

LEEWARDER NIEUWSBLAD

DAGBLAD VOOR FRIESLAND

BUREAUX: REDACTIE EN ADMINISTRATIE
GALILEER KERKSTRAAT 17, BIJ HET POSTKANTOOR

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor Leeuwarden, Schiermonnikoog, aan huis bezorgd, per 3 maanden f 1.20; in de provincie f 1.60, bij vooruitbetaling. Losse nummers 3 cent
Telefoon: Admin. 4545, Redactie 4547. Giro-no. 6002

ADVERTENTIEPRIJS:

1-3 regels 45 ct., verdere regels 12 ct., Vrijdags 13 ct., Zaterdags 15 ct. Reclames 25 ct., Vrijd. 30 ct. Zaterdags 35 ct. per regel. Buiten Friesland regelprijs 18 ct. Zaterdags 20 ct. Reclames 40 ct. Zaterdags 45 ct.

Italië en Rusland zijn het oneens

Wat zijn ze van plan?

Niemand weet met zekerheid, wat er zal gebeuren

Met eenige spanning ziet men in deze dagen naar Italië; men vraagt zich af, welke de houding van dit land nog zal worden, indien de moeilijkheden zich zouden uitbreiden. Inderdaad ligt die vraag voor de hand: Italië en Rusland verdragen elkaar om meer dan één reden nog altijd niet, terwijl het land van Mussolini bevriend is met Duitsland, dat op zijn beurt weer in vrij nauwe relatie staat met de Sovjet-Unie. Wat zal er b.v. gebeuren, wanneer er een oorlog ontstaat tussen Italië en Rusland? Zal er tussen die twee staten een krijg uitbreken?

Verhoudingen op de Balkan.

Vooraf moeten we vaststellen, dat in deze wereld niets tot de onmogelijkheden behoort. Vooral op politiek terrein kan men de eigenaardigste dingen verwachten; niet alle diplomaten huidige de stelling, dat men trots alles, aan een bepaald standpunt moet vasthouden. Het eenige, dat geldt, is het belang van de eigen staat. Dat te dienen is de taak van iedere regering. Nu ziet Italië het als zijn belang, om een overheersende positie op de Balkan en in het Oosten van de Middellandsche Zee in te nemen. Al heel lang wordt er naar gestreefd, om in dit gebied de hegemonie te verwerven, die met uitsluiting van andere staten. Daarom heeft men zich er te Rome nooit mee kunnen vereenigen — al heeft men tot voor kort een zwijgende rol gespeeld — dat Duitsland poogde, de Balkanstaten aan zich te binden.

Nog minder kon men het verdragen, dat Engeland en Frankrijk zich hier met de ontwikkeling der verhoudingen bemoeiden. In de laatste maanden heeft Rome de staten, die min of meer nauwe relaties met Parijs en Londen hadden aangeknoopt, in zekere zin links laten liggen, als dat kon, en iedere avance van deze grootmachten met wantrouwen en met ergernis begroet.

De grootste vijand is echter steeds Rusland geweest — terwijl dat nu juist de hardnekkigste pogingen deed, om vaste voet te krijgen in Zuid-Oost Europa, aanpakte met Boelgarije, Roemenië in zorg en angst deed leven voor de toekomst en door de verovering van Oost-Polen voor de Karpathen kwam te staan en Hongarije bedreigde.

Mogelijkheden en onmogelijkheden.

Deze bedreiging nu was dezer dagen voor het tijdschrift „Relazioni Internazionali” reden, om krasse taal te laten hooren ten opzichte van de opdringende Sovjet-invoed. Daarin werd niets meer of minder gezegd, dan dat Rusland zich klaar moest houden op een oorlog met Italië, wanneer het Hongarije te na zou komen. De Karpathen, zoo zei 't blad, vormen de grens, die Rusland niet zal mogen overschrijden. De wereld schrok op: oorlog tussen Rusland en Italië? Zoover is het echter nog niet, al is het niet onmogelijk. Zulks behoort te minder tot die gebeurtenissen, die men met de betiteling „onmogelijkheden” bestempelt, omdat de vernouwing tussen Rome en Moskou begint te naderen tot het stadium van het verbreken der diplomatieke betrekkingen. Reeds zijn over en weer de ambassadeurs naar huis teruggeroepen, zgn. met verlof; de Russische vertegenwoordiger zal echter vermoedelijk zijn opdrachten moeten inlichten over de onvriendelijke stemming jegens de Sovjet-Unie, die onder de fascistten schijnt te heerschen, terwijl de ander is teruggekomen, om dat — nu ja, men in Rome wilde demonstreeren, dat men om de diplomatieke relaties met Moskou toch eigenlijk niet zoo heel erg verlegen zat. Bovendien heeft het Russische optreden in Finland de gemeoerden zeer geschokt.

Maar anderszins is er de verhouding tot Duitsland; zou er een oorlog met de Sovjet-Unie uitbreken, dan kan men rekenen op een groote mate van torse in de as Rome—Berlijn. Hoe weinig men in Rome ook gesticht mag zijn over

de verbintenis Berlijn—Moskou, dat men het uiteindelijk tot een breuk met Berlijn zou willen laten komen, is niet aan te nemen.

Overbrugging van verschillen mogelijk?

De Duitse pers heeft het doen voorkomen, dat er nog wel een accoord tussen Rome en Moskou mogelijk zou zijn, wanneer Rusland zich maar zou willen bepalen tot Noord-Oost-Europa en de goedheid zou hebben, de Balkan aan Italië over te laten.

Nu kan men er over discussieeren, of de fascistten een accoord van hun staat met de kampioen van het bolsjewisme — dat ze nog steeds niet kunnen verdragen — zouden willen accepteeeren. Te bewilligen in het optreden van de communisten in Noord-Oost-Europa zou beteekenen, dat men zich bij voorbaat neerlegt bij de versterking van de Sovjet-invoed, die van een succesvolle expeditie tegen de Finnen onverbiddelijk het gevolg zou zijn. En men weet heel goed, dat deze zich daarna, — alle verdragen en accoorden ten spijt, toch ook weer op de Balkan zou doen gevoelen. En dat is niet prettig.

Aan de andere kant zou men uit de artikelen die de Italiaansche pers aan de Sovjet-Unie wijdt, de conclusie kunnen trekken, dat men de Unie noch als militaire macht, noch als staat als een factor van betekenis, laat staan van als een gevaar beschouwt. Finland is in dit opzicht een duidelijke les. Het gevaar is de theorie, die de grondslag vormt van de Sovjet-staat.

Het is waar, dat voor de geallieerden een botsing tussen Italië en Rusland in zekere zin niet onvoordeelig zou zijn, omdat daardoor beide staten geheel gevonden zouden zijn. Maar het is daarom

nog niet gezegd, dat het op een vechten zal gaan. De dreigende woorden van Italië kan men veeleer als een soort intimidatie-poging beschouwen, die erop gericht is, de Russen „ein zu schüchtern.”

Op de Balkan is men echter, ondanks dat, heelemaal niet gerust op de toekomst.

Men rekent er op de Balkan op, dat het nog een paar maanden rustig zal blijven, doch is er tevens van overtuigd, dat het voorjaar groote veranderingen met zich zal brengen. De Balkanstaten trachten zich zooveel mogelijk tegen die tijd te wapenen en pogen intusschen de hangende onderlinge kwesties op een of andere wijze tot oplossing te brengen.

De reorganisatie van de Belgische regering.

Het Kabinet op 14 leden teruggebracht.

België heeft reeds weer een nieuw kabinet. De regeringscrisis heeft dus niet lang geduurd. Geheel overeenkomstig de verwachting is het aantal ministers belangrijk verminderd. Vier leden zijn verdwenen, waaronder de ministers Wauters, De Man en Marck. Opgeheven is het ministerie van Voorlichting, terwijl dat van Voedselvoorziening is gevoegd bij Economische Zaken.

De samenstelling is thans als volgt: Minister-president: Pierlot (kath.) Binnenl. Zaken: Vanderpoorten (lib.) Justitie: Janson (lib.) Buitenl. Zaken: Spaak (soc.) Financiën: Gutt (extra-parlementair) Defensie: generaal Denis (extra parl.) Econ. Zaken en Voedselvoorziening: Sap (kath.) Verkeer: Delfosse (chr. dem.) Landbouw: graaf Van Aspremont Lynden (kath.)

Britsche regering gewijzigd.

Hore Belisha door Oliver Stanley vervangen

Gisteravond is op nummer 10 Downingstreet een officiële verklaring van de volgende inhoud afgegeven:

„Hore Belisha, de minister van Oorlog, en Lord Macmillan, de minister van Voorlichting, hebben ontslag aangevraagd, dat hun door den Koning is verleend.

De Koning heeft de volgende benoemingen goedgekeurd: minister van Oorlog wordt Oliver Stanley, minister van Handel wordt Sir Andrew Duncan en minister van Voorlichting Sir John Reith.

Hore Belisha, die sinds 1937 minister van Oorlog is geweest, was tevoren minister van Verkeer.

Stanley was sedert 1937 minister van Handel. Zijn vader, Lord Derby, heeft in de oorlogjaren de portefeuille van Oorlog bezet.

Duncan is de bekende industrieel en directeur van de Bank van Engeland. Onlangs was hij voorzitter geworden van de commissie tot controle op de munitioneleveringen.

Reith is bekend als gewezen directeur-generaal van de B.B.C. Laatstelijk was hij voorzitter van de Nat. groep voor Burgerluchtvaart. Noch Duncan, noch Reith is lid van het parlement, doch men verwacht dat spoedig in het Lage-huis voor hen beiden zetels gevonden zullen kunnen worden.

Het verluidd, dat aan Belisha de portefeuille van handel was aangeboden, doch dat hij deze niet heeft kunnen aanvaarden.

Deze wijzigingen voltooien een herbezetting van voornamen posten in de regering. Hiermede is evenwel niet uitzesloten, dat later nog enkele kleine wijzigingen zullen worden aangebracht.

Stanley zal de plaats van Hore Belisha in het oorlogskabinet innemen. De andere functionarissen behooren niet tot het oorlogskabinet.

In een schrijven aan den minister-

president zegt Hore Belisha, dat hij ook voortaan al wat in zijn vermogen ligt zal bijdragen tot een zeer krachtige oorlogsvoering, totdat deze succesrijk zal zijn ten einde gebracht. Het verheugt hem, dat er geen verschil van opvatting over de politiek bestaat tussen hem en Chamberlain.

In een schrijven aan Hore Belisha beurt de minister-president, dat Hore Belisha geen post kon aanvaarden bij de reconstructie der regering door Chamberlain. De premier brengt hulde voor de belangrijke hervormingen door Hore Belisha op het ministerie van Oorlog aangebracht en voegt hieraan toe: „Het is voor mij een groote voldoening dat er nimmer moeilijkheden zijn geweest tussen ons over politiek en over de noodzakelijkheid de oorlog met de uiterste vastberadenheid voort te zetten tot een succesrijk einde.”

In een schrijven aan Chamberlain ze: Macmillan uiteen, dat hij werd uitgenoodigd af te treden wegens de „moeilijkheid veroorzaakt door het feit, dat ik een zetel in het Lagerhuis heb,” mede ten einde aldus wijzigingen in het kabinet te vergemakkelijken.

Reuter verklaart, dat er groote verwondering bij het publiek zal zijn over het vertrek van Hore Belisha van het ministerie van Oorlog. Dit kwam onverwacht.

HORE BELISHA

Opruiming Wollen Dekens

ZEER BIJZONDERE AANBIEDING

Prima zware zuiver wollen deken, eenvoudige beige tint, maat 150—200 nu 7.25

Dezelfde deken in flinke 2 persoons maat, 170—210, 8.60

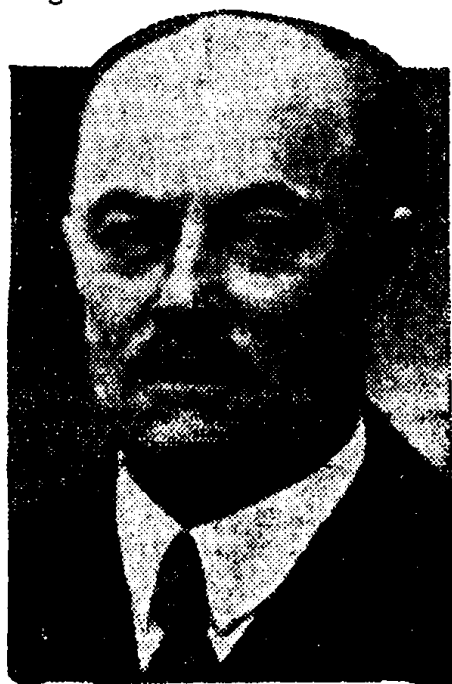
Een extra zware zuiver wollen deken, mooie zalmkleur, groote 2 persoons maat, 190—230. Speciale prijs 12.50

Pracht lits-jumeaux dekens, bijzondere maat, 150 breed, 230 lang, in prachtige tinten, bleu, goud en zalm, effen en gebloemd, zeer speciale prijs 11.75

Een partij miskleur in groote maten, 190—230, extra goedkoop

JAC. ANNYAS

Onderwijs: Soudan (soc.)
Koloniën: De Vleeschauwer (kath.)
Arbeid en Sociale Zaken: Balthazar (soc.)
Gezondheid: Marcel Henry Jaspar (liberaal).
Openb. Werken: Matagne (soc.)
Van al deze heeren zijn slechts drie Vlamingen.

Min-president PIERLOT.

VAN HEINDE EN VERRE

WOLVENPLAAG IN DE BALKAN.

Uit Athene wordt gemeld, dat talrijke dorpen in het westen van Thracië in de nabijheid van de Grieksch-Bulgaarsche grens, door groote benden wolven zijn overvallen. De boeren zijn er met groote moeite in geslaagd de wolven althans voorlopig te verdrijven. Ongeveer 10 wolven werden gedood. Eenige boeren zijn in de gevechten met de roofdieren gewond.

AUTO DOOR TREIN GEGREPEN.

De inzittende ongedeerd.

Gistermiddag is op de onbewaakte overweg in de Ommendijk nabij de vroegere halte in de lijn Leiden-Woerden een twee-persoons auto door een uit de richting Woerden komende trein gegrepen. Het voorste gedeelte van de auto werd afgerukt en in een langs de spoorbaan loopende sloot geslingerd. De bestuurder — de enige inzittende — kwam met de schrik vrij.

ANTOON VAN DUINKERKEN.

Bijzonder hoogleeraar te Leiden.

Dr. W. J. M. A. Asselbergs, beter bekend onder zijn pseudoniem Antoon van Duinkerken, is benoemd tot bijzonder hoogleeraar in de Vondelkennis aan de R. U. te Leiden.

Antoon van Duinkerken, die op 2 Jan. 1903 te Bergen op Zoom geboren werd en als Kunstredacteur aan De Tijd verbonden is, heeft zeer veel gepubliceerd en deed zich kennen als een vurig polemist, als een onversaagd strijder voor de Roomsche zaak.

Als zodanig deed hij zich ook kennen door zijn groote uitgave van katholieke poëzie, waarvan het tweede deel: Dichters der Contra-Reformatie, des tijds met de Van der Hoogt-prijs werd bekroond.

Het vorig jaar overhandigde de Universiteit van Leuven hem het doctoraat honoris causa.

Verder geldt hij als een der beste kenners van Vondel, over wien hij talrijke artikelen heeft gepubliceerd. Vooral echter als letterkundig essayist en criticus heeft hij zich veel naam verworven.

HUMMEL.
MARIA LOUISASTRAAT - TEL 3705

NATIONAAL FONDS VOOR BIJZONDERE NOEDEN.

Het bestuur van het Nationaal Fonds voor Bijzondere Nooden deelt mede, dat de ontvangsten over December 1939 f 110.168.98 hebben bedragen, zijnde f 6636.95 uit periodieke bijdragen en f 3532.03 uit losse giften. De uitkeeringen over hetzelfde tijdvak bedroegen f 27.295.79.

De plaatselijke commissies van samenwerking brachten ten behoeve van dezelfde gevallen bijeen f 38.319.80, zodat in die maand aan aanvragers, verdeeld over 149 gemeenten, een bedrag van f 65.615.59 kon worden uitgekeerd.

KOUDE IN HET BUITENLAND.

Sneeuwstormen in Zuid-Slavië. Twee treinen bleven in de sneeuw steken.

Twee treinen van de Zuid-Servische smalspoor van Skopje naar Ochrida zijn in de hoge sneeuw blijven steken. Een van de treinen is reeds 36 uur over tijd en men weet slechts, dat de trein tussen Gostivar en Kisjewa niet is aangekomen op een 1000 meter hoogte pas. De andere trein is 7 km voor Tetovo gevonden. Onmiddellijk is hulp georganiseerd om de ongeveer 60 reizigers, veelal vrouwen en kinderen, die gedurende 20 uur ingesloten waren, te bevrijden. Het werk wordt door de voortdurende sneeuwstormen zeer bemoeilijkt.

BELANGRIJKE GRONDAANKOOPEN DOOR HET RIJK.

Op de Haarler- en Holterberg, en te Zeist.

Voor houtproductie en behoud van natuurschoon.

Dezer dagen zijn eenige belangrijke aankopen van grond door het Rijk tot stand gebracht. Het Staatsbosbeheer is n.l. door het departement van Sociale Zaken in staat gesteld een complex gronden op de Haarler- en Holterberg (de landgoederen „Twilhaar” en „Helhuizen”) ter gezamenlijke groote van ongeveer 540 H.A. in eigendom te verwerven ten behoeve van de werkverruiming.

Vooris is aangekocht het landgoed „Wallenberg”, ter grootte van ongeveer 230 H.A., gelegen onder de gemeente Zeist en grenzende aan de boswachterij „Austerlitz” van het Staatsbosbeheer.

Het ligt in de bedoeling, deze bosschen, die — behalve voor de houtproductie — ook uit hoofde van natuurschoon en recreatie van veel betekenis zijn, in werkverruiming te verbeteren.

Ten zuidwesten van Groesbeek verwierf het Staatsbosbeheer een terrein van ongeveer 65 H.A., genaamd „De Bruuk”, waarvan een gedeelte, dat uit natuurwetenschappelijk oogpunt beschouwd belangrijk is, in zijn te behouden staat zal worden bewaard.

STADSNIEUWS

BENOEMING.

— Benoemd met ingang van 15 Januari a.s. bij het Departement van Financiën, afdeling Rijksgebouwen te 's Gravenhage de heer S. P. v. d. Schoot, alhier, thans werkzaam bij de provinciale dienst tot verbetering van Friessche Kanalen.

KONINKLIJKE VEREENIGING „DE IJSCUB.”

Hardrijderij van vrouwen.

— Zoals we nog in onze vorige oplage konden mededeelen, werd gisteren onder ideale weersomstandigheden een hardrijderij van vrouwen gehouden, uitgaande van de Kon. Vereen. „De IJscub.” Op de baan aan de Bleekerstraat heerschte in de morgen uren weinig drukte, maar deze nam gaandeweg toe. Zeker werkte het prachtige winterweer hietoo mede, terwijl men over het algemeen van de koude niet zooveel last scheen te hebben, getuige de belangstelling.

De lijst van de namen der rijders zag er als volgt uit:

1. Trijntje Hemminga, Beetsterzwaag.
2. Janke Kooistra, Wirdum.
3. Griet Hoogtjens—Bijlsma, Eernewoude.
4. Rinske Heeslinga, Stiens.
5. Marie de Groot, Wargja.
6. Hiltje Velstra, Oudkerk.
7. S. Kooistra, Leeuwarden.
8. H. Stikema-Kooistra, Veenwoudsterwal.
9. W. van der Wal, Leeuwarden.
10. Hielkje Nienhuise, Makkinga.
11. Pietje Feitsma, Huizum.
12. R. de Jong—Hoekstra, Minnerlega.
13. Akke Smit, Marsum.
14. Lieuwjke de Boer, Driesum.
15. Akke Haisma, Bergum.
16. Sielke Paaveer, Akkrum.
17. Minke van der Meer, Marsum.
18. Fokje van der Velde, Marsum.
19. Metje Nienhuise, Heerenveen.
20. Rens Feitsma, Huizum.
21. Tjiteke de Jong, Giekerk.
22. Martha Groen, Oldeboorn.

Na de eerste omloop, die niet zooveel spanning opleverde, bleven van de partij: Trijntje Hemminga, Griet Hoogtjens—Bijlsma, Marie de Groot, H. Stikema-Kooistra, Hielkje Nienhuise, Pietje Feitsma, Lieuwjke de Boer, Sielke Paaveer, Fokje van der Velde, Metje Nienhuise en Tjiteke de Jong.

De dames Trijntje Hemminga, Marie de Groot, Hielkje Nienhuise, Sielke Paaveer, Fokje van der Velde en Tjiteke de Jong, die geen partner had gehad, traden uit deze ritten glorieus in de voorrechten. In de derde omloop die veel belangstelling van het publiek genoot, bleven over de rijders: Trijntje Hemminga, Hielkje Nienhuise en Sielke Paaveer. De einduitslag was:

- 1e prijs 175 Sielke Paaveer
- 2e prijs 150 Hielkje Nienhuise
- 3e prijs 125 Trijntje Hemminga.

De wedstrijden werden opgeluisterd door muziek en door het optreden van de kunstrijder mei. Irmi Hartung, te Berlijn, wier verrichtingen met groote aandacht werden gevolgd.

GEVONDEN VOORWERPEN.

Te Leeuwarden.

Bos sleutels, beursje met klein bedrag, eenige schaatzen, gezondheidsverklaring van een rund, eenige rijwielbelastingmerken, schaatstijzer, dameskous, autosleutel (moersleutel), 2 brillen, damestaech met inhoud, portemonnaie inhoudende postzegels, paraplu, teekening van padvindergroep, 2 armbanden (alpaca), 5 honden, 2 damespottlooden, bankbiljet, nummerbord B - 12927, melkbuis, diverse soorten handschoenen, zakmes, eenige sleutels, polshorloge, enveloppe t. n. van Lucasen, Doesburg.

Indichthigen zijn te bekomen aan het bureau van politie, des Maandags, Woensdags en Vrijdags des voorm. van 11 tot 12 uur. (Niet per telefoon).

Schriftelijke verzoeken moeten zijn voorzien van een postzegel voor antwoord.

BURGERLIJKE STAND

LEEWARDEN, van 2-6 Januari.

Geboren: Hermina, dv B. H. Tamboer en J. F. A. Mulder; Maria Cecilia, dv T. Andringa en S. de Vries; Taake, dv H. van der Veen en F. Venema; Hubert Jacob, dv J. Haasdijs en H. Flietj; Hiel, dv H. Spoelstra en E. Schuil; Albertha Gretha, dv T. Postma en B. de Boer; Anna, dv J. ten Hoeve en A. Boersma; Trijntje, dv A. Hempenius en T. Posthumus; Tjeerd, dv J. Reijnders en A. Vieser; Jan, dv M. Nijlman en J. Weistra.

Ondertrouwd: J. A. de Vries 26 jr. van Huizum en L. Postmus 22 jr.; T. de Vries 20 jr. en T. Zijlstra 20 jr.; J. J. Bijl 29 jr. en J. Wierda 31 jr.; H. Sterrenberg 25 jr. van Loosdrecht en H. Waalkens 26 jr.; H. W. Hielkema 25 jr. en F. H. Muijld 23 jr.; K. de Bruyn 26 jr. en G. van Kammen 27 jr. van Zwaagwesteinde; H. Loostra 24 jr. van Hallum en L. Wielema 24 jr.; A. J. G. Prins 31 jr. en H. van der Werf 22 jr. van Amsterdam.

Overleden: S. Kaasstra 78 jr. wed. van S. IJselestein, van Wargja; C. Bergema 43 jr. man van J. de Boer; S. Landstra 79 jr. wed. van W. Jellema, overl. te Franeker; H. Kraak 85 jr. wed. van J. Jongedijk; H. Wierda 81 jr. wed. van H. Reinhart; A. C. Heegstra 88 jr. vr. van J. Hokke; J. Hoekstra 58 jr. man van A. Bennisma, van Marum.

LEEWARDERADEEL, van 30 Dec.—5 Jan.

Geboren: te Wijkgaard Dirkje dv H. Bijlsma en B. G. M. van Dijken; te Huizum Willem Frederik dv H. Boersma en L. Tabak.

Ondertrouwd: J. B. Wisman, 24 jr. te Huizum en R. Hoekstra, 26 jr. te Leeuwarden; J. A. de Vries, 26 jr. te Huizum en L. Postmus, 22 jr. te Leeuwarden; D. Mulder, 24 jr. te Deinum en A. Bakker, 23 jr. te Stiens; J. v. d. Zee, 28 jr. te Akkrum en E. G. W. Lamerus, 23 jr. te Huizum; J. Kramer, 24 jr. te Goutum en T. Elgersma, 20 jr. te Scharnegoutum.

Overleden: te Stiens J. Brinkman, 60 jr. wed. van J. Bijlsma.

— Gistermiddag is de 9-jarige J. J. Willemsen, te Renkum, bij het sleden op een sterk hellende weg onder een vrachtauto geraakt en op slag gedood.

AGENDA.

ZONDAG 7 JAN.

Geopend de apotheken van de heeren Ufelle, Nieuwstad en Ten Veltuis, Eewal. Deze apotheken hebben tevens in de daarop volgende week de nachtdiensten.

DINSDAG 9 JANUARI.

Groene Weide, 8 uur. Eerste bijeenkomst van de afdeling Leeuwarden van de Vereniging S.H.

5-11 JANUARI.

Bioscopen. Tivoli: Kermis der dwaasheid. Cinema Palace: Zwijgende lippen. Zaterdag 2.30 uur jeugdbioscoop. Leeuwarder Bioscoop: Mexico licht en Het revolveerfecht.

5, 6, 7 en 11 JANUARI.

Harmonie-Bioscoop, Zondag alleen 's middags 3 uur. De wereld wij bedrogen zijn.

Schrans en Huizum

BENOEMING.

*— B. en W. van Leeuwarderadeel hebben tot tijdelijk klerk ten kantore van de gemeente-ontvanger benoemd den heer A. Koopmans te Huizum.

COMMISSIE VAN TOEZICHT OP HET HANDWERK-ONDERWIJS.

*— B. en W. van Leeuwarderadeel hebben op haar verzoek eervol ontslag verleend als lid der Commissie van Toezicht op het Handwerk-onderwijs aan de u.l.o. en o. l. school te Huizum, Schrans, aan de dames A. M. J. Zuidema—v. d. Feen en T. Reijnders te Huizum.

Ijsberichten Friesche IJsbond.

Krite 1. Dokkum, Oost- en Westdongeradeel.

Dokkum bij bruggen gevaarlijk. Woudvaart naar Rinsumageest bij bruggen afbinden. Gevaarlijk door het stroomen. Eveneens Stroobosservaat IJs zakt in. Leeuwarder Ee vanaf Dokkum tot Oudzijl slecht. Na Hoogbrug beter. Zuidkant houden. In Birdaard slecht.

Krite 2. Het Bildt.

IJs behoorlijk berijdbaar, voorzichtig bij bruggen. De gevaarlijkste plaatsen zullen worden afgezet. In verband met de strooming vooral oppassen bij de bruggen.

Krite 10. Weststellingwerf.

Geheele krite Weststellingwerf alles bevaand; vertrouwd en bereikbaar.

Krite 30. Heerenveen.

Heerenveen—Akkrum schitterend ijs; Heerenveen—De Knijpe redelijk ijs; De Knijpe—Bontebok vrij slecht berijdbaar, wel vertrouwd.

Krite 21. Sneek en IJlst.

Wijmbritseradeel heeft heden baanvegers geplaatst door de gehele gemeente behalve Houkesloot en Sneekermeer, welke route door de gemaakte vaargeul niet geheel betrouwbaar is. Voor deze route wordt van officiële wijze gewaarschuwd, daar de vaargeul in de Houkesloot en het Sneekermeer niet is afgezet. Groote voorzichtigheid diene men in acht te nemen. Thans is dus aansluiting met Doniawerst via Brekken—Oudhof; Baarderadeel via Zvette; Rauwerderhem via Oudvaart; Bolward en Wouderadeel via IJlst; Hennaarderadeel via Frankervaat; algemeen goed ijs.

Krite 33. Doniawerst.

Banen zijn en worden geveegd; wegwijzers zijn geplaatst; schitterend mooi ijs.

Aanbevolen wordt de volgende moole locht: Van Langweer, Jansesloot, Koeverdmeer, nieuwe stroomkanaal, Lemster Brekken, Langesloot over Sloten via Slotermeer—Woudsend. Van Woudsend over Heergermeer naar Heeg via Wijnster naar IJlst en van IJlst naar de Hommers via Kerkelsloot naar Zwarte Brekken en van Zwarte Brekken over Witte Brekken—Oudhof—Langweerdervaat—Langweerder Wielen.

Aanbevolen wordt de volgende moole locht:

Leeuwarden—Sneek langs Zvette (bij Dille afbinden) Sneek. In Sneek loopen naar Waterpoort, daarvandaan naar IJlst. Van IJlst naar Woudsend via Sloten naar Balk. In Balk zwakke plekken en dan langs Kippenburg en Rijs via Galamadammen naar Stavoren. In Stavoren om het station heen loopen en dan via Dijkvaart naar Hindeloopen (schitterend ijs). Van Hindeloopen naar Workum.

Aangekondigde rijderijen.

ZONDAG 7 JANUARI:

Deneden-Knijpe: Meisjes t.e.m. 18 jaar. Horloges.

Bergen: Mannen, kampioenschap v. Noord-Holland.

Donkerbroek: Mannen f35.

Giethoorn (Dwaragrabt): Mannen f75.

Gorddijk: Paren f37.50 (av.).

Heerenveen: Amateurs 500, 1500, 5000 m.

Kampioenschap van Friesland.

Heerenveen: Jongens ben. 16 jaar f50.

Hengelo: Mannen en Vrouwen. Kamp. schoenrijden.

Jorwerd: Vrouwen f27.50.

Jubbega (Streek): Meisjes t.e.m. 16 jaar Horloges.

Jubbega (Streek): Paren (av.) f23.

Kortezwaag: Paren f105.

Leeuwarden: Mannen en vrouwen. Luxe voorwerpen.

Lippenhuizen: Vrouwen f150.

Nieuwe Niedorp: Vrouwen, 500 en 1000 M.

Niederporer Rijd-wisselbeker.

Olst: Mannen f175 en g. med. Kampioenschap Overijssel.

Roordahuizum: Mannen f30.

Stiens: 16 uitgenodigde vrouwen.

Veendam: Mannen f150.

Warga: Vrouwen. f65 plus verg. zilver med.

Wirdum: Gymnasten-hardrijderij.

Wolvega: Mannen f85.

MAANDAG 8 JANUARI:

Jutrijp-Hommerts: Mannen f130.

Nieuwe Niedorp: Mannen. 500 en 1000 M.

Groote Rijd-wisselbeker.

IJsselmuideren: Mannen f75.

DINSDAG 9 JANUARI:

Bergambacht: Vrouwen f105.

Dokkum: Mannen f220 en medailles Kampioenschap van Friesland.

Uithoorn: Mannen vrouwen en paren.

DE OORLOG

DE STRIJD IN FINLAND.

Salla bezet?

Gemeld wordt, dat de Finsche troepen Salla bezet hebben. Salla vormt een der belangrijkste defensiepunten van midden-Finland.

ZWEEDSCHE VRIJWILLIGERS. NAAR FINLAND.

Een extra trein met vrijwilligers voor Finland, afkomstig uit alle deelen van Zweden is gisteravond uit Stockholm vertrokken.

In het district Dalarna worden pogingen in het werk gesteld een skibataljon samen te stellen, bestaande uit geoeefende Zweedsche skiers.

Het eiland Oesel niet door de Finnen gebombardeerd?

Van bevoegde Estische zijde worden categorisch het bericht tegengesproken, dat Finsche bommenwerpers het eiland Oesel zouden hebben aangevallen en daarbij branden en andere schaden zouden hebben veroorzaakt.

Men verklaart hier, dat geenerlei Finsche bomaanvallen op het eiland Oesel geschied zijn en dat het desbetreffende bericht geheel uit de lucht is gegrepen.

Russische versterkingen gebombardeerd.

Ondanks de weersomstandigheden heeft de Finsche luchtmacht belangrijke Sovjet Russische versterkingen gebombardeerd, die zich van Kandalaska naar de sector van Salla begaven, waar de slag steeds verbeterd woedt.

Ten noorden van het Ladogameer, nabij Ilomantsi, hebben de Finnen bij tegenaanvallen twee vernield en twee tanks buitgemaakt, terwijl hun tevens talrijke automatische wapens in handen vielen, evenals krijgsgevangenen.

BULGAARSCHE-RUSSISCHE HANDELSVERDRAG.

Op 5 Januari is te Moskou een verdrag van Handel en scheepvaart voor de tijd van drie jaar gesloten tusschen de Sovjet Unie en Bulgarije, alsmede een overeenkomst inzake het betalingsverkeer voor 1940.

Het handelsverdrag bepaalt, dat wederzijds de beginselen van meest-begunstiging in acht zullen worden genomen. De handel voor 1940 zal een bedrag van 920 miljoen leva omvatten. De Sovjet Unie zal uit Bulgarije varkens, rijst, huiden en tabak invoeren en naar Bulgarije landbouwmachines, metalen, petroleum-producten, chemicaliën, cellulose en katoen uitvoeren.

DE REDE VAN LORD LOTHIAN.

De toekomstige vredesvoorwaarden.

In een rede, die de Britsche ambassadeur Lord Lothian, te Chicago heeft gehouden, zeide hij ten aanzien van de toekomstige vredesvoorwaarden o.m.:

„Het is thans duidelijk, dat in 1919 niemand van ons begreep, wat gedaan moest worden wilde onze hoop in vervulling gaan. De idealen achter de Volkenbond kunnen slechts tot succes leiden, als alle leden de democratie zijn. Het handvest van de Volkenbond was te gestreng. Toch moet, wil eenige vorm van wereldorganisatie levensvatbaar zijn, Europa er op berekend zijn, dat het zijn eigen interne aangelegenheden regelt door het een of andere stelsel van federalisme.

De grootste onzer fouten zijn van economische aard. Wij hopen van harte, dat de naties zich er veel grondiger over zullen beraden dan de laatste keer, hoe de wereld, wanneer de oorlog ten einde is, economisch herbouwd kan worden.”

Voorts zeide Lothian: „Engeland kan noch mag op eigen houtje de overheersende rol vervullen, die het in de afgelopen eeuw heeft vervuld. De rechten van de nieuwe zeevarende naties en de opkomst van het vliegwapen maken dit onmogelijk en de macht ter zee zou in handen moeten zijn van de democratiën en niet van één mogendheid. Wij gelooven, dat wij vechten voor het beginsel van voorkoming van aandrang door brutaal geweld van voorspoed en vrede. Wij denken niet, dat wij het monopolie hebben van deugzaamheid of dat wij in het verleden niet ernstige fouten hebben gemaakt, doch wij zijn er zeker van, dat wij thans in ons recht staan.”

EEN FERME JONGEN.

De achttienjarige Malcolm Morrison, die op een der Hebriden-eilanden woont, is deze dagen op de Admiraliteit te Londen gehuldigd voor zijn buitengewoon moedig gedrag na de torpedeering van het s.s. Arlington Court, op 22 December. Het schip, dat zonder waarschuwing getorpedeerd was, zonk zoo snel, dat slechts twee reddingboten uitgezet konden worden. Morrison zat met zes passagiers in een der boten. Doch onder die passagiers was er nauwelijks één, die ooit een roeispaan had gehanteerd. Morrison was de eenige, die in de zware Zuidwester bleek te kunnen sturen. Als hij verkleumd was van de koude, nam hij een der roeiriemen ter hand om weer een beetje warm te worden. Onder zijn leiding gelukte het een soort zeil op te zetten, dat echter bij storm niet gebruikt kon worden, omdat niemand er mee wist om te gaan. Zes dagen en veertien uur heeft de boot op zee rondgewaakt. Drie schepen die tamelijk dicht in de nabijheid waren hebben de schipbreukelingen niet opgemerkt. Eindelijk werden zij door een olietanker bemerkt, toen de laatste scheepsbeschuit zes uur eerder geconsumeerd en nog slechts een slokje water per man over was. De zes passagiers moesten door personeel van de tankboot langs de touwladders naar boven gesleept worden. Morrison, die als kapitein zijn boot als laatste verliet, was de eenige die nog op eigen kracht naar boven wist te klimmen. Toen het schip dertig uur later zijn passagiers aan een haven aan de Zuidkust aan wal zette, moesten alle zes anderen onmiddellijk naar een ziekenhuis om van de doorstane ellende en emoties te bekomen, maar Morrison was al opgeknapt en is zonder enige ophit met de eerstvolgende gelegenheid naar zijn woonplaats teruggekeerd. De zes passagiers, die hun leven aan den jongen man te danken hadden, hebben de admiraliteit van de feiten in kennis gesteld, waarop de uitnodiging om naar Londen te komen gevolgd is.

DR. H. COLIJN NAAR ROME.

De Haagsche redacteur van de „Standaard” verneemt, dat dr. Colijn naar Parijs is vertrokken, om vandaar door te reizen naar Rome.

Vermoedelijk houdt deze reis verband met de organisatie van het Centraal Comité voor financiële en economische aangelegenheden, door de Volkenbond onlangs ingesteld.

DROEVIG ONGELUK BIJ HET SCHAATSENRIJDEN OP HET IJSSMEER.

Twee fraters verdronken.

Gistermiddag zijn op het IJssmeer bij Medemblik twee fraters-onderwijzers die zich op de schaats van de haven uit ver op het IJssmeer hadden gewaagd, door het ijs gezakt en verdronken. Het ongeluk geschiedde op een eenzame plaats ter hoogte van de vuurtoren van Oude Zeug. Van groote afstand zagen andere schaatsenrijders het ongeluk gebeuren. Een aantal hunner snelde dadelijk te hulp, maar het was niet mogelijk tijdig de drenkelingen te bereiken. Gisteravond waren de slachtoffers nog niet gevonden.

De omgekomenen zijn de 27-jarige frater H. L. Pijnappels en de 25-jarige frater A. W. van Arkel, beiden onderwijzer aan het pensionaat „Sint Radboud” te Medemblik.

Gisteravond omstreeks zeven uur is een reddingsbrigade, welke ter hulpverleening Medemblik had verlaten, onverrichterzake teruggekeerd. Door de ingevallen duisternis moesten verdere nasporingen achterwege blijven.

De beide slachtoffers waren des middags met verschillende andere fraters gaan schaatsenrijden. Op ongeveer tien kilometer van Medemblik, bij de Oude Zeug, zag een der fraters plotseling een eind vooruit twee zijner medebroeders door het ijs zakken en geheel verdwijnen. Toen de anderen haastig toensnelde bleek het ijs daar zeer slecht, zoodat zij wegens het gevaar van zelf te verdrieken, haastig moesten terugkeeren.

De lijken gevonden.

In de vroege ochtend van heden was van Medemblik nogmaals een reddingsbrigade vertrokken om nasporing te doen naar de lijken van de beide verdronken fraters. Te 10 uur vond men in een eendenbijt het stoffelijke overschot van de slachtoffers. De stoffelijke resten zijn naar het pensionaat overgebracht.

BURGERLIJKE STAND

ACHTKARSPLEN.

van 27 Dec.—2 Jan.

Geboren: te Twijzelheide, Kornelis v. Harm Dijkstra en Sijtske Veenstra; te Twijzelheide, Akke dv Frans Meindertsma en Eelke Brinkman; te Surhuizum, Jannes v. Meindert Alla Brouwer en Baukje Nauta; te Kooten, Sijtske Maria dv Jelte Douma en Maria Groenewald; te Buitenpost, Maria dv Pieter Hoekstra en Hiltje Dijkstra; te Harkema, Aafke dv Rienk van Luno en Baukje Othoff; te Augustinusga, Cornelis v. Gerrit Bouhuis en Wiebke Klaver; te Surhuizum, Jacobus v. Willem IJtsma en Binte IJtsma.

Overleden: te Harkema-Opalinde, Marteen Laanstra 87 jr. wed. van Fokke Veenstra; te Kooten, Aaltje de Hoop 60 jr. echtgen. van Lieke Henstra; te Boelenslaan, Wilhelmina Bouwer 68 jr. wed. van Koene Ongerema; te Buitenpost, Trijntje Jitse Steenbeek 44 jr. echtgen. van Kornelia Houma.

KERKNIEUWS

Berestiging en intrede.

Op 28 Januari a.s. hoopt de heer H. W. Hielkema te Leeuwarden, hulpprediker te Sneek, beroepen predikant bij de Ned. Herv. gemeente te Oud-Schoonebeek (Dr.), aldaar zijn intrede te doen, na bevestiging te zijn door prof. dr. Th. L. Hattjema van Groningen.

UIT DE PROVINCIE

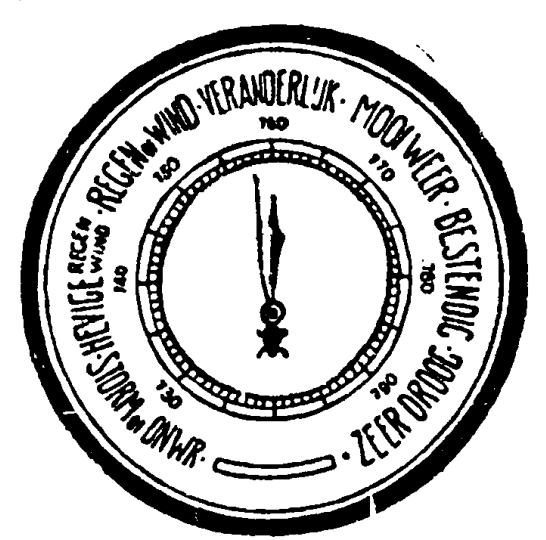
HARDRIJDERIJ TE OUDKERK.

Jubileum-wedstrijd.

Morgen, Zondag, is het, zoals wij reeds uitvoerig hebben gemeld, 75 jaar geleden, dat de ijsclub „Oudkerk” werd opgericht. Het bestuur had besloten, ter gelegenheid van dit jubileum, bij daartoe gunstige weersomstandigheden een hardrijderij te laten uitschrijven en het treft nu wel bijzonder, dat deze vandaag, dus juist één dag voor de eigenlijke „feestdag”, dragang kan vinden. Alle omstandigheden dragen daartoe in groote mate bij: de vorst, het zonnige winterweer en niet het minst ook het groot aantal inschrijvingen. De volgende personen, onder wie bekende Friessche hardrijders, nemen aan de strijd deel:

1. Jan Douma, Giekerk.
2. Rinske v. d. Veen, Oenkerk.
3. J. Jelten, Leeuwarden.
4. W. de Boer, Driesum.
5. Kees Meljerhof, Tijnje.
6. G. Plantinga, Zwaagwesteinde.
7. P. Laverman, Zeist.
8. H. Steinvooite, Leeuwarden.
9. R. Slof, Joure.
10. Barnd v. d. Veen, Wargja.
11. A. de Vries, Rijperkerk.
12. J. J. v. d. Wal, Murmerwoude.
13. P. Faber, Wijs.
14. Chris Brouwer, Scheemda.
15. W. v. d. Weg, Wargja.
16. E. Langhout, Rijperkerk.
17. Gerrit Zonneveld, Akkrum.
18. J. Zwart, Wargja.
19. H. Hoven, Eelde.
20. Sjoerd Westra, Hardegarijp.
21. B. Slof, Gaastmeer.
22. O. Rijckema, Franeker.
23. P. Eizenga, Grouw.
24. O. Laversma, Molenend.
25. J. Terpstra, Beetsterzwaag.
26. Geert Dijkstra, Giekerk.
27. Sjoerd Zeldenthuis, Joure.
28. E. Zijlstra, Bergum.
29. A. Koning, Munnekeburen.
30. Johannes Visser, Roodkerk.
31. Jaap Slof, Joure.
32. Jan Regeling, Wijs.
33. H. Nieuwland, Oldeboorn.
34. R. Wijnbenga, Zwaagwesteinde.
35. F. de Graaf, Leeuwarden.
36. T. Kikstra, Leeuwarden.
37. Jouke de Groot, Jorwerd.

Zon op 8.10 voorm.; onder 4.00 nam.
Maan op 4.56 voorm.; onder 1.51 nam.
Lantaarns op: 4.30 nam.
Barometerstand hedenmiddag alhier 700.

(Het dunne pijltje geeft de barometerstand van gisteren aan)

Waterstand te Leeuwarden 46 cm boven zomerpeil.

De weerverwachting.

Verwachting geldig van hedenavond tot morgenavond ongeveer 7 uur:

In het zuidwesten meest zwakke zuid-oostelijke wind; afwisselend bewolkt; temperatuur om het vriespunt: geen neerslag van betekenis; kans op mist. Voor het overige deel van het land: nevelig tot helder of licht bewolkt; droog weer; des nachts strenge tot matige, overdag matige tot lichte vorst; meest zwakke zuidoostelijke tot oostelijke of noordoostelijke wind.

De weerstoestand.

De weerstoestand van hedenmorgen 7.20 uur:

Den Helder: helder; zwakke zuidelijke wind; temperatuur -7°; minimum heden nacht -8°.

Vlissingen: betrokken; zwakke zuidelijke wind; temperatuur -1°; minimum heden nacht -4°.

De Bilt: helder; zwakke zuidoostelijke wind; temperatuur -9°; minimum heden nacht -10°.

STADSNIEUWS

VERPLAATST.

Bij beschikking van den minister van Financiën is verplaatst, ingaande 16 Jan. 1940, de rijkseker der registratie en domeinen W. F. van Easlen, van Wineschoten naar Leeuwarden.

HARDRIJDERIJ

Mr. P. J. TROELSTRA WEG.

— Gieter had de commissie aan de Mr. P. J. Troelstraweg opnieuw een rijderij uitgeschreven, ditmaal van paren mannen en vrouwen. Er waren 20 paren. Na een gesmeerde wedstrijd, waarin vinnig werd gekamp, was de uitslag:
1e Prijs: L. de Jong en mej. A. v. d. Werf, Jelsum.
2e Prijs: Sikke Dijkstra, Cornjum en mej. S. Rodenhuis, Jelsum.
3e Prijs: P. Kuperus, Leeuwarden en mej. M. Nicolai, Jelsum.
De prijzen waren luxe voorwerpen.

AUTOBOTING.

— Gietermorgen omstreeks half tien had een aanrijding plaats op het kruispunt van wegen: Zailand-Zuiderstraat—Wilhelminaplein, tusschen een vrachtauto en een personenauto, waarbij een inzittende van de laatste genoemde wagen een vrij ernstige hoofdwonde bekam. De aanrijding ontstond, doordat de bestuurder van de personenauto aan den ander, als komende van rechts, geen voorrang verleende, wat vermoedelijk te wijten is aan het feit, dat de ruiten van beide auto's waren bevroren, waardoor het uitzicht belemmerd was. Van de vrachtauto werd het linker voorwiel verbogen en de linker chasiebalk en voorbumper verzet; van de andere wagen het rechter voor- en achterspatbord en het rechter portier verbogen.

WAT DE FRIESCHE VROUWEN BREIDEN.

— Nadat de mobilisatie was afgevoerd, hebben de echtgenooten van de Commissarissen der Koningin in de drie Noordelijke provincies de vrouwen in die gewesten opgewekt om voor de militairen in dit gebied nuttige zaken te brenen. Daar aan is onmiddellijk gevolg gegeven, en zoo zijn door de Friesche vrouwen bij mevrouw A. baronesse Van Harinxma thoe Slooten-Snoeck Hurgroen thans reeds ingeleverd: 6655 paar sokken, 3214 paar polsmoffen en wanten, 3013 bivakmutsen, 531 ejaals, 39 kniewarmers, 28 paar oorleppen, 2 pull-overs en 1 gordel. Dat is nogal wat. De paren voor één gerekend komt men tot een totaal van 13.783 stuks, en nog is niet alles binnen.

Deze nuttige, warme zaken komen ten goede aan onze troepen in de drie Noordelijke provincies, ook op de eilanden, die er zeer dankbaar voor zijn. Er is indertijd uit "Holland" wel bezwaar gemaakt tegen de bivakmutsen, maar hier in het hoge Noorden, en bij de tegenwoordig heerschen- de temperaturen is men er ten zeerste mee ingenomen. De gelukkige bezitters krijgen vaak verzoek van de niet-bezitters om ze eens te mogen lenen!

LEEWARDER BESTUURDERSBOND.

Vierde ontwikkelings-bijeenkomst.

— In een goed bezochte vergadering van bestuurders der bij de L.B.B. aange- sloten organisaties heeft de heer H. Linde- man, bestuurder N.V.V., gisteravond een in- leiding gehouden over: „Internationale vak- beweging", in 't bijzonder over de positie van het Internationaal Vakverbond. Veel later dan de Socialistische Interna- tionale, kwam de samenwerking tusschen de internationale vakbeweging tot stand, de voornamelijk doordat de ontwikkeling der maatschappelijke verhoudingen in de lan- den zooveel veranderde. Die verschillen zijn er nu nog, hetgeen spr. aantoonde met voorbeelden uit de groote landen: Eng- land, Frankrijk en Duitschland. Zelfs in ons kleine land heeft het heel wat moeite ge- kost tot een gecentraliseerde vakbeweging te komen en er is heel wat strijd tegen het syndicalisme aan vooraf gegaan. Hoeveel moeilijker was 't dan niet een internationa- le vakbeweging op te bouwen, wijl de be- langstelling der arbeiders in overgroote mate afhankelijk is van de omstandigheden. De overgrote meerderheid zich beperkt tot de direct ge- den groepen Kenmerkend achtte spr. het, dat in landen met een jonge, idealistische vakbeweging de internationale gedachte het sterkst leeft. Spr., die als jong lithograaf in verschillende landen heeft gewerkt, heeft de ervaring, dat in die landen vaak niet het minste begrip was over de verhoudin- gen hier. Dat gebrek aan wederzijdse be- gripen achtte spr. een der oorzaken van de oorlog. Spr., die als I.V.V.-bestuurder ve- le landen heeft bezocht, gaf frappante staal- tjes omtrent de mentaliteit van verschillen- de volken. In Engeland, waar de bestuur- ders er naar streven de kracht der vakbe- weging naar binnen te versterken, wordt uiterste soberheid betracht en niets ge- voeld voor goede vakverenigingsgebou- wen. De Duitse bestuurders zijn daarin heel anders en bij hen is alles op effect naar buiten berekend. De Fransen zijn in hun acties meer spontaan en grappen gemakke- lijk naar het wapen der werkstaking.

De Nederlandsche vakbeweging

is wel haast het meest internationaal den- kend en voelt het best de mentaliteit der andere volken. Bij die geheel verschillende begrippen is 't wel heel moeilijk nu en in de toekomst tot internationale samenwerking te komen. Dit wil echter niet zeggen, dat er niet te doen is op internationaal gebied. Wederkerig is reeds begonnen met bestu- dering der afgeolten collectieve contrac- ten en veel van het goede daarin is van si- kaar overgenomen. Dit is van groote be- tekenis. Daarnaast was 't I.V.V. de plaats, waar het persoonlijk contact tot stand kwam en men van elkaar leerde. Het I.V.V. heeft voort op de arbeid van het Internationaal Arbeidsbureau te Geneve een goede vrucht- dragende invloed gehad.

Wanneer na de huidige Europeesche oor- log de landen van de dictatuur als overwin- naars naar voren treden, zal natuurlijk het Internationaal Arbeidsbureau gaan verdwij- nen, doch als, naar spr. vurig hoopt, de de- mocratieën winnen dan zullen de internatio- nale banden nauwer aangehaald worden, ook met de Amerikaanse landen.

Het I.V.V. zal dan de belangrijke taak krijgen om de arbeidsvoorwaarden en alles wat daarmee verband houdt internationaal

te regelen. Moge die grootsche taak voor haar zijn weggelegd, aldus besloot spr. zijn met applaus onderstreepte rede.

Bij de discussie werd o.m. opgemerkt, dat het wederzijds begripen der volken zou worden bevorderd door het gebruik van één taal, het Esperanto. Spr. gaf daarop als zijn persoonlijke meening te kennen, dat het Esperanto voor een oppervlakkig ge- sprek zeker waarde heeft, doch als men wil doordringen tot de ziel van een mensch, dan moet zijn landstaal worden gesproken en verstaan.

MARKTBERICHTEN

Groenten.

HARLINGEN, 5 Jan. Coöp. Fruit- en Groentevelling Harlingen e.o. Knolselderij A per 100 stuks f 5,50—6; groene savoye kool per 100 kg. f 2,80—3,70; witlof f 2,10—2,22; spruitkool f 1,60—2,5; prei f 5,10—6,80; slaandijvie f 1,80—2,5; rapen f 1,80—2; uien f 2,90—3,60; breekepen f 3,10—4,20; krotten f 3,90; boerkekol f 2,50—3,70; gele bewaar- kool f 3,10—3,70; roode bewaarkool f 3,30— f 4,80; peren: Winterloewtje f 3—4; appelen: Groninger Kroon f 3—4; Goudreinetje f 2,0.

ADVERTENTIES

VERLOOFT:

TITY POORTINGA

en

O. VAN DER VEEN.

Leeuwarden, 7 Januari 1940.

Willem Loréstraat 81.

Van Swietenstraat 13.

Receptie van 8—5 uur, Willem Loré- straat 81.

In plaats van kaarten.

ONDERTROUW:

JAAP J. BIJL

en

JANS WIERDA.

Leeuwarden, 6 Januari 1940.

Mr. P. J. Troelstraweg 15.

Koeplein 27.

Geen receptie.

De heer en Mevrouw Leopold

Tandartsen

houden Maandag 8 Januari

GEEN SPREEKUR

Dr. DE BLOEME

Chirurg

is Maandag 8 Januari

weder te raadplegen

DEFTIGE INBOEDEL

LEEWARDEN

Notaris OTTEMA, te LEEUWARDEN, zal op DINSDAG 16 en WOENSDAG 17 JANU- ARI 1940, in de HARMONIE te Leeuwar- den, bij boelgoed à contant verkoopen:
DE DEFTIGE EN COMPLETE INBOEDEL atkomstig van Dokter Vromen, bestaande in:

- Fraai en swaar massief meubilair, in prima staat van onderhoud, als: buffetten, uittrek- en andere tafels, chiffohniers, Philips radiotoestel, stofzuiger, brandkast, Frie- sche klok, stoeljesklok, barometer, fau- teuil, crapaude, armstoelen, halbank, boe- kekanten, lila-jumeaux, eikenhouten ledi- kanten, kapstokken, waschtafels, enz. enz.
- Tapijten en kleeden: Smyrna-tapijt, linoleum, kleeden, loopers, matten, over- en vitrage-gordijnen.
- Instrumentenkast, eenige geneeskun- dige instrumenten, dokters-onderzoektafel, enz.
- Huishoudelijke goederen: elektrische kroon m. wandkalkelaars, leesslamp, haard- den, kachels, Weekfleschen, doospotten, gootlijns, keukengerei, enz.

Vooris: piano, bad m. gelsier en wat ver- der ter tafel zal worden gebracht.
Bezichtiging Dinsdag 16 Jan. Entrée 10 ct.
Lijsten der optieposten na aankondiging verkrijgbaar.

VOORLOOPIG BERICHT

VEILING TE LEEUWARDEN

Eerstdaags zullen publiek worden ver- koekt:

- EEN COMPLEX BOUWTERREIN, gun- stig gelegen onmiddellijk bij den Mr. P. J. Troelstraweg a. h. Valeriusplein, de Valeriusstraat en het Schapendijkje enz., totaal groot 45000 m², te veilen in meerdere percelen.
- WOON- EN ZAKENPAND, w.i. verlof, Nieuwekade 124.
- BURGERHUIS Pinkstraat 3.
- BURGERHUIS Steijnstraat 24.
- DIVERSE WONINGEN.

Notaris OTTEMA.

BOELGOED - LEEUWARDEN

Mr. P. D. POELSTRA, notaris te Leeu- warden, zal op WOENSDAG 10 JANUARI 1940, des morgens 10 uur, bij P. DE JONG, a. d. Lange Marktstraat te Leeuwarden, bij boelgoed à contant verkoopen:

Een netten INBOEDEL, bestaande uit:
a. MEUBILAIRE GOEDEREN, als: 4 clubfauteuils, buffet, theemebel, tafeltij, haard en luidspreker (alles zoo goed als nieuw, p.l.m. ½ jaar oud), 2 crapaude, 2 fauteuils, tafels, stoelen, haard, 2 kachels, gramofoon m. platen, buffet, lampen, spi- gels, kapstok, glaswerk, theegoed, gang- en traploopers, 4 ledikanten m. toebeh., op- klapbed met toebehooren, nachtkastjes, waschtafels en stelen, glas en overgordij- nen enz.

b. 2 kerkboeken met gouden beslag.
Bezichtiging o. d. verkoopdag vanaf 9 u., tegen betaling van f 0.10.

Woningzoekenden!

HUIZEN te koop
HUIZEN te huur
HUIZEN voor BELEGGING.

Onze keuze is groot!
U SLAGT bij ons!

VAN DER MADE'S
ADMIN.- EN WONINGBUREAU,
Nieuweburen 126 - Telef. 3290
Beëdigd Makelaar

Hulp aan Finland

Bedenkt dat alle gaven, groot en klein, voor het Finsche Rode Kruis zeer welkom zijn.

Verzoeken storting bij de Rotterdam- sche Bankvereniging alhier of op naar Girorekening no. 2903.

NED. ROODE KRUIS,

Afd. Leeuwarden.

VRIJDAG 12 JANUARI zal in het gebouw IRENE, Nieuweburen 113, 's avonds 8 uur

Mej. A. S. RIJGHARD

spreken over de haar geschonken gaven en BIDSTOND houden, SPREEKUR voor de zieken begint half zeven.

Hotel Princenhof

Eernewoude

Gedurende de ijsport ge- opend.

Erwtensoep met klui of worst.

Beleefd aanbevelend,

PIET MIEDEMA

Mevr. HYLKEMA, Parkstraat, GROUW, vraagt 12 Mei a.s. wegens huwelijk van het tegenwoordige een inwonend

Dienstmeisje,

zelfstandig kunnende werken.

Kantoorbediende.

Voor directe indiensttreding voor tijdelijk, wegens militairen dienstplicht van den tegenwoordige, gevraagd een mannelijk Kantoorbediende, leeftijd ± 22—24 jaar.

Schriftelijke aanbiedingen met opgaaf van verlangd salaris aan TH. H. VAN DER MEULEN IJZERHANDEL N.V., Leeu- warden.

Gevraagd Beste geb.

IJzeren Schouw,

afm. 6.75 x 2.15 x 0.70 M. Br. met prijsopg. Fa. K. WESTERDIJK, Terhorne.

En woning?
U zoekt - U vraagt,
U ziet - U slaagt
bij het
LEEWARDER WONINGBUREAU
S. HELLEMA

TE KOOP:

Goed onderhouden Burgerhuis b. d. Em- makade. Aanv. in overleg. Kooppr. f 3000.
Burgerhuis met grooten tuin b. d. Span- jaardslaan. Aanv. direct. Kooppr. f 3800.
Burgerhuis aan mooi plantsoen. Ziet er keurig uit. Aangename woonstand. Aanv. direct. Kooppr. f 3600.
Nieuwgeb. Burgerhuizen op eigen grond b. d. Verl. Schrans. Koopprizen f 4400, f 4750 enz.

TE HUUR:

Burgerhuizen in prijzen van f 3.25, f 4.—, f 4.25, f 4.00, f 4.80 enz.
Keurig Burgerhuis a. d. Bijenholstr., bev. 5 kamers enz. Aanv. 12 Mei. f 5.50 p. wk.
Ruim Bovenhuis met achter vrij uitzicht. Onm. bij station en centrum. Aanv. 12 Mei. f 5.75 p. wk. alles inbegr.
Zeer mooi gelegen Burgerhuizen a. d. Westkant in prijzen van f 6.—, f 7.—, f 7.25 enz.
Vraagt, ook omtrent andere huizen, in- lichten en kantore.

De grootste keuze vindt U bij ONS.

Leeuwarder Woningbureau

S. HELLEMA

Opgericht 1899

Nieuweweg 7 - Telef. 8117 (b.g.g. 6278)

Oudste kantoor ter plaatse

SUCCESSIE-AANGIFTEN

Inventarissen - Boedelscheidingen - Koop- acten - Huurcontracten enz. worden gaarne opgemaakt door

Van der Valk's Adm.- en Woningbur.

Hofplein 31, Telef. 6096.

TE KOOP OF TE HUUR:

Heeren- en Burgerhuizen, Winkelpanden van alle kanten der stad en Huizum.

VOOR HUIZEN VAN DER VALK'S ADMINISTRATIONEN WONINGBUREAU LEEUWARDEN-HOFPLEIN 31 TEL. 6096 HET KANTOOR VOOR HUURINNING

SEIZOEN-OPRUIMING

6 DAGEN ZIJDE RECLAME

VAN 8 TOT EN MET 13 JANUARI

PROITEERT THANS VAN DEZE EXIRA VOORDEELIGE PRIJZEN:

FAÇONNE van 1.20	90 breed	voor	49	cts.
RAMAGE van 1.25	90 breed	voor	59	cts.
CAR. RAJE van 1.45	90 breed	voor	69	cts.
enz. enz.				

ZIET ÉTALAGES!

WOLLEN STOFFEN

130 c.m. breed

REEDS VOOR:

0.72 - 0.79

0.86 - 0.98

B7
BRENNINKMEIJER ZONEN

NIEUWESTAD 122

SPECIALZAAK IN DAMESSTOFFEN

Ziekenfonds Recht door Zee

Leden, die zich candidaat stellen voor commissaria, waarvan de verkiezing plaats heeft op de eerstkomende jaarvergadering, worden verzocht zich schriftelijk op te geven aan den secretaris, G. van Esveld, Van Heemstrastraat 31, vóór 20 Januari 1940.

HET BESTUUR:

J. DE JONG, Voorzitter.

G. VAN ESVELD, Secretaris.

Schaatsen Monteurs

Alles per eenheid. Geen overjaarsch.
Prima teenleeren 10 en 15 cent Sterke bakleeren 10 tot 20 cent Blanke en zwarte schaatsriemen 10, 12½ en 15 cent. Hol- landsch met ringen 20, 25 en 35 cent. Kruisriemen 25 of 30 cent. Schaatsenband 5 cent per meter, f 1.85 per rol. Schaats- nietjes 10 cent per zakje, 75 cent per doos. Vellen en stukken schaatsleer, koperen schroefjes enz.

Wederverkoopers korting.

MEIJER's Lederhandel

Kleine Kerkstraat 16 en 18

Leeuwarden

Telefoon 6409

Versch

Hedenavond 5 uur verkoop van een prima

zwaar rund

vanaf 20 cent per pond

Lokaal Hollanderdijk

Onder toezicht Keuringsdienst

EIGENAREN

Laat nu Uw vrijkomende huizen inschrijven.

zonder kosten. Daarom naar:

Woningbureau H. v. d. Schoot

Oosterkade 56, Tel. 5566, b.g.g. 6039

Beëdigd Makelaar

Het adres voor: huurinnings, huurcontrac- ten, hypothecken, taxatiën, adviezen enz.

FABRIEKSKANTOOR vraagt

KARSSSEN's Bijbelsche 25 - Scheurkalenders - 25

voor jong en oud, bewerkt door
Ds. S. VAN DORP
Ds. J. GOSLINGA
Dr. H. KAAJAN
Ds. P. RULLMAN

de beste Kalenders met de grootste oplage en mooi schild

van 65 voor 25 cent

Alle kalenders lage prijs, o.a.:

MARANATHA
FILIPPUS
KRUINKENS
GEZELLE
FONTEINEN
ALMANAKKEN
AGENDA'S
WEEK- EN
MAANDKALENDERS
BOON'S
JACOB'S enz.

ZONDERVAN

Groote Kerkstraat 30 - Leeuwarden

Giro 244953

P.S. KERKBOEKEN halve prijs

KANTOORBOEKEN

SCHRIJFBLOCS en

ENVELAPPEN

alles halve prijzen

BOEKHOUDEN.

Opleiding voor de examens Mercu- rius, Ver. v. Leeraren, Handelsken- nis L.O. en het Staatspraktijkdiploma

Privé-, club- en cursussen

F. FRANKENA

Accountant, Leeraar M.O. Boekhouden

Huizum, Hobbemastraat 7, Tel. 6412

ABONNEERT U OP DIT

BLAD

BEDIENDE

ca. 20 à 22 jaar, bekend met moderne talen; algemeen ontwikkeld, met commercieelen aanleg. Brieven onder no. 973 bureau van dit blad.

Accountantskantoor KRAP & DE VRIES

Verplaatst

van Oostergrachtswal 123

naar Stationsweg 6

Telefoon 4969

Op HANDELSKANTOOR in 66n der Fr. steden gevraagd geroutineerd

Steno-typiste

Fr., D. en Eng. Vermelding van opleiding enz. per brief onder no. 972 bureau van dit blad.

Ook in de loop van onze
vindt U nog vele koopjes!!

TRICOT, BREVETÉ, ONDERGOEDEREN, ONDERJURKEN, DIRECTOIRES, KOUSEN, SCHORTS,
LAKEN, TAFELLAKEN, NACHTPONNEN, PYJAMA'S, DEKENS, MAIRAS, ETC.

Partij warme Heren- en Dameshandschoenen
Sportkousen, Pullovers
"HALVE HUIZEN"

Coupons

DROGERS

KOOPT SCHAAFTEN

A. K. HOEKSTRA & Co. de WARGA

St. Jansstraat 24, Leeuwarden. De
ELFSTEDELIJKE WARGA, met RUIM
VOORRAAD.

1771-1772, 1773-1774, 1775-1776, 1777-1778, 1779-1780, 1781-1782, 1783-1784, 1785-1786, 1787-1788, 1789-1790, 1791-1792, 1793-1794, 1795-1796, 1797-1798, 1799-1800, 1801-1802, 1803-1804, 1805-1806, 1807-1808, 1809-1810, 1811-1812, 1813-1814, 1815-1816, 1817-1818, 1819-1820, 1821-1822, 1823-1824, 1825-1826, 1827-1828, 1829-1830, 1831-1832, 1833-1834, 1835-1836, 1837-1838, 1839-1840, 1841-1842, 1843-1844, 1845-1846, 1847-1848, 1849-1850, 1851-1852, 1853-1854, 1855-1856, 1857-1858, 1859-1860, 1861-1862, 1863-1864, 1865-1866, 1867-1868, 1869-1870, 1871-1872, 1873-1874, 1875-1876, 1877-1878, 1879-1880, 1881-1882, 1883-1884, 1885-1886, 1887-1888, 1889-1890, 1891-1892, 1893-1894, 1895-1896, 1897-1898, 1899-1900, 1901-1902, 1903-1904, 1905-1906, 1907-1908, 1909-1910, 1911-1912, 1913-1914, 1915-1916, 1917-1918, 1919-1920, 1921-1922, 1923-1924, 1925-1926, 1927-1928, 1929-1930, 1931-1932, 1933-1934, 1935-1936, 1937-1938, 1939-1940, 1941-1942, 1943-1944, 1945-1946, 1947-1948, 1949-1950, 1951-1952, 1953-1954, 1955-1956, 1957-1958, 1959-1960, 1961-1962, 1963-1964, 1965-1966, 1967-1968, 1969-1970, 1971-1972, 1973-1974, 1975-1976, 1977-1978, 1979-1980, 1981-1982, 1983-1984, 1985-1986, 1987-1988, 1989-1990, 1991-1992, 1993-1994, 1995-1996, 1997-1998, 1999-2000, 2001-2002, 2003-2004, 2005-2006, 2007-2008, 2009-2010, 2011-2012, 2013-2014, 2015-2016, 2017-2018, 2019-2020, 2021-2022, 2023-2024, 2025-2026, 2027-2028, 2029-2030, 2031-2032, 2033-2034, 2035-2036, 2037-2038, 2039-2040, 2041-2042, 2043-2044, 2045-2046, 2047-2048, 2049-2050, 2051-2052, 2053-2054, 2055-2056, 2057-2058, 2059-2060, 2061-2062, 2063-2064, 2065-2066, 2067-2068, 2069-2070, 2071-2072, 2073-2074, 2075-2076, 2077-2078, 2079-2080, 2081-2082, 2083-2084, 2085-2086, 2087-2088, 2089-2090, 2091-2092, 2093-2094, 2095-2096, 2097-2098, 2099-2100, 2101-2102, 2103-2104, 2105-2106, 2107-2108, 2109-2110, 2111-2112, 2113-2114, 2115-2116, 2117-2118, 2119-2120, 2121-2122, 2123-2124, 2125-2126, 2127-2128, 2129-2130, 2131-2132, 2133-2134, 2135-2136, 2137-2138, 2139-2140, 2141-2142, 2143-2144, 2145-2146, 2147-2148, 2149-2150, 2151-2152, 2153-2154, 2155-2156, 2157-2158, 2159-2160, 2161-2162, 2163-2164, 2165-2166, 2167-2168, 2169-2170, 2171-2172, 2173-2174, 2175-2176, 2177-2178, 2179-2180, 2181-2182, 2183-2184, 2185-2186, 2187-2188, 2189-2190, 2191-2192, 2193-2194, 2195-2196, 2197-2198, 2199-2200, 2201-2202, 2203-2204, 2205-2206, 2207-2208, 2209-2210, 2211-2212, 2213-2214, 2215-2216, 2217-2218, 2219-2220, 2221-2222, 2223-2224, 2225-2226, 2227-2228, 2229-2230, 2231-2232, 2233-2234, 2235-2236, 2237-2238, 2239-2240, 2241-2242, 2243-2244, 2245-2246, 2247-2248, 2249-2250, 2251-2252, 2253-2254, 2255-2256, 2257-2258, 2259-2260, 2261-2262, 2263-2264, 2265-2266, 2267-2268, 2269-2270, 2271-2272, 2273-2274, 2275-2276, 2277-2278, 2279-2280, 2281-2282, 2283-2284, 2285-2286, 2287-2288, 2289-2290, 2291-2292, 2293-2294, 2295-2296, 2297-2298, 2299-2300, 2301-2302, 2303-2304, 2305-2306, 2307-2308, 2309-2310, 2311-2312, 2313-2314, 2315-2316, 2317-2318, 2319-2320, 2321-2322, 2323-2324, 2325-2326, 2327-2328, 2329-2330, 2331-2332, 2333-2334, 2335-2336, 2337-2338, 2339-2340, 2341-2342, 2343-2344, 2345-2346, 2347-2348, 2349-2350, 2351-2352, 2353-2354, 2355-2356, 2357-2358, 2359-2360, 2361-2362, 2363-2364, 2365-2366, 2367-2368, 2369-2370, 2371-2372, 2373-2374, 2375-2376, 2377-2378, 2379-2380, 2381-2382, 2383-2384, 2385-2386, 2387-2388, 2389-2390, 2391-2392, 2393-2394, 2395-2396, 2397-2398, 2399-2400, 2401-2402, 2403-2404, 2405-2406, 2407-2408, 2409-2410, 2411-2412, 2413-2414, 2415-2416, 2417-2418, 2419-2420, 2421-2422, 2423-2424, 2425-2426, 2427-2428, 2429-2430, 2431-2432, 2433-2434, 2435-2436, 2437-2438, 2439-2440, 2441-2442, 2443-2444, 2445-2446, 2447-2448, 2449-2450, 2451-2452, 2453-2454, 2455-2456, 2457-2458, 2459-2460, 2461-2462, 2463-2464, 2465-2466, 2467-2468, 2469-2470, 2471-2472, 2473-2474, 2475-2476, 2477-2478, 2479-2480, 2481-2482, 2483-2484, 2485-2486, 2487-2488, 2489-2490, 2491-2492, 2493-2494, 2495-2496, 2497-2498, 2499-2500, 2501-2502, 2503-2504, 2505-2506, 2507-2508, 2509-2510, 2511-2512, 2513-2514, 2515-2516, 2517-2518, 2519-2520, 2521-2522, 2523-2524, 2525-2526, 2527-2528, 2529-2530, 2531-2532, 2533-2534, 2535-2536, 2537-2538, 2539-2540, 2541-2542, 2543-2544, 2545-2546, 2547-2548, 2549-2550, 2551-2552, 2553-2554, 2555-2556, 2557-2558, 2559-2560, 2561-2562, 2563-2564, 2565-2566, 2567-2568, 2569-2570, 2571-2572, 2573-2574, 2575-2576, 2577-2578, 2579-2580, 2581-2582, 2583-2584, 2585-2586, 2587-2588, 2589-2590, 2591-2592, 2593-2594, 2595-2596, 2597-2598, 2599-2600, 2601-2602, 2603-2604, 2605-2606, 2607-2608, 2609-2610, 2611-2612, 2613-2614, 2615-2616, 2617-2618, 2619-2620, 2621-2622, 2623-2624, 2625-2626, 2627-2628, 2629-2630, 2631-2632, 2633-2634, 2635-2636, 2637-2638, 2639-2640, 2641-2642, 2643-2644, 2645-2646, 2647-2648, 2649-2650, 2651-2652, 2653-2654, 2655-2656, 2657-2658, 2659-2660, 2661-2662, 2663-2664, 2665-2666, 2667-2668, 2669-2670, 2671-2672, 2673-2674, 2675-2676, 2677-2678, 2679-2680, 2681-2682, 2683-2684, 2685-2686, 2687-2688, 2689-2690, 2691-2692, 2693-2694, 2695-2696, 2697-2698, 2699-2700, 2701-2702, 2703-2704, 2705-2706, 2707-2708, 2709-2710, 2711-2712, 2713-2714, 2715-2716, 2717-2718, 2719-2720, 2721-2722, 2723-2724, 2725-2726, 2727-2728, 2729-2730, 2731-2732, 2733-2734, 2735-2736, 2737-2738, 2739-2740, 2741-2742, 2743-2744, 2745-2746, 2747-2748, 2749-2750, 2751-2752, 2753-2754, 2755-2756, 2757-2758, 2759-2760, 2761-2762, 2763-2764, 2765-2766, 2767-2768, 2769-2770, 2771-2772, 2773-2774, 2775-2776, 2777-2778, 2779-2780, 2781-2782, 2783-2784, 2785-2786, 2787-2788, 2789-2790, 2791-2792, 2793-2794, 2795-2796, 2797-2798, 2799-2800, 2801-2802, 2803-2804, 2805-2806, 2807-2808, 2809-2810, 2811-2812, 2813-2814, 2815-2816, 2817-2818, 2819-2820, 2821-2822, 2823-2824, 2825-2826, 2827-2828, 2829-2830, 2831-2832, 2833-2834, 2835-2836, 2837-2838, 2839-2840, 2841-2842, 2843-2844, 2845-2846, 2847-2848, 2849-2850, 2851-2852, 2853-2854, 2855-2856, 2857-2858, 2859-2860, 2861-2862, 2863-2864, 2865-2866, 2867-2868, 2869-2870, 2871-2872, 2873-2874, 2875-2876, 2877-2878, 2879-2880, 2881-2882, 2883-2884, 2885-2886, 2887-2888, 2889-2890, 2891-2892, 2893-2894, 2895-2896, 2897-2898, 2899-2900, 2901-2902, 2903-2904, 2905-2906, 2907-2908, 2909-2910, 2911-2912, 2913-2914, 2915-2916, 2917-2918, 2919-2920, 2921-2922, 2923-2924, 2925-2926, 2927-2928, 2929-2930, 2931-2932, 2933-2934, 2935-2936, 2937-2938, 2939-2940, 2941-2942, 2943-2944, 2945-2946, 2947-2948, 2949-2950, 2951-2952, 2953-2954, 2955-2956, 2957-2958, 2959-2960, 2961-2962, 2963-2964, 2965-2966, 2967-2968, 2969-2970, 2971-2972, 2973-2974, 2975-2976, 2977-2978, 2979-2980, 2981-2982, 2983-2984, 2985-2986, 2987-2988, 2989-2990, 2991-2992, 2993-2994, 2995-2996, 2997-2998, 2999-3000, 3001-3002, 3003-3004, 3005-3006, 3007-3008, 3009-3010, 3011-3012, 3013-3014, 3015-3016, 3017-3018, 3019-3020, 3021-3022, 3023-3024, 3025-3026, 3027-3028, 3029-3030, 3031-3032, 3033-3034, 3035-3036, 3037-3038, 3039-3040, 3041-3042, 3043-3044, 3045-3046, 3047-3048, 3049-3050, 3051-3052, 3053-3054, 3055-3056, 3057-3058, 3059-3060, 3061-3062, 3063-3064, 3065-3066, 3067-3068, 3069-3070, 3071-3072, 3073-3074, 3075-3076, 3077-3078, 3079-3080, 3081-3082, 3083-3084, 3085-3086, 3087-3088, 3089-3090, 3091-3092, 3093-3094, 3095-3096, 3097-3098, 3099-3100, 3101-3102, 3103-3104, 3105-3106, 3107-3108, 3109-3110, 3111-3112, 3113-3114, 3115-3116, 3117-3118, 3119-3120, 3121-3122, 3123-3124, 3125-3126, 3127-3128, 3129-3130, 3131-3132, 3133-3134, 3135-3136, 3137-3138, 3139-3140, 3141-3142, 3143-3144, 3145-3146, 3147-3148, 3149-3150, 3151-3152, 3153-3154, 3155-3156, 3157-3158, 3159-3160, 3161-3162, 3163-3164, 3165-3166, 3167-3168, 3169-3170, 3171-3172, 3173-3174, 3175-3176, 3177-3178, 3179-3180, 3181-3182, 3183-3184, 3185-3186, 3187-3188, 3189-3190, 3191-3192, 3193-3194, 3195-3196, 3197-3198, 3199-3200, 3201-3202, 3203-3204, 3205-3206, 3207-3208, 3209-3210, 3211-3212, 3213-3214, 3215-3216, 3217-3218, 3219-3220, 3221-3222, 3223-3224, 3225-3226, 3227-3228, 3229-3230, 3231-3232, 3233-3234, 3235-3236, 3237-3238, 3239-3240, 3241-3242, 3243-3244, 3245-3246, 3247-3248, 3249-3250, 3251-3252, 3253-3254, 3255-3256, 3257-3258, 3259-3260, 3261-3262, 3263-3264, 3265-3266, 3267-3268, 3269-3270, 3271-3272, 3273-3274, 3275-3276, 3277-3278, 3279-3280, 3281-3282, 3283-3284, 3285-3286, 3287-3288, 3289-3290, 3291-3292, 3293-3294, 3295-3296, 3297-3298, 3299-3300, 3301-3302, 3303-3304, 3305-3306, 3307-3308, 3309-3310, 3311-3312, 3313-3314, 3315-3316, 3317-3318, 3319-3320, 3321-3322, 3323-3324, 3325-3326, 3327-3328, 3329-3330, 3331-3332, 3333-3334, 3335-3336, 3337-3338, 3339-3340, 3341-3342, 3343-3344, 3345-3346, 3347-3348, 3349-3350, 3351-3352, 3353-3354, 3355-3356, 3357-3358, 3359-3360, 3361-3362, 3363-3364, 3365-3366, 3367-3368, 3369-3370, 3371-3372, 3373-3374, 3375-3376, 3377-3378, 3379-3380, 3381-3382, 3383-3384, 3385-3386, 3387-3388, 3389-3390, 3391-3392, 3393-3394, 3395-3396, 3397-3398, 3399-3400, 3401-3402, 3403-3404, 3405-3406, 3407-3408, 3409-3410, 3411-3412, 3413-3414, 3415-3416, 3417-3418, 3419-3420, 3421-3422, 3423-3424, 3425-3426, 3427-3428, 3429-3430, 3431-3432, 3433-3434, 3435-3436, 3437-3438, 3439-3440, 3441-3442, 3443-3444, 3445-3446, 3447-3448, 3449-3450, 3451-3452, 3453-3454, 3455-3456, 3457-3458, 3459-3460, 3461-3462, 3463-3464, 3465-3466, 3467-3468, 3469-3470, 3471-3472, 3473-3474, 3475-3476, 3477-3478, 3479-3480, 3481-3482, 3483-3484, 3485-3486, 3487-3488, 3489-3490, 3491-3492, 3493-3494, 3495-3496, 3497-3498, 3499-3500, 3501-3502, 3503-3504, 3505-3506, 3507-3508, 3509-3510, 3511-3512, 3513-3514, 3515-3516, 3517-3518, 3519-3520, 3521-3522, 3523-3524, 3525-3526, 3527-3528, 3529-3530, 3531-3532, 3533-3534, 3535-3536, 3537-3538, 3539-3540, 3541-3542, 3543-3544, 3545-3546, 3547-3548, 3549-3550, 3551-3552, 3553-3554, 3555-3556, 3557-3558, 3559-3560, 3561-3562, 3563-3564, 3565-3566, 3567-3568, 3569-3570, 3571-3572, 3573-3574, 3575-3576, 3577-3578, 3579-3580, 3581-3582, 3583-3584, 3585-3586, 3587-3588, 3589-3590, 3591-3592, 3593-3594, 3595-3596, 3597-3598, 3599-3600, 3601-3602, 3603-3604, 3605-3606, 3607-3608, 3609-3610, 3611-3612, 3613-3614, 3615-3616, 3617-3618, 3619-3620, 3621-3622, 3623-3624, 3625-3626, 3627-3628, 3629-3630, 3631-3632, 3633-3634, 3635-3636, 3637-3638, 3639-3640, 3641-3642, 3643-3644, 3645-3646, 3647-3648, 3649-3650, 3651-3652, 3653-3654, 3655-3656, 3657-3658, 3659-3660, 3661-3662, 3663-3664, 3665-3666, 3667-3668, 3669-3670, 3671-3672, 3673-3674, 3675-3676, 3677-3678, 3679-3680, 3681-3682, 3683-3684, 3685-3686, 3687-3688, 3689-3690, 3691-3692, 3693-3694, 3695-3696, 3697-3698, 3699-3700, 3701-3702, 3703-3704, 3705-3706, 3707-3708, 3709-3710, 3711-3712, 3713-3714, 3715-3716, 3717-3718, 3719-3720, 3721-3722, 3723-3724, 3725-3726, 3727-3728, 3729-3730, 3731-3732, 3733-3734, 3735-3736, 3737-3738, 3739-3740, 3741-3742, 3743-3744, 3745-3746, 3747-3748, 3749-3750, 3751-3752, 3753-3754, 3755-3756, 3757-3758, 3759-3760, 3761-3762, 3763-3764, 3765-3766, 3767-3768, 3769-3770, 3771-3772, 3773-3774, 3775-3776, 3777-3778, 3779-3780, 3781-3782, 3783-3784, 3785-3786, 3787-3788, 3789-3790, 3791-3792, 3793-3794, 3795-3796, 3797-3798, 3799-3800, 3801-3802, 3803-3804, 3805-3806, 3807-3808, 3809-3810, 3811-3812, 3813-3814, 3815-3816, 3817-3818, 3819-3820, 3821-3822, 3823-3824, 3825-3826, 3827-3828, 3829-3830, 3831-3832, 3833-3834, 3835-3836, 3837-3838, 3839-3840, 3841-3842, 3843-3844, 3845-3846, 3847-3848, 3849-3850, 3851-3852, 3853-3854, 3855-3856, 3857-3858, 3859-3860, 3861-3862, 3863-3864, 3865-3866, 3867-3868, 3869-3870, 3871-3872, 3873-3874, 3875-3876, 3877-3878, 3879-3880, 3881-3882, 3883-3884, 3885-3886, 3887-3888, 3889-3890, 3891-3892, 3893-3894, 3895-3896, 3897-3898, 3899-3900, 3901-3902, 3903-3904, 3905-3906, 3907-3908, 3909-3910, 3911-3912, 3913-3914, 3915-3916, 3917-3918, 3919-3920, 3921-3922, 3923-3924, 3925-3926, 3927-3928, 3929-3930, 3931-3932, 39

LEEWARDER NIEUWSBLAD

De winter.

— De winter gaat ernstig aanspraak maken op een andere betiteling dan die hij tot dusver kreeg, de titel van kwakkel-winter.

Want de beide laatste dagen en nachten is het echt meenens geworden.

Nu hebben ook de wankelmoedigen vertrouwen gekregen in de standvastigheid van het weer, zelfs de zeer gereserveerden gaan hun schaatsen uit het vet halen.

En toch, zoo schrijft de Maaab., hoe gek het moze klinken en hoe hardnekkig de vorst schijnt te wezen: de dooi zit maar vierhonderd meter van ons vandaan. Maar dan vierhonderd meter in de hoogte gerekend.

Bij vliegtuigopstijgingen is namelijk gebleken, dat op 400 meter hoogte de temperatuur ongeveer twee graden boven het vriespunt was, zoodat de koudelaag, waarin we ons thans bevinden, toch eigenlijk maar heel dun is.

Doordat de Oostelijke wind bijna al zijn kracht heeft ingeboet, wordt de temperatuur thans voornamelijk beheerscht door de uitstraling, wat dus wil zeggen, dat een heldere nachthemel vorst beteekent, bewolking daarentegen mis schien wel dooi. Overdag moet daarbij de zonnwarmte als een belangrijke factor in het oog worden gehouden.

De strenge vorst heeft de scheepvaart nu wel voorgoed stil gelegd. Zelfs het IJsselmeer ligt thans poldicht. De Stoomvaart-dienst Lemmer-Amsterdam is gestaakt. De havenlichten te Lemmer zijn gedoofd.

Urk is vrijwel geïsoleerd, maar deze afsluiting is niet meer zoo absoluut als vroeger. Militairen, die met verlof gaan, komen langs de nieuwe dijk naar het eiland. Doch een gemakkelijke tocht is dat niet.

Overal op het IJsselmeer trekt men er reeds op de schaats op uit. Zoo zijn Donderdag 10 Kampenaren heen en terug op de schaats naar Urk geweest. Langs de zuidzijde van het meer zijn prachtige spiegelgladde banen.

ENKELE FRAAIE DAGTOCHTEN.

Het lijkt er op, dat het wintertje nog even zal aanhouden. Nog steeds vries t 's nachts stevig — hedenmorgen om half acht wees de thermometer b.v. nog twaalf graden C. beneden vriespunt aan — zoodat 't ijs hoe langer hoe beter wordt, althans, voorzover niet het spuien van het boezemwater door de sluizen bij Roptazijl en Dokkumer Nieuwezijlen alles bederft. Men mag dus aannemen, dat er morgen onder de schaatsen liefhebbers groote animo bestaat voor mooie tochten.

Onze baanspecteur Leemburg was, met het oog daarop, zoo vriendelijk, ons hedenmorgen enkele gegevens te verstrekken inzake enkele trajecten ten Zuidwesten van Leeuwarden, die naar zijn oordeel de moeite van het berijden waard waren. Aan de hand hiervan hebben we het volgende overzichtje samen gesteld.

Allereerst dient te worden meegedeeld, dat de vaart naar Harlingen, volgens zijn inlichtingen, stil ligt, evenals die naar Dokkum. De schepen en ook de door mechanische kracht bewogen vaartuigen kunnen er niet meer doorkomen. Toch zijn de Harlinger en de Dokkumer trekvaart nog niet vertrouwd te achten, en zeker niet voor een groot aantal menschen.

Een mooie tocht kan men maken, wanneer men op de Sneeker trekvaart nabij de Spoorbrug opbndt. Men rijdt deze vaart af tot op ongeveer 800 meter voor het Weidumerhoofd. Daar vindt men een smalle vaart, die over Beers en Jorwerd gaat. Deze gaat men langs; men is dan verzekerd van een mooie tocht naar Bolsward. Daartoe rijdt men van Jorwerd via Baard en Burgwerd, dus langs de Bolswarder trekvaart. Bij Burgwerd moet men even „klune“. Verder zijn er geen gevaarlijke plaatsen, hoewel voorzichtigheid natuurlijk geraden blijft. De rit van Bolsward naar Sneek is heel mooi, evenals die van Sneek naar Leeuwarden.

Een tocht, die ook heel mooi is, maar iets korter, is de volgende: men rijdt weer over Beers en Jorwerd en zoekt vandaar Oosterlittens op. Langs de Franekervaat bereikt men dan Sneek, van waar men langs de Zwette weer naar Leeuwarden terugkeert. Nog moet worden meegedeeld, dat de grachten in Sneek niet geheel vertrouwd zijn als gevolg van het stroomen.

Ook kan men van Leeuwarden naar Franeker komen. Daartoe rijdt men weer naar Beers, Jorwerd en vandaar naar de Franekervaat. In plaats van linksaf te slaan naar Oosterlittens, gaat men nu rechtsaf, langs de vaart. Wanneer men bij de spoorweg Leeuwarden-Harlingen komt, gaat men langs de spoorlooten. Hier en daar moet men even „klunen“ om over een dam te komen, maar deze weg is te prefereeren boven de Harlingervaat, die men in normale omstandigheden zou moeten nemen, omdat, zooals gezegd, deze vaart niet vertrouwd is.

Heel mooi is tenslotte nog de volgende reis: Van Leeuwarden langs de Zwette naar Sneek, vandaar over het Sneekermeer — dat heel mooi moet zijn — naar Terhorne en daarvandaan via IJnsom naar Grouw. Vandaar kan men over Warga terug naar Rappenburg.

Met nadruk verklaarde de heer Leemburg nog, dat aan rijden door Het Bildt niet te denken viel. Het ijs is daar absoluut niet vertrouwd. Dat is een vraagstuk, waarmee thans de Elfstedenvereeniging ook te maken heeft. Een ander probleem is trouwens de toestand van het ijs te Harlingen. In de grachten om deze stad ligt vrijwel geen ijs, zoodat men 7-800 meter buiten de stad moet opbnden.

Voor wie de Elfstedentocht wil rijden zal, naar het oordeel van den heer Leemburg, dat dan ook de aangewezen weg zijn: 800 meter buiten Harlingen de schaatsen onder, dan via Kimswerd naar Bolsward rijden, waarbij er rekening mee moet worden gehouden, dat het ijs bij de bruggen niet vertrouwd is, zoodat daar „klune“ het paarool is. Het ijs is bovendien niet ideaal; om

De Elfstedentocht.

Nog geen datum bepaald.

— Het Centraal Bestuur van de Friesche Elfsteden-vereeniging heeft gisteravond vergaderd en besloten dat voorloopig nog geen datum voor het houden van de Elfstedentocht kan worden vastgesteld.

De trajecten Leeuwarden-Harlingen en Dokkum-Harlingen zijn voor een massa-tocht als deze nog niet vertrouwd, en zij zullen dat ook niet worden zoolang er gestroomd wordt.

Het Centraal Bestuur sloot zich in zijn oordeel ten deze volkomen aan bij het advies van de controlepost te Franeker:

Wanneer men doorgaat met stroomen, wordt het ijs niet vertrouwd, en kan men geen datum bepalen.

Het is wel jammer, dat men tot geen ander besluit kon komen, want op al de overige trajecten vindt men heel goed ijs (op de meeste zelfs beter dan bij vroegere tochten), dat voor 't meereendeel ook goed vertrouwd is, en alleen nog wat meer bereden en bebaand moet worden.

Maar de zwakste schakel bepaalt nu eenmaal de kracht van de geheele keten en de zwakste schakel van de geheele route is hier het Noordelijk traject, dat door stroomen en breken zoo zeer geleden heeft, dat zelfs de strenge vorst van deze week dit niet geheel heeft kunnen verhelpen.

Intusschen wordt ons juist verzekerd, dat het ijsbreken voorloopig wel gebeurd zal zijn. De Slânfriesbooten varen niet meer, en ook de „Condens“ heeft de vaart gestaakt. En wat het stroomen betreft, wordt ons meegedeeld, dat met de sluis te Dokkumer-Nieuwezijlen niet meer wordt gestroomd. Roptazijl bij Harlingen stroomt nog wel, maar deskundigen verzekeren, dat dit aan het ijs verder niet veel schade meer zal doen. Wel moet de nog al wisselende windrichting van groote invloed zijn op de strooming van het water, en dat vanzelfsprekend het meest in de nauwe vaarten.

Deze nacht heeft het „omraak“ gevoren. Achter de Prinsenvuurt, waar gister de booten nog voeren, liepen vanmorgen de schippers over 't ijs naar de andere oever. Dat bewijst wel hoe stevig de vorst heeft aangepakt; zijn bewind wordt haast onbeperkt; dan zal ook de laatste schakel houden, en gaat Friesland Elfsteden-rijden.

het overdag te berijden, is het goed genoeg, 's nachts evenwel is het minder, als gevolg van de hoopjes sneeuw die nog allerwegen liggen. De ijsweg van Bolsward naar Workum is prachtig; men vindt hier een goed geveegde baan. En eveneens zijn mooi Workum-Hindeloopen en Hindeloopen-Stavoren, Stavoren-Sloten, Sloten-IJlst, IJlst-Sneek en Sneek-Leeuwarden.

Om van Leeuwarden naar Dokkum te komen, moet men door de Wouden; deze route is heel mooi. De trekvaart is nog niet berijdbaar; deze is nog maar pas dicht gevoren en ligt bovendien vol schoten. Het traject Bartlehiem-Franeker is geheel onbetrouwbaar, evenals Franeker-Harlingen. Bovendien vormen de stadgrachten om Leeuwarden en Harlingen een hindernis; die om Franeker zijn goed.

Veel is bedorven door het stroomen; door dat de vaarten overal smal zijn en de doorvaarten van de bruggen nog smaller en de hoeveelheid water die wordt afgevoerd zeer groot is, ontstaat er een sterke trek in het water, die het bevrozen bemoeilijkt. Daardoor heeft men hier nog slechts zeer dunne laagjes ijs op het water, die niet sterk genoeg zijn om te worden bereden.

IN DE ZUIDWESTHOEK.

In de Zuidwesthoek is het ijs bijzonder mooi. We hebben gister al verteld van het prachtige ijs op de Slotermeer, en ons werd verzekerd, dat ook de Tjeukemeer een heel

IJSFEEST OP „THIALF“ TE HEERENVEEN

Mj. Hartung tusschen de beide snelste rijdsters; links de kampioene, Antje Koopmans, rechts Sietske Pasveer.

Optimistisch? Natuurlijk— ik heb toch altijd nog mijn CHIEF WHIP

HARDRIJDERIJ VAN TE MEPEL GELEGERDE FRIESCHE MILITAIRES. De prijswinnaars van de estafette. 1e rij v.l.n.r. M. Talma, S. Andringa en W. Wijnga, die den eersten prijs wonnen. 2e rij de 2e prijswinnende ploeg, v.l.n.r. J. Schuurmans, D. Veenstra, en L. Poepjes.

mooie ijsbaan heeft. De Scharsterrijn is niet erg vertrouwd en het ijs is er niet mooi; daar kan men echter gedeeltelijk op zij-slootjes rijden.

Naar Stavoren en Workum zijn de banen buitengewoon mooi; het ijs hier voor een Elfstedentocht eigenlijk nog nooit zoo mooi geweest.

Op de Heegmermeer is de hoofdbaan naar Galamadammen behoorlijk aangegeven; op de Morra (naar Warns) is de baan er ook al door. Op de Fluessen is de baan nog niet afgekend, het ijs is daar echter schitterend; de Luts bij Balk is niet zoo mooi als andere jaren, en in Balk is het nog niet helemaal vertrouwd; voor éénlingen gaat het wel, maar nog niet voor gezelschappen.

Een beurs gevonden.

Op de Inspectietocht, die een bestuurslid van de Elfsteden-vereeniging gister in het Zuidwesten der provincie maakte, ontmoette hij tusschen Workum en Hindeloopen den Elfstedenrijder Leemburg, die ook al voor ijsverkenningen op het pad was.

Leemburg was van Franeker af gereden, en over Bolsward (waar hij moest afbinden) naar Workum gekomen, en nu op weg naar Hindeloopen en Stavoren. Daar de avond al gevallen was keerde Leemburg en reed men gezamenlijk naar Workum terug. Toen heeft men onderweg een beurs met eenig geld gevonden. Leemburg had het voorwerp (dat hij toen niet als een beurs herkende) reeds op de heenreis gezien, maar door de snelle vaart die hij had schoot hij er voorbij en hij deed zich niet de moeite om daarvoor terug te keeren. Maar nu hij toch dezelfde baan terugreed en het voorwerp nog op dezelfde plaats zag liggen, hield hij even in om het op te rapen. 't Was een portemonnaie, met wat kleingeld, doch zonder aanduiding van den eigenaar. De beurs is meegenomen naar 't bureau van de Elfsteden-vereeniging, en voor den eigenaar bij het bestuur terug te bevragen.

HET IJS IN DE OMGEVING VAN AKKRUM

AKKRUM, 4 Jan. Het ijs in deze omgeving is wel bijzonder mooi. De kanalen zijn nu alle met een stevige ijslaag bedekt en men kan naar alle richtingen zijn streken wenden. De Polssloot, Boorn, Zijlhoede, alle drie zijn uitstekend berijdbaar. Maar een unicum vormen Meinesloot, Deel, Akkrumerak en de Poelen. Een tocht langs deze breede kanalen naar de Poelen of naar Terhorne loont de moeite. Wanneer men de Meinesloot afglijdt, bereikt men na enkele streken reeds de uitgestrekte ijsvelden. Hier zit men rondom in het ijs. Zoover het oog reikt ijs, ijs en nog eens ijs. Ijs, dat betrouwbaar is en geschikt voor de schaatsensport. Als we schuin over gaan en na het Deel te zijn gepasseerd het Akkrumerak „nemen“, bereiken we spoedig de Terkaplesterpoelen, waar 's zomers Akkrums watersport hoogtij viert en waar de bootjes een ligplaats zoeken in de rietkragen. Dat is het heerlijk daar te toeven. Maar op 't oogenblik is 't er evengoed uit te houden, al zoeken we nu geen rust in het riet. Dit zou bovendien ook niet mogelijk zijn, want de rietpachters hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt en snijden de rietstengels 'thans bij groote hoeveelheden af en slede na slede-vol wordt getransporteerd in de richting van Terhorne.

Maar het is ijs hier te toeven op de groote, togevroren plas, nu we eigenlijk niets terugvinden van wat hier 's zomers is. Bijna alle eilandjes staan onder water; enkele lage polderdijkjes vertellen ons, waar des zomers de grens tusschen land en water is. 't Is nu alles ijs en we strijken van Noord naar Zuid, van Oost naar West en er komt geen einde aan deze uitgestrekte vlakten.

Te vergeefs zien we uit naar vogels, welke we hier des zomers zoovele kunnen waarnemen. Er is geen levend wezen te bespeuren. Enkel de schaatsrijders, die over de uitgestrekte ijsvelden strijken.

In de verte steken de torens van Joure boven de omgeving uit, naderbij liggen Terhorne en Terkaple, zwaar berijpt, te droomen. De zandzuiger van de fa. Dikkerboom ligt stijf togevroren in de Geeuw voor Terhorne, machteloos en in afwachting.

Uren kan men hier rondrijden, zonder op hetzelfde punt te moeten terugkeeren. Met stevige streken rijden de bewoners van dit waterland nu over de togevroren kanalen. Zij verstaan de kunst van het schaatsenrijden goed.

Prachtig zijn de wintergezichten over dit landschap, met hier en daar een windmotor aan alle kanten door ijs ingesloten. Wie genieten wil van het schoone landschap, haaste zich. Morgen kan het te laat zijn!

VEILIG IJS RONDOM LANGWEER.

Er zijn ijsstochten te maken. LANGWEER, 4 Jan. Nu de banen langzamerhand worden afgezet en meer bereden en door de beide laatste vriesnachten, wordt het rijden allengs vertrouwd en begint het publiek zich meer af te geven. Behoudens enkele plaatsen bij en onder bruggen kan men vrijwel overal veilig rijden. Toch blijft het raadzaam de banen en de meest bereden gedeelten te volgen.

Het ijs is, dank zij de paar dagen dooi in het laatst van 1939, overal prachtig berijdbaar. Op verschillende banen zijn baanvegers reeds druk in de weer. De laatste dagen, in het bijzonder vandaag, is er enorm gereden. Speciaal op de baan naar Sneek was het geweldig druk. Reeds vroeg in de morgen begon het en op den middag bewogen zich honderden op de glade ijsen. Het was dan ook een ongekend genot voor de

VAN HEMD EN ROK...

„Het hemd is nader dan de rok.“
Wordt het soms niet een klein beetje vergeten?

Mijn voordeurbel gaat over.
Op 't stoepje staat een heer.
Er valt door 't kleine raampje
Een circulaire neer.
Daarin staat over Finland
Zoo heel veel narigheid.
Ik lees van leed en lijden.
Van plicht en menscheijkheid.
Ik zei toen in mijzelve:
„t Is inderdaad ook waar,
„Elk moet naar draagkracht helpen...
„En 'k lei mijn kwartje klaar....

Mijn voordeurbel gaat over,
Een vrouw uit 't eigen land
Staat bibberend op mijn stoepje.
Met 'n kindje aan haar hand...
Ik hoor een zachte klaagzang.
Zóó droef, zóó vol van leed,
Dat ik, ik kón niet anders.
Iets eigenaardigs deed.
Een tweede kwartje geven?
Ach né, dat kon ik niet.
Ik gaf haar dat der Finnen,
Zoo is 't precies geschied....

Mijn voordeurbel gaat over,
Zoo menig, menig heer,
't Is bedellen voor den vreemde.
Den vreemde altijd weer!
Voor China, Spanje, Polen.
Voor Finland, val maar aan.
Je kunt voor vreemdelingen
Wel bij je voordeur staan!
En 'k gun van ganscher harte
Ook die een beste brok,
Maar is 't (eigen) hemd niet nader
Dan menig (vreemde) rok?

T. SWART.

vele schaatsliefhebbers: prachtig, bijna windstil weer, schitterend ijs en rijden in een sprookjesachtig mooie omgeving. Want de aanblik van ons ijslandschap was om nooit te vergeten. Ijs en nog eens ijs zoover het boschjes, rietranden, afgelegen boerdorpen oog reikt, alles afgewisseld door wit-berijpte Friesche dorpen en over het geheel de prachtige winterzon. Het is te wenschen dat het mooie winterweer nog enkele dagen mag aanhouden opdat nog velen kennis kunnen maken met deze stoffeering van ons unieke Friesche waterland.

WEEST OP UW HOEDE OP HET IJS!

GROUW, 2 Jan. Dat het schaatsrijden, vooral als men ter plaatse niet bekend is, zeer gevaarlijk kan worden, ondervonden hedenmiddag twee dames en een heer, die, komende uit de richting Warfena, niet zagen, dat op de hoek Galle-Grou een open zool was. De heer en een der dames reden pardoos in deze geul, welke des morgens door de melkmotor was gemaakt. Gelukkig was de heer een goed zwemmer en slaagde hij er in, na verscheidene vergeefsche pogingen, eerst de dame en later zich zelf op het ijs te werken. Bij de boerderij van de Wed. Snoek werden ze van droge kleeren voorzien, waarna de terugtocht per auto werd aanvaard.

Sterrit naar Akkrum.

Enorme belangstelling.

— Akkrum staat weer in het brandpunt van de belangstelling der ijsliefhebbers, immers, vandaag wordt voor de tweede maal de Sterrit naar die plaats, uitgaande van de Friesche Ijsbond, gehouden. Zeker lokt het prachtige winterweer tot een dergelijke tocht uit.

De belangstelling er voor is dan ook enorm want toen we vanmorgen om half tien een kijkje namen in het Oranje-Hotel, waar deelnemers die uit Leeuwarden wilden starten, zich konden aanmelden, deelde men ons mede, dat zich reeds een honderdtal rijders had aangemeld en dat het nog steeds storm liep. De stertrittrijders, o.w. verschillende elfstedenrijders, moesten te Schenkekenans opbnden, vandaar naar Sneek rijden en daar in café Bokma bij de Waterpoort hun kaart toonen, alwaar men anders inlichtingen omtrent het af te leggen gedeelte van de route verkreeg.

Dat deze tocht ook buiten de provinciale grenzen aanspraak op belangstelling maakt, getuigt wel het feit, dat tijdens ons bezoek tot Akkrum getelefoneerd werd dat een liefhebber uit Utrecht met de trein was aangekomen om deze befaamde rit mede te maken.

Eerste stappen op vreemde bodem

door J. C. van Dam.

Emigratie-belevenissen dertig jaar geleden.

I.

Vele herinneringen verbleeken of gaar verloren in 't wijkend verlat, maar die, aan de eerste dagen, als landverhuizer in Canada doorgebracht, zullen wel, ten eeuwige dage, scherp in mijn geheugen blijven. Zoo is mij, tot de dag van vandaag, bijgebleven, als een beeld van herinnering, de prachtige voorjaarsavond in 1909, toen het landverhuizerschip „Canada“ de haven van Montreal binnenliep. Buitengewoon schoon schitterden de sterren van het firmament en ze sloten zich, naar het scheen, aanéén met de duizenden tegen beghellingen aan al hooger en hooger klimmende electrische lichten van de groote Canadeesche wereldstad. In deze zee van lichten prikten, in vele kleuren, talloze groote lichtreclames die aan- en uit gingen of door aandachttrekkende vuurpijlen, hoog in het lechttruim uitschietende, van tijd tot tijd werden ontstoken. Fantastisch was de aanblik, vanaf het hooge slopendek, op dit vuurwerk van reclames.

De overtocht was volbracht, ik had het land mijner droomen, het machtige dollarland, bereikt. Ten einde was de heerlijke reis, met een wereld vol genoegens aan boord, die de landverhuizers bijna deed vergeten, dat er ook nog een andere wereld bestond, een wereld van werken en zorgen.

Nog diezelfde avond verliet ik de boot en drukten mijn voeten voor het eerst de Canadeesche bodem. Hier nam ik afscheid van mijn Hollandsche reisgenooten. Niet geheel van weenend ontbloeit is zoo'n afscheid van je medereizigers, menschen waarmee je tien lange dagen, prettig hebt omgegaan, waarmee je intieme vriendschap gesloten hebt en die dan weer, met een handdruk en een vaarwel, voor altijd verdwijnen.

Een hurrijtuig bracht mij, met mijn bagage, een groote handkoffer, naar een eenvoudig hotel, waarvan ik het adres aan boord had opgedaan. Erg eenzaam deed het aan, zoo plotseling geplaatst, geheel alleen, in het hotelkamertje. Welk een verschil bij onze hut aan boord, waarin we met ons viert, zoo hoogst gezellig, de tijd hadden doorgebracht. Als bij tooverslag was alles nu veranderd. De kleine intieme samenleving die we op het landverhuizerschip vormden was verdwenen. Eensklaps stond men geheel verlaten, niemand waarop je meer steunen kon, niemand die zich om je bekommerde. Nog jong en voor het eerst van huis, voelde ik mij plotseling een vol wassem menschen met volle verantwoordelijkheid in deze moeilijke maatschappij. Van slapen kwam die eerste nacht al bitter weinig, mijn geest was teveel bezig. Ik dacht aan hetgeen ik verlaten had en wat de naaste toekomst zou brengen. Dit laatste baarde mij nogal zorg, daar mijn financiën een weinig in de war geraakt waren. Ik had n.l. gedurende de reis wat teveel boven mijn stand geleefd. De post „onvoorziene uitgaven“ was ver boven berekening gestegen. Tweede klasse gereisd hebbende, met een vroolijk stelletje reisgenooten, had het mij in Engeland menige extra shilling gekost en later aan boord, waar men in dollars rekende, waren nogal eens een paar dure dollars door mijn vingers gegleden. Voor de verschillende sportfeesten, die op het Engelsche stoomschip aan de orde van de dag waren, was ook veel geld noodig geweest en de aardige Engelsche collectrices wisten ik al tijd wel te vinden. Toen ik met wedden schappen op de boot mijn niet al te rooskleurige financiële toestand hoopte te versterken, had Fortuna nooit aan mijn zijde gestaan. Het aantal mijlen dat het schip per dag zou afleggen, waarom in hoofdzaak gewed werd, had ik nooit ten naasten bij kunnen raden. Was het door mij hoog geschat dan hadden ijsbergen die veel met meebachten, de schroeven genoodzaakt veel langzamer te draaien. Het eenentig getoeter van de misthoorn vertelde mij dan duidelijk genoeg, dat ik m'n centen kwijt was. Eens bij slechte weersgesteldheid, toen een ieder die morgen voorspelde dat weer menig mistgordijn ons die dag het uitzicht zou beletten, had ik, dit als richtsnoer nemende, het aantal mijlen laag berekend. Juist was het andersom uitgekomen, prachtig weer had het schip in de loop der dag begunstigd en toen waren het de machines die, door hevig gebonk mij lieten weten dat ik weer een paar kostbare dollars armer geworden was. Al deze buitensporige uitgaven waren oorzaak, dat ik slechts met vijftien dollars op zak, het vreemde land was binnengestapt.

Nog slechter dan het met mijn portemonnaie er voor stond, was het met mijn taalkennis gesteld. Het Engelsch was voor mij een gesloten boek. Het boekje „De vlugge Engelschman“, dat volgens mijn „plan de campagne“, gedurende de reis uit het hoofd geleerd zou worden had in mij, wat het vlugge bestudeeren betrof, al een zeer langzamen Hollander getroffen. Het was bijna nooit voor de dag gehaald, het vele vermaak aan boord was hiervan wel de oorzaak geweest. Stonden enkele papieren dus niet zoo gunstig en veroorzaakte dit mij eenige zorg, toch was ik vast besloten mij er moedig doorheen te slaan. Ik wist dat ik in een rijk, jong land was, waar gebrek aan werkrachten heerschte, en dapper stapte ik dan ook de volgende morgen op zoek naar een baantje, het kantoor voor werkbemiddeling van het „Leger des Heils“ binnen, waarvan mij het adres bekend was. In de wachtkamer bevonden zich tal van werkzoekenden, die een echte cosmopolitische groep vormden, daar ik tal van vreemde talen hoorde spreken. Hollanders bespeurde ik echter niet. Met een Duitscher, die al eenige jaren in Canada vertoefd had, kwam ik hier in kennis. Zeer vriendelijk gaf hij mij verschillende inlichtingen en ried mij ten sterkste aan, „farmig“ ter hand te nemen. Ik had dan dadelijk kost en inwoning en ook eenig loon. Toen ik hem te kennen gaf dat ik nauwelijks een paard van een koe kon onderscheiden, het heele boerenbedrijf mij absoluut onbekend was, noemde hij dit geen bezwaar. In Canada moest men een houding aannemen, zoo vertelde hij mij, ter hand gesteld, met de kennisgeving dat alles te kennen, nooit bij een sollicitatie „laten blijken het gevraagde werk niet meester te zijn. Als men maar londe te willen aanbrengen, kwam het altijd wel in orde. Mijn besluit was toen genomen, als toeren

arbeider zou ik mij gaan verhuuren. Gezien mijn krapte bij kas leek mij dit niet zoo slecht toe. In het korter stond de Duitscher mij bij als tolk. De aan mij gestelde vragen, in 't plat Duitsch door mijn tolk vertaald, werden toen door mij, en nog wel in het Engelsch, steeds bevestigend beantwoord, hetgeen de Duitscher mij had aangeraden. „Kunt u ploegen?“ „Yes sir!“ „Met paarden omgaan?“ „Yes sir!“ „Al eenige jaren in het farmersbedrijf werkzaam?“ „Yes sir!“ Schitterend liep alles van stapel. In het onderteekenen van een formulier zag ik ook geen bezwaar; ik teekende, daar mijn vriend verklaarde dat het „all right“ was.

Om nu kort te gaan, mij werd een baantje toegewezen als knecht bij een boer in een klein plaatsje, Slittville genaamd, ongeveer acht uren sporens van Montreal. Een introductiebrief en een „gratis“ spoorkaartje (later bleek mij, dat het bedrag hiervan van mijn loon zou worden afgehouden, waarvoor ik n.l. geleend had) werden mij ik de volgende morgen moest vertrekken.

Mij den koning te rijk voelende verliet ik het kantoor, nam met een „auf wiedersehen“ afscheid van mijn vriend, en zig daarna Montreal bezichtigend. Echt Amerikaansch was de aanblik. Een wereldstad in wording. Overal groote bedrijvigheid, geweldige hoogte gebouwen, nog uit stalen geraamten bestaande, werden in koortsachtige haast opgetrokken. Het geknetter der luchtdrukhamers was overdoovend. Met grootsnelheid raasden trams door slechte, of niet geplaveide straten. Kleine handige open rijtuigjes, op vier groote wielen uitstaande wielen, getrokken door vliegende paardjes, reden in snel tempo over de oneffen bestrating. Een ieder scheen haast te hebben. In de eethuizen at men staande warme spijzen en propte deze, als het ware naar binnen. Van de zijten in zoo'n lokaal werd bijna geen gebruik gemaakt. Overal leuke kleine halletjes, maar men in gemakkelijke stoelen kon plaats nemen, om de schoenen te laten poetsen. Veelal negers beoefenden dit bedrijf. Alles vond ik erg interessant en had gaarne in dit drukke Montreal willen blijven, doch mijn toekomst lag ver van hier, in de eenzaamheid op een farm.

Om mijn vertrek de volgende morgen eenigszins te vergemakkelijken bezocht ik het station, om te trachten daar een weinig „wegwijs“ te worden. Een indrukwekkend gebouw, een symbool van de rijkdom van Canada, het geeft van buiten zowel als van binnen daarvan de meest treffende uitdrukking. Groot was mijn bewondering voor alles wat hier, in ruime vitrines die aan weerskanten in de hallen waren aangebracht, werd tentoongesteld. Men zag de flora en fauna, de voortbrengselen van landbouw en veeteelt, industrieproducten, mineralen, etc. etc., van de verschillende Canadeesche provincies. Terwijl ik dit alles aandachtig bezag, hoorde ik achter mij Hollandsch praten en... kennismaking onder landgenooten in den vreemde gaat zoo gemakkelijk. De heer en dame die ik hier ontmoette, waren zeer vriendelijk, wezen mij het perron waarvan mijn trein zou vertrekken, vertaalden mij mijn brief, en gaven ook nog tal van nuttige wenken. Ook herinner ik mij nog, hetgeen ze vertelden over de Indiaasche vrouwen die in de groote wachthal van het station, gehurkt zaten achter haar koopwaren. Ze verkochten Indiaansch mandenvlechtwerk in prachtige vormen en kleuren. Mijn vriendelijke begeleiders vertelden mij, dat deze Indiaasche vlechtkunst langzamerhand verdwijnt, tegelijk met het karakter van den volbloed-Indiaan uit een vroege eeuw.

Al vroeg stond ik de volgende morgen van vertrek met mijn groote koffer op het perron. De gedachte, de prachtige stad Montreal te moeten verlaten, pijnigde mij wel, doch mijn werk, met misschien een goede toekomst lagen daarbinnen en vol moed stapte ik dan ook weltra in de trein. Spoedig daarna kondigde de zware bel op de groote Amerikaanse locomotief het vertrek aan, de trein kwam in beweging, rolde het station uit, om weldra in grootsnelheid zich westwaarts te spoeden. Ik ging een mij geheel onbekend leven tegemoet.

(Wordt vervolgd).

De statistiek van het hart

Hoe echtparen elkaar vinden...

De trouwlustigheid in Nederland daurt — evenals trouwens in vele andere Europeesche landen — nog onverminderd voort. Zelden heeft het huwelijk zoo'n „kause“ beleefd als na de oorlogsverklaring van Engeland en Frankrijk aan Duitschland. De oorzaak van deze huwelijken „en masse“ moet waarschijnlijk niet alleen gezocht worden in een groeiende liefde tusschen de twee volkeren — deze liefde kan immers nog nauwelijks groeien — maar ook in liefde voor de portemonnaie, hetgeen men niemand kwalijk kan nemen, vooral niet in tijden als deze.

Ongetwijfeld zal men zich, wanneer men weer enkele jonggeluuden tegelijk het stadshuis ziet verlaten, wel eens afvragen: „Hoe hebben al die paartjes elkaar eigenlijk gevonden?“ Wel, er leiden vele wegen naar Rome, en ook vele naar het huwelijk. Een origineele statistiek, die na een enquête onder duizenden echtparen te Weenen werd samengesteld, geeft hierop antwoord, en vermaant aan al diegenen, die erbij geïnteresseerd zijn, hoe men het het beste kan aanpakken.

Verbazingswekkend veel jeugdvriendchap leidt tot een huwelijk, aldus de Limb. Kr. hoewel dit weer volstrekt niet inhoudt, dat alle jeugdkamaraadjes later met elkaar in het huwelijk traden. Toch is het wel merkwaardig, dat ruim 26 procent van de „ondervraagde“ getrouwde menschen vertelden, elkaar in hun prille jeugd, op de banken van de lagere school of van de H.B.S. te hebben leeren kennen; een klein gedeelte had elkaar ontmoet op de universiteit.

Haast net zoo groot — ruim 24 procent — is het percentage van die echtparen, die door bemiddeling van gemeenschappelijke vrienden, op familiefeestjes of op een vriendschappelijke „bijeenkomst“ de weg tot elkaar en naar de Burgerlijke Stand vonden.

Beroepshuwelijken.

Een belangrijke factor voor het sluiten van een huwelijk is de „werkplaats“. Dertien procent der ondervraagde paartjes zijn beroepscollega's geweest en hebben elkaar in de fabriek, op kantoor, in de winkel of op een ander gemeenschappelijk werkterrein leeren kennen en liefgeheben. In dit verband moeten we ook de vele doktoren genoemd worden, die met een verpleegster in het huwelijk zijn getreden, om daarna gezamenlijk hun beroep te kunnen uitoefenen. Hieronder vindt men vaak een prachtig voorbeeld van hetgeen bereikt kan worden door twee menschen met dezelfde ambitie en een groote lief te tot elkaar.

Ook op een ander gebied ziet men in de laatste jaren telkens meer huwelijken tot stand komen, huwelijken bovendien, die — in tegenstelling met vroeger jaren — tot ieders verbaas lang stand blijken te houden. Wij doelen hier op de filmhuwelijken. Vroeger dacht men, dat het aanbodelen waardig was een huwelijk van een filmster geheim te houden; tegenwoordig wordt een actrice of acteur juist populairder naarmate zijn of haar huwelijk gelukkig is. Wij herinneren aan het gelukkige en jarenlange huwelijk van: Bing Crosby en Dixie Lee; Jeanette MacDonald en Gene Raymond; Mary Pickford en Buddy Rogers; Joel McCrea en Frances Dee; Charles Boyer en Pat Patterson; Robert Taylor en Barbara Stanwyck; Tyrone Power en Annabella; Clark Gable en Carola Lombard. Het huwelijk van Tyrone Power met Annabella is weliswaar nog niet jarenoud, maar daarom niet minder gelukkig.

Dat ook de sport in dit verband een groote rol speelt, toont het cijfer van de huwelijken, die uit sportkamaraadchap zijn ontstaan. Ruim 10 procent der ondervraagde echtparen verklaarden, elkaar te hebben leeren kennen bij gemeenschappelijke sportoefeningen, of als leden van eenzelfde sportclub.

Veelvuldig is ook een reis de stichter van een huwelijk. Negen procent bedraagt het hiervoor berekend cijfer. Toekomstige echtparen maakten kennis met elkaar in een treincoupé, in een hotel of in een pension, en zoo kon het geschieden, dat het vakantie-reisje aanleiding gaf tot een huwelijk.

Acht procent van de ondervraagden ontmoetten elkaar tijdens een bezoek aan een concert, een echeuwburg, een bioscoop of een openbare feestelijkheid.

Dat gedeelte leed half leed is, bewijst het feit, dat 6 procent der echtparen elkaar heb-

VIJF EN ZESTIG JAAR GETROUWD

SURHUISTERVEEN. Een zelden voorkomend huwelijksjubileum zullen op 8 Jan. a.s. de echtparen Jakob van der Hoek en Jeltje Elzinga kunnen herdenken. Op dien datum zijn ze n.l. 65 jaar getrouwd.

Van der Hoek is geboren op 22 Juli 1850 en is 89 jaar, zijn vrouw is geboren op 30 Oct. 1852 en is dus 87 jaar.

Uit hun huwelijk zijn geboren 8 kinderen, van wie nog 7 in leven zijn. Er zijn 24 kleinkinderen en 6 achterkleinkinderen.

Hun gezondheid is nog vrij goed, behoudens eenige doofheid. Het dagelijksch werk wordt door de vrouw nog regelmatig zelf gedaan, al krijgt ze af en toe wel hulp van dochters of kleinkind. Van der Hoek heeft het werk in den steek gelaten. Hij zit meest wat in zijn hoekje voor 't raam.

In het huis, waar ze nu wonen, is vrouw Van der Hoek geboren. Later getrouwd zijnde, zijn ze er hun heele leven blijven wonen. Werd de grond, die om het huis ligt, tot voor eenige jaren nog door hen zelf bewerkt, thans heeft een dichtbij wonende zoon dit werk overgenomen.

ben leeren kennen, doordat zij patiënten waren van hetzelfde ziekenhuis of sanatorium en waarschijnlijk juist omdat zij elkanders kwalen en klachten zoo goed begrepen, besloten de beroemde weg naar het stadshuis gezamenlijk af te leggen.

De overige vier procent der ondervraagde echtparen hebben elkaar gevonden door het een of andere onvoorziene toeval, of door een merkwaardige gebeurtenis, zoals bijvoorbeeld een verkeerde telefoonverbinding, een autopanne, een verloren tasche, een weggelopen hond, een plotselinge onweersbui, of soortgelijke toevallige omstandigheden.

Zonderling genoeg bleken geen huwelijken, die bij de enquête betrokken waren, tot stand te zijn gekomen door bemiddeling van een huwelijksbureau. En hoewel er ongetwijfeld wel huwelijken op die manier tot stand zijn gekomen, schijnt het percentage toch aanzienlijk lager te zijn, dan men algemeen aanneemt.

TER AANKONDIGING

Friesland door de eeuwen heen, door dr. H. G. W. vd. Wielen. Bij uitgever G. W. den Boer te Middelburg is thans de dertiende aflevering van „Friesland door de eeuwen heen“ verschenen.

Naar vereenvoudiging van het U.L.O.-examen?

Het hoofdbestuur van de Bond van Nederlandsche Onderwijzers heeft het licht doen zien een brochure: „Naar vereenvoudiging van het Ulo-examen?“ Behandeld worden ontwikkeling en karakter van het Ulo, plan tot vereenvoudiging, aansluiting bij ander onderwijs, enkele bezwaren en de organisatie.

Millioenen-leed, door Albert Helman.

Dit, een 60-tal bladzijden tellend, boekwerkje, is, naar prof. dr. D. Cohen in zijn woord ter inleiding zegt, ontstaan uit de wensch in bredere kring iets bekend te maken van het lijden der Joodsche vluchtelingen en het werk van het Comité, dat in Nederland voor hen tracht te zorgen.

Verteld wordt van de ervaringen van het Comité voor Bijzondere Joodsche Belangen en het Vluchtelingencomité, ervaringen zoo droef, dat we ons er geen voorstelling van kunnen maken, en daarnaast belevenissen, die tot dankbaarheid stemmen voor het feit dat men toch nog iets voor deze berooiden heeft kunnen doen.

Het boekje is geïllustreerd door L. J. Jordaan en uitgegeven door de uitgeverij N.V. Van Loghum Slaterus te Arnhem.

Moeder spréék! door Jo Kalmijn—Spijkenburg.

Van de hand van de in Protestantse kringen bekende schrijfster Jo Kalmijn—Spijkenburg is bij Bosch en Keuning N.V. te Baarn verschenen „Moeder, spréék!“, een boekje over de seksuele opvoeding.

Dit boekje is geschreven, zooals de schrijfster het zelf uitdrukt, voor alle moeders die gevoelen, dat zij de teere taak hebben zelf haar kinderen te spreken van het groote levenswonder. Het wil niet zeggen: zoo móet het, maar zoo kan het.

De N.V. Bosch en Keuning zorget er voor dat het ook uiterlijk een keurige uitgave is geworden.

De Pacht, maandblad van de Nederlandsche Pachtraad.

De vereniging De Nederlandsche Pachtraad is overgegaan tot de uitgifte van een tijdschrift, met het oogmerk, daardoor de pachtbureaux in de vervulling van hun verantwoordelijke taak bij te staan. Beoogd wordt een zoo ruim mogelijke voorlichting te geven; de economische, de landbouwkundige en de rechtsgeleerde kanten van de pacht zullen worden belicht, terwijl naast de uitkomsten der rechtspraak ook die der statistiek een plaats zullen vinden.

In het eerste nummer, dat dezer dagen is verschenen, is een begin gemaakt met een overzicht van de rechtspraak, waarna een uiteenzetting van arresten van de Pachtkamer van het Arnhemse Gerechtshof volgt.

Het adres van redactie en administratie is gevestigd: Bezuidenhoutschaweg 30, Den Haag.

Wegwijzer.

De door het Katholiek Indisch Bureau

uitgegeven Wegwijzer is thans in vierde druk verschenen, waartoe haar bruikbaarheid wel voldoende valt af te leiden. Het is een gids voor katholieken, die voornemens zijn naar Indië te vertrekken, en voor hen die van Indië naar Nederland komen, samengesteld door den heer P. J. F. J. Schnebbelie.

Onze minister van Koloniën, de heer Chr. J. L. M. Welter, heeft een woord ter inleiding geschreven, waarin hij er op wijst, dat de Wegwijzer niet alleen tot het katholieke volksdeel, doch, blijkens de hoofdstrekking van zijn inhoud, tot het gansche Nederlandsche volk richt.

De Wegwijzer komt van de hand van het Tweede Kamerlid M. L. F. Bajetto, een artikel over de vooruitzichten voor Nederlanders in Indië, waarna vele raadgevingen en inlichtingen volgen.

Telde de eerste druk van de Wegwijzer 184 bladzijden, thans is de uitgave uitgegroeid tot een 461 bladzijden tellend boekwerk.

Metron en hjar faem, for R. S. Roorda.

By printerij T. vd. Weij yn de Skrans, by Ljouwert, is útkaem in brochure, skreaun fen de hear R. S. Roorda, hwery dizze in oersjuch jout fen de forplichtingen fen de mefrou tsjinner hjar yuwenjende faem, en krekt onsom. Foroar jout de skriuwer yn 't koart it histoarysk forsin op dit stik fen saken by de Friezen wer.

BURGERLIJKE STAND

FERWERDERADEEL.

van 26 Dec.—2 Jan.

Geboren: Jelle Marten z. K. D. Miedema en S. Miedema te Ferwerd; Gaatse z. A. v. d. Boek en M. Kijlstra te Ferwerd; Sietske v. M. Ros en A. Sloterdyk te Hallum; Louke v. P. Tjima en A. v. d. Wal te Ferwerd; Grietje v. J. Salenstra en S. de Jong te Hallum; Neeltje v. J. Terpstra en T. v. d. Veen te Blija; Wobbe v. J. Hofman en P. Boonstra te Hallum; Dicke v. J. Melink en T. Kluisterman te Hallum; Trijntje v. G. Pranger en R. Rienke te Hallum; Trijntje v. E. v. d. Pelt en G. Marichela te Ferwerd; Romke z. W. Hengst en J. Talstra te Blija; Hendrik z. D. de Graaf en H. van Huizen te Hallum.

Ondertrouwd: Chr. Blijstra 37 jr te Holwerd en A. A. Dokter 36 jr te Ferwerd. Overleden: Aak Klazinga 73 jr te Ferwerd; Dirk Boersma 66 jr te Marum.

BOLSWARD

van 22—23 Dec.

Geboren: Jacob Sjoerd z. K. Voetberg en C. ter Weele; Waietia Margaretha v. J. Altenburg en A. Homminga; Fonger v. T. Wiersma en G. Roefstra. Ondertrouwd: C. R. Tuinder te Zaandam en W. C. P. van de Ven. Overleden: T. Kooiker 65 jr. v. v. van T. van der Schaaf; T. van der Velde 74 jr. wed. van J. v. d. Velde (overl. te Sneek); M. Sieperda 65 jr. vrl.; P. Tekstra 73 jr. man van J. Huitema; J. Wouters 85 jr. mnl.

DOCKUM

van 22—23 Dec.

Geboren: Catharina Johanna v. G. Veef en E. Soesbeek (won. te Groningen); Bientse v. J. v. d. Zwaag en A. Pennema; Haale v. G. Hondert en H. Lijzena; Rienier Jaa v. J. Lijstra en D. Terpstra. Ondertrouwd: H. H. Douma 28 jr. te Vlissingen en J. C. Brouwer 26 jr. te Dockum.

Overleden: R. Keegstra 73 jr. wed. van G. Kingma; Aaltje Vellema 74 jr. onghet. G. van Dijk 89 jr. wed. van S. Edema.

SMALLINGERLAND.

van 29 Dec.—4 Jan.

Geboren: te Drachten, Hendrik v. K. v. d. Weg en J. Heidebr; te Opeinde, Gerke v. J. J. v. d. Heide en I. Boerma; te Houdge, Leentje v. K. de Jong en M. v. d. Heide.

Ondertrouwd: C. G. Schut te Assen en Joh. de Vries te Drachten.

Overleden: te Drachten, Andries Zoovel 62 jr. echgen. van A. Postma; Tjetje Hoog 62 jr. echgen. van F. Hooghiemstra en Janke Mud; Douwe Blom 66 jr. echgen. v. A. de Haan.

DE SOLDATENKRANT.

„De Wacht“ betreft getrouw haar poel. In 't heele land zoo noodig. Elk hoop, dat zij dra deserleert, Als zijnde overbodig!

J. J. F. te K.

Europeesche complicaties.

Dat het niet het tot oog toe met zoo gunstig gevolg gedane verzet van Finland tegen overweldiging door Rusland vele aspecten gewijzigd heeft, wordt door iedereen ingezien. Ook te Berlijn beseft men het, en de stemming is er zwartgallig, zegt De M.s.b. De bondgenoot blijkt als aanvallende macht maar weinig te beteekenen, en dit kan de geheele oorlogssituatie wijzigen.

Eenerzijds wordt Duitschland nu meer en meer in de armen van Moskou gedreven, met alle onoverzienbare gevaren, welke daaraan verbonden zijn; anderzijds zullen heel vele landen in en buiten Europa, zich van de verschrikkelijke bolsjewistische bedreiging ten volle bewust — we behoeven slechts aan Italië en Spanje te denken — zich te eer geroepen voelen zich tegen Sovjet Rusland te keeren. En Duitschland zal daarvan de noodlottige consequenties hebben te dragen. Want al bestaat er geen formeel verdrag van vriendschap en bondgenootschap tusschen Berlijn en Moskou, de situatie is toch zóó gegroeid, dat Duitschland en Rusland in hetzelfde scheepje zijn gekomen, en met of tegen hun zin dezelfde consequenties moeten aanvaarden als wanneer zij verdragsmatige bondgenooten waren. Aan de gevolgen van bepaalde daden, al blijken die ook een vergissing te zijn, is nu eenmaal niet te ontkomen. Tenzij Berlijn openlijk met Moskou zou willen breken, en zich in een groot anti-bolsjewistisch front zou willen scharen. Dat echter zou vrede beteekenen, en deze is slechts onder bepaalde voorwaarden te verkrijgen.

Daadwerkelijke hulp aan Finland, indien deze bestaat in het zenden van troepen en oorlogsmateriaal, kan slechts over Noorwegen en Zweden verleend worden; en een zeer groot deel van de openbare meening in beide landen — momenteel nog niet de regeringen — is bereid de gevolgen daarvan volledig te dragen. Hulp kan echter ook verleend worden door Sovjet Rusland op nieuwe fronten aan te vallen; en voor deze laatste eventualiteit gaan onze gedachten vooral naar alle Zuidelijke grenzen van Rusland, in Europa en Azië. Weken geleden hebben we reeds op de geweldige troepenconcentraties gewezen, welke onder leiding van den grooten Franschen strateeg Weygand en van den Engelschen generaal Ironside in het Nabije Oosten, in Voor- en Midden-Azië, doorgevoerd worden. Een Engelsch-Fransche aanval op de Turksche-Russische grenzen — welke steeds mogelijk is, als Londen en Parijs voor de oorlogsverklaring aan Moskou niet terugschrikken — zou onmetelijke gevolgen hebben; bovendien zou hij de volle aandacht van Rusland op het defensief samentrekken, en dit land in de ongunstigste gelegenheid brengen om Duitschland de zoo vurig begeerde economische hulp te verlenen. Niet alleen zou het Russische offensief tegen Finland moeten verzwakken, maar ook zou de olieleverantie uit de rijke velden van het Nabije Oosten voor Rusland en Duitschland verloren gaan. En als dan ook nog de Balkan in de strijd zou betrokken worden — wat bij de Russische aspiraties naar Bessarabië zeer denkbaar is — dan zou de positie van Duitschland uitermate ongunstig worden. Dan zou de strijd zich van de tamelijk veilige Westelijke vesting naar open terrein in het Oosten verplaatsen, waar de geallieerden, voor zoover de toestand momenteel te beoordeelen valt, de beste kansen hebben.

Het is volkomen begrijpelijk, dat Berlijn deze gang van zaken met sombere blik volgt. Maar, het is nu eenmaal oorlog, en in oorlogstijd richten de strijdenden al hun gedachten op de eindoverwinning. In het Westen staan de beide partijen schakmat; in het Oosten hebben de geallieerden nog steeds het bijna volledige initiatief. Ware gebieden, dat Rusland een te duchten militaire macht was, dan zouden de zaken er geheel anders voorstaan; het militaire prestige van Moskou heeft echter zóó'n knauw gekregen, dat voor Engeland en Frankrijk zich totaal nieuwe perspectieven openen. Ongetwijfeld ligt het in de lijn van de oorlogstechniek, dat Berlijn nu een tegenstand doet om zijn bewegingsvrijheid te heroveren, maar het heeft een zwaar blok aan 't been: Sovjet Rusland, hetwelk de universele afschuw heeft opgewekt.

Kan deze gedachte een vredesfactor zijn? Velen hebben er hun hoop op gevestigd.

De mislukte staatsleening.

De diepste oorzaak der mislukking is een andere. dan gewoonlijk gezegd wordt, meent Nat. Herstel:

„Al jaren lang hooren wij — en wel van regeeringszijde zelf —, dat het met de staatsfinanciën zeer ernstig gesteld is. Van dezelfde zijde hooren we steeds weer, dat bezuiniging en versobering hoogst noodzakelijk zijn. Ook de huidige minister van Financiën heeft zich tegen „potverteren“ verklaard en vóór bezuiniging. Doch wat merkt het publiek van de bezuiniging? Niets! Wat van de neiging tot „potverteren“? Veel! Hoewel de verarming aan de gang is, wordt het levenspeil door bijslagen en verhoogingen gehandhaafd. Men is aan „potverteren“ zoo gewend, dat een gemeenteraadslid te Rotterdam voorstelde, aan iederen werkloze een kerstfeestuitkeering van f100 te geven. In de groote steden wordt reeds gesuggereerd, met niet-sluiten de begrotingen in zee te gaan. In het arme Amsterdam werd een voorstel, een half miljoen te bezuinigen, door de steun voor georganiseerden tot het peil der ongeorganiseerden terug te brengen, met groote meerderheid verworpen. De waarschuwing van de negen mannen, dat wij op een te groote voet leven, werd weggehoord. En door wie? O.a. door de... twee grootste partijen, wier vertegenwoordigers thans in het ministerie zitten. En zij, die het financieel beleid in het rechte spoor wilden houden, de oud-ministers De Wilde en Colijn moesten door de motie-Deckers het veld ruimen. Hoe is het „huishoudboekje“ van minister De Wilde niet bespottelijk gemaakt door partijen, die thans de lakens uitdelen? Denkt de huidige minister van Financiën, dat door dit alles het vertrouwen van ons volk in de credietwaardigheid van de Staat versterkt is geworden? En meent hij, door een attractie het wankele vertrouwen te kunnen overwinnen?

Reeds dr. Colijn uitte de wensch, dat ons volk voor een inflatie bewaard mocht blijven. Zoo'n uiting van een figuur als Colijn

heeft meer invloed dat men vermoedt. Zij wordt opgevat als een zeer ernstige waarschuwing.

Stel het geval, dat de groote beleggers in voldoende mate aanwezig zijn, doch zich van inschrijving hebben onthouden uit gebrek aan vertrouwen in de credietwaardigheid van de Staat, op welke wijze dient men dan hun standpunt te bezien?

Men kan een parallel trekken met Frankrijk onder het volksfront. De groote Fransche beleggers hebben toen kapitaal naar het buitenland in veiligheid gebracht. Ook toen werd, evenals thans bij ons gehoord wordt, vooral van roode zijde geëischt, dat maatregelen zouden genomen worden, om de vlucht van het kapitaal te beletten. Dat is evenwel niet gebeurd.

En hoe is het thans? Léon Blum, die zoodanig potverteerde dat de franc twee derden van zijn waarde verloor, wordt thans uitgenoodigd, de politiek te verlaten, omdat hij Frankrijk materieel zoozeer heeft geschaad. De tegenwoordige Fransche minister van financiën heeft pas met trots bekend gemaakt, dat 80 milliard francs uit het buitenland waren teruggekeerd. De Franschen mogen thans hun voorzichtige landgenooten dankbaar zijn. Zij waren heel wat wijzer en heel wat meer vooruitziende dan de regering van het volksfront. Zij waren misschien meer vaderlandlievend dan de fantastische roode aanhangers van de mislukte koopkrachttheorie, de volksfront-potverteerders.

Wanneer de groote beleggers bij ons eveneens het vertrouwen in het financieel beleid van het huidige ministerie verloren mochten hebben, dan zou het zaak voor den minister van Financiën geweest zijn, dit vertrouwen te herstellen. Hij had dan met het staathuishoudboekje moeten komen. Of hij daarmee succes gehad zou hebben, is moeilijk te zeggen, maar inzage van dat boekje aan de groote beleggers te geven, hadden wij psychologisch en noodzakelijk gevonden.

Het zou wel eens kunnen gebeuren, dat wanneer „de alles verwoestende inflatie“ over ons volk is gegaan, wij de groote beleggers, die hun kapitaal naar buiten hebben gebracht, dankbaar zullen zijn en als voorzichtige, wijze vaderlanders zullen eeren. Dan ook zal de tijd zijn aangebroken, dat „de negen mannen“ gehuldigd zullen worden en het „huishoudboekje“ van oud-minister De Wilde in marmer wordt uitgehouwen.

Uitslag hardrijden

Van Mannen.

NOORDBERGUM, 5 Jan. De hardrijderij-vereening alhier hield hedenmiddag een hardrijderij van mannen die niet meer dan f10 mochten hebben gewonnen. 19 personen namen hieraan deel. De 1e prijs, f15, werd gewonnen door Joh. Nijboer, Boelenslaan; 2e prijs f10 Simon Veenstra, alhier; 3e prijs f5 D. Hoogterp, Warga.

Hardrijderij Vrouwen Akkerwoude.

AKKERWOUDE, 6 Jan. Vrijdag hield de ijsclub Akkerwoude alhier een hardrijderij van vrouwen, die nog geen prijs of premie hadden gewonnen. Er waren 24 deelneemsters. De uitslag was: 1e Prijs f15.—: Jekke Hogendijk, te Akkerwoude; 2e f10.—: Joutje Visser te Huizum; 3e f5.—: Jette de Jager, te Kollum; 4e f2.—: Jette de Jager, te Kollum; 5e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 6e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 7e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 8e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 9e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 10e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 11e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 12e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 13e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 14e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 15e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 16e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 17e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 18e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 19e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 20e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 21e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 22e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 23e f1.—: Jette de Jager, te Kollum; 24e f1.—: Jette de Jager, te Kollum.

Van leden.

BUITENPOST, 5 Jan. Gieter werd alhier een hardrijderij gehouden van leden der IJclub „Buitenpost en Omstreken“. Gereden werd „drie aan de haak“, 2 heeren en 1 dame, waaraan 12 parturen deelnamen.

De 1e prijs werd gewonnen door G. Seimstra, mej. Kl. Kok en W. W. Dijkstra. 2e Prijs: E. Koopmans, mej. Gr. de Goele en W. L. Dijkstra.

3e Prijs: J. Dorhout, mej. E. Pol en Joh. Douwes.

De prijzen bestonden uit luxe voorwerpen.

WINSUM, 5 Jan. 1e Prijs in klasse I: Klaas Riemersma, 2e Sipke de Jong (oudkampioen van Nederland), 3e Arend Rooda.

Klasse II: 1e Prijs: Jan Smit, 2e Elize van der Meer.

MIDLUM, 5 Jan. Heden hield de ijsclub „Midlum“ een estafette-rijderij van leden, waaraan 10 parturen deelnamen. 1e Prijs: J. Visser, mevr. Witteveen en S. Oevering, 2e C. Hoekstra, mej. D. Posthumus en H. Witteveen; 3e S. Feikema, mevr. W. de Valk en N. Noordenbroek. Prijzen luxe voorwerpen.

Van jongens.

WORKUM, 4 Jan. Uitslag hardrijderij van jongemannen tot en met 18 jaar; aantal deelnemers 29. 1e pr. gouden horloge, R. Postma, van Akkrum; 2e pr. zilver horloge, Th. Oostenbrug te Rijperkerk; 3e pr. nikkelen horloge S. Riemersma te Vr. Parochie; 4e pr. nikkelen horloge G. Visser te Workum.

Ringrijderij.

IZUM, 4 Jan. Aan de alhier gehouden ringrijderij op schaatzen werd door 26 paren deelgenomen. Uitslag: 1e pr. M. Couperus en mej. IJ. de Vries; 2e pr. M. Oosterhaven en mevr. S. Oosterhaven—Langhout.

Estafetterijderij. Deelname 10 drietallen. Uitslag 1e pr. E. Kingma; 2e pr. S. Couperus, B. Faber en mej. IJ. de Vries; 3e pr. S. v. d. Meer, J. v. d. Meer en mej. A. Terpstra.

FRANEKER, 4 Jan. Aan de alhier gehouden hardrijderij van leden werd door 12 personen deelgenomen. De uitslag is: 1e pr. B. Bouma; 2e pr. A. v. d. Veen; 3e pr. R. Werkhoven.

Jongens van leden, 14 deelnemers. 1e pr. N. S. Tuinstra; 2e pr. A. de Jong; 3e pr. C. de Jong; 4e pr. H. Schaafsma.

Van schoolkinderen.

GOUTUM, 4 Jan. Hardrijderij van schoolkinderen. Kleine meisjes: 1e pr. Minke Kimsma; 2. Johanna v. Dijk. Kleine jongens: 1. Bram Steensma; 2. Al. v. d. Sluis. Grote meisjes: 1. Klaas Sinnema; 2. Akke Steensma; 3. Riemke Goeliga. Middelklasse jongens: 1. Willem Fenne; 2. Jelle v. Wijngaarden; 3. Egbert Otter. Grote jongens: 1. Simon Kalsbeek; 2. Sjoerd Wartena.

OUDEKERK, 4 Jan. Gieter werd alhier een estafetterijderij gehouden onder leerlingen van de o.l. school. De prijzen werden als volgt gewonnen:

Jongens: 1e prijs D. Meier, K. Dijkstra en E. Doornik; 2e pr. K. Veenstra, E. v. d. Hoek en W. Rondom.

Meisjes: 1e pr. A. Hoekstra, IJ. Oostenbrug en J. v. d. Heide; 2e pr. J. Dijkstra, G. Postma en M. Rijkema.

BAARD, 4 Jan. Oudeste jongens 1. Wiebe Bouma; 2. Fije Broersma; 3e Meindert Belkema.

Gudeste meisjes: 1. Frieda Wieringa; 2. Hiltje Rodenhuis; 3. Klasse v. d. Baan.

Kleine jongens: 1. Wabe Wieringa; 2. Meindert Nicolai; 3. Rintje Boersma.

Kleine meisjes: 1. Anneke Koldijk; 2. Aaltje Koldijk; 3. Kee Nutten.

MARSSUM, 5 Jan. Hedenmiddag was er op de gracht van het Slot „Popta“ een hardrijderij voor de kinderen van de o.l. school alhier. De kinderen waren in zes groepen verdeeld en wel als volgt: 1. meisjes van 6—7 en 8 jaar; 2. jongens van 6—7 en 8 jr.; 3. meisjes van 9 en 10 jaar; 4. jongens van 9 en 10 jaar; 5. meisjes van 11—14 jaar; 6. jongens van 11—14 jaar.

Eerste prijswinnaars werden: groep 1: Teatske Robijn; groep 2: Pieter Huisinga; groep 3: Janke Dokter; groep 4: Klaas Toussaint; groep 5: Sielste Tolma; groep 6: Harm Bergsma. Over de zes groepen werden 22 prijzen verdeeld. De verliezers kregen allen een troostprijs bestaande uit een reep chocolade. Op het ijs werden de kinderen nog getraceerd op chocolademelk en koek, zoodat het geheel voor de kinderen een gezellige middag was.

WITMARSUM, 5 Januari.

Jongens 6—7 jaar: 1. A. v. d. Meer, 2. A. Kalstra.

Meisjes 7—8 jaar: 1. IJteke IJpeij, 2. Elisabeth Smit, 3. Jacoba Tuinstra. Jongens 7—8 jaar: 1. IJp Anema, 2. R. de Groot, 3. Tj. Hager.

Meisjes 9—10 jaar: 1. Hittie Bierma, 2. P. v. d. Witte, 3. Aukje Koistra. Jongens 9—10 jaar: 1. W. v. d. Honing, 2. A. v. Popta, 3. IJnze Heeringa.

Meisjes 11—12 jaar: 1. Fr. Broersma, 2. Tj. Huizema, 3. G. Werkhoven. Jongens 11—12 jaar: 1. J. Lemstra, 2. P. Hibma, 3. H. Steinfort.

Meisjes 13—14 jaar: 1. G. Werkhoven, 2. Saapke Hibma. Jongens 13—14 jaar: 1. Fr. Algera, 2. IJs Bierma, 3. S. de Vries.

HALLUM, 5 Jan. Heden werd alhier een hardrijderij gehouden van kinderen der o.l. school. De uitslag is:

Jongens 6—7 jaar: 1. Catrinus H. Terpstra, 2. Bote Tj. Hijlkema, 3. Sijbe K. Vlietstra. Meisjes 6 en 7 jaar: 1. Tine D. de Jong, 2. Froukje v. d. Woude.

Jongens 8—9 jaar: 1. Jac. Groenewoud, 2. Piet D. de Jong, 3. Marc. B. Krol. Meisjes 8—9 jaar: 1. Rinni M. Terpelstra, 2. T. Zagema, 3. Roeltje Hof.

Jongens 10—11 jaar: 1. L. Koopmans, 2. Sake v. d. Veer, 3. Henk Selvijs. Meisjes 10—11 jaar: 1. S. v. d. Weg, 2. Tj. Brouwers, 3. Fr. Wiersma.

Jongens 12 jaar en ouder: 1. Theo de Haan, 2. Goffe van Dijk, 3. Ette J. Terpelstra. Meisjes 12 jaar en ouder: 1. L. Wagenaar, 2. Tj. v. d. Kool, 3. F. van Dijk.

ARUM, 5 Jan. Heden had een hardrijderij van schoolkinderen plaats, waarvan winnaars werden: Jongens 5—6 jaar, 1. Klaas Reinalda; 2. Piet Huizenga. Meisjes 5—6 jaar: 1. Foejke Huizenga; 2. Tine Hiemstra. Jongens 7—8 jaar: 1. Nanne Sennema; 2. Willy Kouijenga. Meisjes 7—8 jaar: 1. Klasse Posthumus; 2. Aukje de Groot. Jongens 9—10 jaar: 1. Piet de Groot; 2. Anne de Haas; 3. Barthe van Zandbergen. Meisjes 9—10 jaar: 1. Geppie Epema; 2. Siep Elzinga; 3. Afke Vellenga. Jongens 11—12 jaar: 1. Keimpe de Groot; 2. Jan Langhout; 3. Enne Faber; 4. Siepie Hilverda. Meisjes 11—12 jaar: 1. Beitske G. Faber; 2. Sielste Visser; 3. Wieteke Hiemstra. Jongens 13 jaar en ouder: 1. Piet de Boer; 2. Jan Lukke Meisjes 13 jaar en ouder: 1. Tiete Epema; 2. Boukje Hiemstra.

ST. JAC. PAR., 5 Jan. Heden werd alhier op de ijsbaan een hardrijderij gehouden onder leerlingen der o.l. school alhier. De uitslag dezer rijderij is geweest:

Jongens 6 en 7 jaar, zes deelnemers: 1. Klaas Slager; 2. Biense Hoogland. 8 en 9 jaar, 23 deelnemers: 1. Jouke Schouwerwou; 2. Gerrit Kas; 3. Frederik Bokma. 10 en 11 jaar, 9 deelnemers: 1. Herman de Kant; 2. Sjoerd Koopal; 3. Evert Ganzinga. 12 jaar en ouder, 7 deelnemers: 1. Gerben Groenewoud; 2. Klaas de Bildt.

Meisjes 6 en 7 jaar, 7 deel.: 1. Aukje Postma; 2. Rinske de Groot. 8 en 9 jaar, 13 deel.: 1. Griet de Groot; 2. Renske de Boer; 3. Alie Weistra. 10 en 11 jaar, 10 deel.: 1. Doeltje Hoogland; 2. Wietske Volbeda; 3. Pleuntje de Bildt. 12 jaar en ouder, 11 deel.: 1. Griet Krol; 2. Melite Steensma; 3. Sjoukje Groeneweld.

De prijzen bestonden uit luxe voorwerpen. Het spreekt natuurlijk vanzelf, dat niemand met lege handen huiswaarts ging, terwijl men tijdens de rijderij werd onthaald.

FOKJE VAN DER VELDE.

die tot op heden de meeste prijzen in dit seizoen won, n.l. te St. Nicolaasga (3e); Noord-Drachten (1e); Sloten (2e); Workum (2e); Heidsenap (10); Wolleva (1e); Heerenveen (4e).

De Eigenhandelschippers-vereening „De Drie Provinciën“.

Jaarvergadering in het Gebouw voor Chr. Belangen.

— Januari is van oudsher de maand waarin schippers graag bijelkaar plegen te komen. Volgens het gewone beloop der dingen kan men dan dicht water verwachten en ligt dus alles voor de wal. Het is niet persé noodzakelijk, dat het bovendien ook nog 16 graden vriest zooda gieten, Vrijdag, al doet dit aan de sfeer en de gezelligheid van een goedbezochte bijeenkomst ook niets af.

Maar de vergadering was niet zoo goed bezocht als verleden jaar. De voorzitter, de heer A. T. Zuidema, van Grijpskerk, schreef dit in zijn openingswoord toe aan de mobilisatie en sprak de hoop uit op een spoedige vrede. Voorts verwelkomde hij den als gast aanwezigen voorzitter van de Chr. prot. schippersvereniging „Duymaer van Twist“, mr. J. Algera, te Leeuwarden, lid der Tweede Kamer.

Uit het jaarverslag van den secretaris, den heer K. Zuidema, te Viesliet, vernamen wij, dat de positie van de eigenhandelschippers in zand en grint ongunstig wordt beïnvloed door het staken van de nieuwbouw, maar dat daartegenover een flinke oploving merkbaar is in de Noordelijke provincien. Meest ten gevolge van de drukke verschepping in de Groninger haven Delfzijl van voor Duitschland bestemde goederen. Zowel in Friesland op de verbrede kanalen als in het Hoendiep passeeren dagelijks tientallen groote schepen, meest motorboaten van 300 à 350 ton. Daar vaart ook vooral de fiscus wel bij, omdat mechanisch voortbewogen schepen zwaarder belast zijn dan andere.

De secretaris gewaagde verder van gevoerde acties, tezamen niet minder dan 23 in totaal. En van her en der en van allerlei aard. Wij stipten terloops aan: Verbetering bediening van de brug te Veenhoop; brugverlichting te Smilde; Luttjesta; ondiepte verwijderen: Groningen; meerpalen: Lichtaard; eethuizen vernieuwd; Viesliet: Havenverbetering. Meestal werden deze acties met succes gevoerd, behalve in Hunezoo, welke dagelijks bestuur stereotiep antwoordt, dat de boel in orde is.

Het aantal leden steeg in het verloop van jaar van 172 op 188. Voorlees nog eenige technische kwesties.

Daarna bracht de penningmeester, de heer Jan de Roo, te Minnertsga, rapport uit.

De inkomsten bedroegen f339,15, w.o. een batig saldo van f1 vorig jaar groot f169,27½. De inkomsten van dit jaar bedroegen f168,40 en de uitgaven f163,03. Over dit jaar dus een saldo van f3,37. Totaal saldo nu f174,12½.

De secretaris deed lezing van een adres aan de Kamerleden, behelzende de doelstelling der eigenhandelschippers en hun serieuze streven en dat zij de belangen van hun collega's in het gehele land voorstaan en niet slechts in de Noordelijke provincien. En dat hun vak — vele malen van vader op zoon overgaand — niet te veel moer lijden door het ruw ingrijpen der overheid.

Ook is nog eens een schrijven gericht aan Kamerleden, verband houdende met de wijziging van het weloetworp-Coördinatie van het vervoerwezen.

Het aftredende bestuurslid, de heer Jelle de Jong, te Marrum, werd met 32 stemmen herkozen.

Rondvraag.

Voor de rondvraag bestond in den beginne een matige belangselling, die echter belangrijk toenam en ten slotte schier niet was te beëindigen.

Het betrof nogal belangrijke punten.

De heer IJdinga, van Tzum, verzocht de aandacht voor het baggeren van de Tzummer vaart en het ophelpen van de bocht bij Reilsum, want de bocht is daar te kort; het schip kan niet dicht genoeg bij de wal komen. Het bestuur zal hierover Franekeradeel aanschrijven.

De heer Visser, van IJdenhuizen, betuigde zijn instemming met het streven van het bestuur om voor de belangen van haar leden te waken bij de Bevrachtingscommissie. De schipper als eenling wordt daar maar al te vaak bij het loket onheusch behandeld. De bond doet goed werk, hij zal in de zuiverwesthoek leden trachten te werven.

De heer S. Boonstra, van Ferwerd, preee de gedane reparatie aan de „Bargebré“, maar laakte die aan de brug op Tergracht. „Tergréft is in onderzeis, der meitje hja der neeft fen, it is nou sa, dat de pealles hingje oan de brége“ zei deze spreker. „Mar hja meitje de brége nea forwarloaze, mar freegje jo der nei, den wirdt der sein: „far him der mar we!“

Stem: „Der binne de skippers ek al knap mei dwauede, hear!“

Vervolgens uitte de heer Van der Wal, te Veenwoudsterwal, klachten over de Rijperkerkstervart. „Dy moatte hja ticht omite as ophelpje“ zei hij, „en it is nea!“ Hij wenschte 200 m. ten oosten en ten westen van het dorp te zien gebaggard, tot aan de Patroan toe. En een uitdieping van de wisselplaats bij Hoogveen.

Toen kwam de bevrachtingscommissie nog eens ter sprake en welke weg hier dient te worden bewandeld om succes te hebben.

De voorzitter lichtte zijn antwoord met voorbeelden uit de practijk toe. Voorbeelden, die veel leering bevatten en tot de conclusie leidden, dat ome met durf ook nog wel iets te bereiken. Ook zouden bietagten wel eens invloed kunnen uitoefenen. Ten slotte was 't woord aan den heer De Roo, van Minnertsga, die een kwestie te berde bracht, waarover zich veel welsprekendheid ontsloet. Eerstens de doorvaart onder bruggen, waar vanwege Defensie springstoffen zijn aangebracht. Dit verplicht tot het doen afzetten van de motor, maar in de meeste gevallen vordert de toezienende militair dit niet. Somé echter treedt men ook veel onsympathieker op. Hij verzocht om een adres aan autoriteiten om den schipper zoo weinig mogelijk last te bezorgen.

En dan, in Valthernmond is een zekere veenbaas, Willem van der Hei, die de daar op het veld aanwezige turf ophooft om die vast te houden, waarschijnlijk om zoo te komen tot het monopolie van alleenverkoop plus prijsopdriving. Het verwondert hem, dat nog niemand op deze vergadering een woord over deze practijken heeft geuit. Hij, de heer De Roo, wenschte hietegen te waarschuwen.

Het blijkt nu, dat ook anderen er mee bekend zijn en zij dachten ook prijsop-

drijving. Sommigen hebben nu al tot 15 procent meer moeten betalen.

Na uitvoerige discussie door meerdere leden werd het advies gevraagd van mr. J. Algera, die zei, dat indien prijsopdriving met concrete feiten kan worden aangeeloon en er is sprake van woekerwinst op oude voorraden, dit een overtreding is van de prijsopdrivingwet. En dus strafbaar.

De voorzitter vroeg of de vergadering zich bij zitten en opstaan wilde uitspreken of in dezen door een adres aan den minister actie zal worden gevoerd. Deze machtiging werd aan het bestuur verleend met plm. 2/3 meerderheid.

Watervoorziening bij de Oostersluis te Groningen, en het vrijkamen van de biotencampagne

van de Bevrachtingscommissie waren de laatste punten.

Schipper Zwart, van Minnertsga, zei, dat in de biotientijd het geld wordt verdiend door de praamschippers, die niet ingeschreven staan en met een motorboot voor de praamen lustig varen, terwijl de schipper nooit aan de beurt komt. Ze zijn hem wel zes maal gepasseerd op zijn tocht langs de Ee en lachten hem gewoonweg uit. Dit is een ergelijke misstand. Als het bestuur hier niets aan doen kan wil hij niet meer meewerken om voor anderen door middel van de Bond te vechten.

De voorzitter voelde dit bezwaar zeer wel, maar is huiverig voor ingrijpen. Het betreft een kwestie, die meer op de weg ligt van de vrachtschippers. De eigenhandelschippers zouden hiermee het karakter van hun bond aantasten.

Dit antwoord bevredigde schipper Zwart echter niet.

Maar de lange agenda was hiermee tot een einde gekomen.

KERKNIEUWS

NED. HERV. KERK. Beroepen te Engwierum (toez.) cand. J. Germans, van Driebergen.

DS. D. TOM WZN. †

Te Hilversum overleed op 72-jarige leeftijd ds. D. Tom Wzn., emeritus predikant der Geref. kerken. Hij was predikant te Charlois, Sneek en Hilversum, en verkreeg in 1933 emeritaat.

HET HOUDEN VAN EENZELFDE PREDIKATIE TOEGESTAAN.

In de Geref. kerk te Leeuwarden.

Door de kerkeraad der Geref. kerk van Leeuwarden is in zijn laatste gehouden vergadering goedgekeurd het voorstel van het ministerie van predikanten, dat de predikanten eenzelfde predikatie twee achtereenvolgende Zondagen houden, wanneer de omstandigheden deze maatregel toelaten.

ONTSLAG ALS HULPPREDIKER.

Cand. A. Douma, te Britsum, heeft op zijn verzoek met ingang van 1 Jan. ontslag gekregen als hulpprediker bij de Geref. kerk te Stad-Vollenhove en voor de evangelisatie te Giethoorn.

Met ingang van 1 Februari is door de kerkeraad der Geref. kerk van Leeuwarden aan cand. H. R. de Jong, beroepen predikant te Venlo, ontslag verleend als hulpprediker bij de Geref. kerk te Leeuwarden.

GEEN SLUITING DER NASSAUKEERTE AMSTERDAM.

In de deze week gehouden kerkeraadvergadering van de Geref. kerk van Amsterdam is besloten het besluit van 12 October, inzake sluiting van de Nassaukerk, in te trekken en zoodra een geschikte gelegenheid zich voordoet, over te gaan tot verkoop van de Haarlemmerpoortkerk.

EEN MERKWAARDIG GEVAL

Bioscoop

Clark Gable en Norma Shearer, die de hoofdrollen vervullen in de film „Kermis der dwaasheid”. — (TIVOLI).

TIVOLI.

„Kermis der dwaasheid”.

„Kermis der dwaasheid” is een rolprent die men slechts kan kunnen waarderen, wanneer men haar begrijpt. En te begrijpen is ze alleen, zoofra men er niet, wat ze is: een weinig naïef, bijna diebelsche kritiek op Europese toestanden — een verdeling in staten, die bereid zijn elkaar naar de keel te vliegen, zoofra ze een of andere belanghebbende daartoe de noodzaak aanwezig acht, een vrede in ons werelddeel, die voort, door groote leugens groot te worden, omdat de waarheid naar niet in het minst laat brengt die zich verbindt met „belanghebbenden”, tot datzelfde doel, maar op het beslissende moment door dezen in de steek wordt gelaten... zoo wordt ons Europa voorgesteld.

Er wordt ook rekening gehouden met zoets als een geweten. Het wordt belichaamd in de — net als de andere zeer gehoorde — figuur van een pacifist, die voortdurend fel protesteert en die op het moment, dat de oorlog uitbreekt, door de militaire overheid wordt gearresteerd. Ziedaar het gehele terrein van de kermis der dwaasheid, van de verrukking van een gek (Idiot's Delight). Enkele gewoon menselijke voorvallen — een mislukte voorstelling in een theater in Amerika, een bom-aanval op een hotel ergens in Europa, in een land, waar men op gezag van den film-producer, die nationale gevoeligheden moest sparen en dus zijn menschen op het moment, dat de zothed haar toppunt bereikt, Esperanto laat spreken, om zoo haar algemeenheid te demonstreeren — vervolmaken het geheel.

„Kermis der dwaasheid” is in zijn felheid geestig, maar de geestigheid is cynisch. De vrede verschijnt in de gedaante van een verlopen Russische grootvorstin, genaamd Irene, (is: vrede), die de kunst verstaat, op alle momenten van de dag ongelooflijk te liegen. Tenlotte laat ze haar masker van leugens vallen, zegt de waarheid en wordt door haar „vriend”, die slechts met haar coquetteerde, verstoeten. Dan vindt ze den waren vriend, een doodgewoon artist. Met hem zal ze opnieuw beginnen, ondanks alle luchtanvalen. Is dit symboliek, om aan te duiden, dat de vrede pas door waarheid zichzelf dient? Dat dan pas een nieuw begin na alle oorlog mogelijk is?

Clark Gable en Norma Shearer vervullen op onnavolgbare wijze de hoofdrollen.

Het voorprogramma bestaat uit een aardig verhaal over de gevolgen, die een eenvoudige indigestie kan hebben, het geboortelijke nieuws en een filmpje „Mobyusatie-klanken”, waarin heel aardig enkele sol-fanteliedjes aan het publiek worden voorgesteld.

LEEWARDER BIOSCOOP.

„Mexico lacht” en „Het revolvergevecht”.

Eerlijk gezegd waren we echt nieuwsgierig geworden bij het lezen van de titel „Mexico lacht”. Ten eerste omdat Bob Burns de karakteristieke filmheld, waarvan we eerder beslist goed werk zagen, de hoofdrol vertolkt, en ten tweede omdat hier immers het Mexicaansche leven en daarmee de pret wordt vertoond, waarmee een ieder wel eens kennis wil maken.

Er wordt in deze film veel gezongen, o.a. door Martha Raye; hierbij valt uitzonderlijk veel moois te genieten. De film op zichzelf is een aaneenschakeling van verschillende tafereelen, hetgeen eerst een ietwat vreemde indruk geeft; alles komt evenwel op z'n pootjes terecht.

Tim McCoy in een tafereel uit de film „Het revolvergevecht”. — (LEEWARDER).

De opnamen zijn van bijzondere aard terwijl klankvolle melodien uitstekend de sfeer van het geheel treffen.

De tweede hoofdfilm brengt ons in het wilde westen.

Ook van „Het revolvergevecht” kan men genieten. Het is al weer eenige weken geleden dat we Tim Mc Coy zagen „werken”.

Hij laat u genieten op waardige wijze en met z'n scherpe, kleine oogen weet hij steeds de plaats te vinden, waar hij z'n vijand kan treffen om hem dan onschadelijk te maken op de manier die hem eigen is en die u tevens bewondering zal afdwingen.

Een scène uit de film „Zwijgende Lippen”. — (CINEMA).

CINEMA PALACE.

Zwijgende lippen.

En in zijn geheel genomen goed verzorgd programma is het, dat deze week in de Cinema draait. Het vangt aan met een reis-filmpje in kleuren.

Het Wereldnieuws brengt verschillende interessante kiekken van het oorlogsterrein in het Westen en eenige van de strijd in het hooie Noorden.

Dat we deze keer met het bijprogramma aanvangen wil niet zeggen dat het hoofdnummer minder goed is bevallen. Integendeel, „Zwijgende lippen”, met Adolph Menjou en Andrea Leeds in de hoofdrollen is een film met bijzonder fraai spel van deze twee hoofdfiguren en met een verhaal dat nu eens ontroert, maar waarbij men zich zoo nu en dan ook vermaakt. Hiervoor zorgt wel Edgar Bergen met zijn „Charlie Mc Carthy”.

Zeer interessant, hoogst vermakelijk is het werk dat Bergen met zijn sprekende pop Charlie verricht.

„Zwijgende lippen” verplaatst ons naar Broadway in New York. 't Is Oudejaarsavond en geweldige druk op straat. Een jong meisje beweegt zich tusschen het publiek. Wordt door een jongeman aangesproken en geïnviteerd om bij hem en zijn vrienden en vriendinnen de overgang naar het nieuwe jaar te vieren. In hun straat aangekomen zien ze dat er brand in een huiskazerne is uitgebroken. Tot haar schrik ontdekt het meisje, dat het in het huis is, waar zij een étage bewoont. Zij moet naar haar woning, want zij moet nog iets trachten te redden en wel een introductiebrief. Dit gelukt. Ook Bergen, met zijn pop, heeft het huis moeten ontvluchten. Het meisje, Kai Martin, en Bergen, gaan nu met hun vriend Barry naar

diens appartementen en vieren daar met andere artisten feest.

Kai Martin, hoewel winkelmisje, droomt altijd van het tooneel. Om tot haar doel te komen, maakt zij gebruik van de introductiebrief, die zij bezit, om tot John Manning, een beroemd filmspeler, te worden toege-laten. Uit de brief blijkt, dat Kai Martin een dochter is van Manning. Hij heeft dit niet geweten, want miss Martin, haar moeder, heeft haar geheim meegenomen in haar graf; haar lippen hebben gezweven. Op haar verlangen besluiten Manning en Kai hun geheim voorloopig te bewaren. Manning zal Kai echter behulpzaam zijn om bij het tooneel te komen. Dit gelukt hem, onder voorwaarde dat hij zelf de hoofdrol zal spelen. De avond van de uitvoering is daar. Het spel is begonnen. Manning komt laat in de kleedkamer. Hij is niet geheel nuchter, drinkt nog meer, waardoor de voorstelling mislukt, de voorstelling nog wel, waarin Manning zijn geheim had willen bekend maken. Hij verlaat het gebouw, wordt onderweg door een taxi aangereden en sterft in het ziekenhuis. Ook zijn lippen hebben gezweven. Ziedaar in het kort de inhoud. Natuurlijk ontbreekt ook in „Zwijgende Lippen” het verhaal van liefde niet.

HARMONIE.

„De wereld wil bedrogen zijn”.

Velen zullen bij het lezen van bovengenoemde titel: „De wereld wil bedrogen zijn” ten volle beamen, dat deze oude uit-spraak zelden mist. Mochten er echter enkelen zijn die hieraan zouden twijfelen, dan moeten zij deze week eens hun schreden naar de Harmonie richten, waar hun op het witte doek wordt getoond, dat dit ge-vieugelde woord nog telkens opgeld doet. Misschien gaan ze naar huis met de gedach-te dat dit filmwerk de zaken wel iets van de al te zware kant bekijkt, maar zeker zul-len ze u in de verschillende scènes, die zeer goed gespeeld worden, wel iets van hun eigen ondervinding kunnen terugvinden. Deze film heeft een gevoelige inelag, omdat iedereen er feitelijk iets van zichzelf en van zijn eigen sentiment in ontdekt. Verschillen-de moeilijkheden passeeren de revue die in deze aardige amusements-film soms op komische wijze worden opgelost. Uitmuntend spel wordt geleverd door Edward Roubineau als Daniel Armstrong, Lusi Deste en Nigal Bruce, waardoor deze film zeker op een hooger plan staat, dan we van een rolprent, die een dergelijk onderwerp behan-delt, zouden mogen verwachten. Tevens wint ze aan belangrijkheid door de uitste-kende muzikale en artistieke leiding, ter-wijl de montage in het bijzonder opvalt.

Over de inhoud kunnen we kort zijn. Dan Armstrong, een der voormannen van de Snijderling Company, een handelsmaatschappij in auto's etc. heeft een reclame-campagne, door middel van luchtschepen op touw gezet. Hij krijgt hierover ongenoegen met enkele heeren, die hem tenslotte de raad geven naar Engeland te gaan, waar alles van veel meer waardigheid getuigt. Dan neemt ontslag, maar volgt deze raad op. In „The Old Connerly” komt hij in aan-raking met eenige verarmde familieleden, die azen op Dan's vermeende kapitaal. Dan heeft dit echter in de gaten daar hij ge-waar-schuld wordt door een hertog die met een zijner familieleden de concessies van een mijn in Rhodesia bezit, doch deze door geldgebrek niet kan exploiteeren. Dan, die veel voor de dochter van den hertog is gaan voelen, besluit laatstgenoemde te gaan helpen, omdat het meisje anders moet trouwen met iemand, die niet haar hart, maar wel geld bezit. Dan koopt de mijnconcessies van haar vader en nu begint een grootsoch op-gezette reclame-campagne om het wonder metaal Magneliet, sterker dan staal, lichter dan aluminium bekend te maken. De aan-deelen vliegen in de hoogte. Zelfs directeur Snijderling komt uit Amerika over om za-ken met Dan te doen.

We willen de afloop van dit alles niet verraden, omdat deze veel van de spanning, die tot het eind voortduurt, zou wegnemen. Genoeg zij het te vermelden dat deze film een bezoek meer dan waard is.

Het voorprogramma bevat o.a. Profitti Nieuws en een paar schetsjes en is keurig verzorgd.

SPORT

SCHAATSENRIJDEN

OM HET KAMPIOENSCHAP VAN NEDERLAND HARDRIJDEN.

Langedijk leidt na de eerste dag.

Na de eerste dag der wedstrijden om het kampioenschap van Nederland in het hardrijden op de schaats heeft Jan Langedijk in de rangschikking de leiding genomen met 104.38 punten voor den Amsterdamer Roos en den titelhouder Dolf van der Scheer, terwijl Roel Koops op de vierde plaats staat. Aangezien op de tweede dag de 1500 en de 10.000 meter worden gereden, is de kans groot, omdat Langedijk juist op de langere afstanden zijn capaci-teiten kan toonen, dat de beste Neder-landsche rijder van alle tijden thans ook beslag zal leggen op de titel van Neder-landsch kampioen.

VOETBAL

VOETBALWEDSTRIJDEN AFGELAST.

Alle voor Zondag a.s. door de KNVB en de FVB vastgestelde voetbalwedstrijden zijn afgelast.

BOKSEN

LEEWARDER—SNEEK.

Maandag a.s. zullen er belangrijke boksewedstrijden plaats hebben te Leeuwarden tusschen de beste Friessche amateurs.

GEEN CARNAVAL.

Uit 's-Hertogenbosch meldt men aan de Ned., dat besloten is in verband met de tijdsomstandigheden tot het achterwege laten van de publieke carna-valsviering.

De optochtvereniging Jheroen Bosch besloot dit jaar de gebruikelijke optocht niet te doen doorgaan. Ook door de andere carnavalsverenigingen zullen geen feestelijkheden, zoals het inhalen van Prins Carnaval e.d., gehouden worden. De viering zal zich dus ditmaal uitsluitend tot bals beperken.

Het Dagboek van den Blauwe

XXIV.

OUDEJAARS-AVOND-OVERPEINZING OP DE STROOZAK.

„k Gelooft, dat je pas begrijpt wat Kerst-mis en Oudejaarsavond zijn, wanneer je ze eens niet gevierd hebt.

Het is jammer, maar waar, dat voor de jonge menschen „van onze lichting” Kerst-mis en Nieuwjaar louter „feestdagen” zijn geworden. Feestdagen in de gewone alle-daagsche beteekenis van dat woord.

Men komt bij elkander om een Kerstboom, bewondert de versieringen, ontvangt de cadeautjes en brengt de avond verder ge-zellig door. Gezamenlijk zingen van de oude Kerstliederen. Och, de radio-artisten doen het veel beter en zorgen voor dansmuziek meteen. Af en toe dringt er iets als een stil heimwee tot de harten van de feestvierenden door, een stil en droef verlangen naar rust, verbroedering en innigheid. Maar deze momenten worden spoedig weer verdrongen. Of door de nieuwe mop van een kennis of doordat de aandacht wordt gevraagd voor een „denderend goeie break” van den drummer.

Dit is geen verwijt aan de tegenwoordige jeugdmakkers. Is het hun schuld, dat ze in deze tijden van ellende en verwarring het geluk niet op de rechte plaats weten te genieten?

Is het hun schuld, dat zij de groote levens-factoren met elkander verwarren, nu de gidsen bij hun eerste schreden in het wer-kelijke leven, de ouderen, besluiteloos zijn en vandaag niet weten wat zij morgen zul-len doen?

„k Wil slechts dit zeggen:

„k Ontmoet telkens (en nu, temidden van m'n dienstkamers meer dan ooit) jon-gelui die zielig ontvreden door den tijd dolen, zoekend naar wat ze noemen „hun juiste positie tegenover de tegenwoordige levensverhoudingen”.

Wat in feite hierop neer komt, dat zij het „geluk” zoeken. En de meesten zullen blij-ven zoeken. Omdat zij niet weten wat ge-luk is. Zij denken dat zij, door hun leven in een bepaalde richting te leiden, eenmaal in een stadium van voortdurend geluk zul-len komen. Wat begripelijkwijrs onmogelij-k is. Maar zij die niet kennen wat zij zoeken, verlangen steeds het onmogelijke. Idealisten zou men ze kunnen noemen.

Wat is geluk? Een langere periode van tevreden zijn. En wat is tevredenheid? Een volkomen aangepast zijn aan de om-standigheden waaronder men verkeert.

Deze definitie (ze lijkt zoo onnoozel) schijnt mij juist. Ontelbare malen heb ik ze aan de praktijk, de heel nuchtere, ge-toetst en steeds heb ik ze als juist moeten erkennen. Meteen houdt deze definitie in, wat de „zoekers” tot idealisten maakt.

Het geluk is niet buiten ons, zoodat we het moeten zoeken, doch binnen in ons zelf. Het is een teer en fijn instrument, dat begint te trillen zoodra een bepaalde toon, de „gelukstoon”, wordt opgevangen. Het is als een wicelroede welke, geleid door een zeer gevoelig mensch, begint te leven zoodra er „contact” ontstaat.

Het geluk is in onze ziel zelve. En daar-om kunnen wij gelukkig zijn op zooveel verschillende wijzen.

Waarom zoeken zooveel den tevergeefs? Omdat zij verwarren het begrip blijheid en geluk.

Zeker, blijheid kan een mate van tevre-denheid met zich brengen, maar het is slechts één van de vele krachten, die onze ziel aan het trillen kunnen brengen; het is niet het geluk zelve.

Blijheid alleen maakt den mensch moe-dig en verlangend, doch niet gelukkig.

Ook in de diepste droefenis kan men ge-lukkig zijn. Zij die een zwaar verlies heb-ben geleden, een scheiding van een mede-mensch, die hun boven alles lief was, zullen dit geluk kennen. Zij zullen het kennen als een troost, die niet door menschen ge-geven werd, een troost alsof degene, die hun bovenal lief was, door zijn ziel tot hen sprak.

Zoo vindt men het geluk overal. Men kan het althans overal vinden. Doch de meesten zien het niet omdat zij het niet kennen.

En is het niet een oude waarheid, dat men iets pas leert kennen, wanneer men het niet meer bezit. Zoodra een mensch, die zich altijd in weelde heeft gebaad, zich plotseling zijn bevoorrecht bewust wordt, wanneer hij het bezit verliest, zoo leert de mensch zijn geluk, dat hij steeds met zich droeg, pas kennen, wanneer hij de omstan-digheden mist, waarin het geluk zich kan openbaren. En dan plotseling zal hij zien, dat hij tevergeefs heeft gezocht, dat hij een groote schat liet liggen, zich blind sturende op een dwaze voorstelling.

Het is den meesten jonge menschen niet als een euvel aan te duiden, dat zij het geluk zoeken op een wijze die dikwijls lachwekkend en vaak diep bedroevend is. Zij zijn opgegroeid in een tijd, waarin de menschen ontevreden meenden te moeten zijn om tevreden te worden. Iets wat on-mogelijk is en waarvoor zij, die boven de massa stonden en die ontevredenheid pre-dikten telkens en telkens weer, de straf ontvingen.

Het is niet waar dat onze wereld, dat is de schepping, geen geluk meer zou dulden. Het geluk is er en zal er steeds blijven. En zij die het zoeken zullen het alleen dan deelachtig worden, wanneer zij erkennen, dat niet het ik, niet de wereld, noch het bezit geluk geeft, doch slechts de ziel, het goede van den mensch, het onsterfelijk Goddelijke.

Zoo peinsde de blauwe, toen de klok twaalf sloeg en 1940 begon. Op z'n stroo-zak „ergens in Nederland”. Hij zag de tal-looze avonden die hij „thuis” vermorst had helder voor zich als een aanklacht. En hij voelde zich gelukkig, omdat hij zoo diep, diep bedroefd was.

DE BLAUWE.

Maar nou weer:
helder op, Michiels! (Red.)

Winterhanden
Wintervoeten. Winterooren
PUROL tegen jeuk en zwelling
Doos 30 en 60 ct. Bij Apothekers en Drogisten.

Mars en Jupiter in conjunctie.

Let op den sterrenhemel.

De sterrenhemel vertoont dezer dagen weer iets interessants. De planeet Mars zal n.l. Zondag vlak boven zijn collega Jupiter passeeren. Het zal een merkwaardige aanblik zijn, de twee hemellichamen zoo dicht bij elkaar te zien staan, maar het is mis-schien nog meer de moeite waard reeds van nu af des avonds op dit tweetal te letten, omdat men daardoor den voortgang in de beweging van Mars geregeld kan vervolgen en zijn afstand tot Jupiter steeds kleiner ziet worden.

Men oriënteert zich aldus: reeds 's mid-dags 5 uur ziet men — ongeveer in het Zuiden — Jupiter als een heldere ster tamelijk hoog aan den hemel staan, met de veel zwak-kere, roodachtig getinte planeet Mars rechts er naast. 's Avonds om 7 uur staan ze reeds in het Z.Z.W. en in den loop van den avond daalt het tweetal naar het Westen.

Tot Zondag ziet men den onderlingen af-stand dus steeds geringer worden en na dien dag staat Mars links van Jupiter. Hij ver-wijdt zich dan verder en komt hoe langer hoe dicht bij Saturnus, de heldere planeet, die men ook nu reeds gemakkelijk links van Jupiter kan vinden, op een matigen afstand, aldus het H.b.l.

Wat een „koudegolf” kost.

Dr. L. J. Smit, de medische adviseur van de Rijksoverzekeringsbank, geeft in het ge-neeskundig tijdschrift diers bank een over-zicht van de gevolgen van de koudegolf van December 1938.

In 14 dagen tijds werden er 1823 gevallen van bevriezing gemeld. Daarvan betroffen 223 het hoofd, 1409 de bovenste ledematen, 159 onderste ledematen en 32 meer dan een lichaamsdeel. Wat het hoofd betreft, waren in 219 gevallen de ooren het slachtoffer. Verder waren er 251 gevallen van bevriezing van een vinger, 209 van twee vingers en 881 van meer vingers, terwijl in 62 gevallen de heele hand bevroren was. In 150 gevallen hadden de voeten en teenen het moeten ont-gedien.

De meeste gevallen waren slechts licht van aard, maar toch duurde het werkver-zuim in 134 gevallen langer dan 6 weken en in 8 daarvan langer dan 8 maanden.

In Augustus 1939 was al een slordige f 60.000 aan loonderving uitgekeerd, terwijl de kosten van de geneeskundige behande-ling, van ziekenhuisverpleging niet vermeld zijn. Men kan zonder overdrijving zeggen, dat die koudegolf de R.V.B. een paar ton en ons volk eenige miljoenen schade aan lijf en leden bezorgd heeft. Opvallend is het feit, dat de meeste bevriezingsgevallen zoo sluip-end optraden, dat het slachtoffer nauwelijks begreep, wat hem overkwam.

Een officieele postzegelmarkt.

Naar de N. R. Ct. verneemt, is te Amster-dam door de Stichting „Amsterdamsche Postzegelbeurs” een zaal gehuurd. Totnogtoe werd de bours gehouden in de openlucht aan den N.Z. Voorburgwal, elken Woensdag- en Zaterdagmiddag.

Wat eigenlijk de oorsprong van deze mer-kwaardige markt zonder eenige organisatie geweest is, zou niemand kunnen vertellen. Op een zekeren dag was zij er, spoedig be-gon de gestadige uitbreiding en ze heeft zich weten te handhaven. Het is een zeer karak-teristiek Amsterdamsch geval geworden, dat een zekere aantrekkelijkheid en levendig-heid aan het straatbeeld bijzette en waar ieder graag even naar stond te kijken.

De nieuwe beurs is ingericht zoodaals het een beurs die zichzelf respecteert, betaamt, met hoeken voor West-, Midden- en Zuid-Europa, alle andere werelddeelen, Neder-land en Koloniën enz. Met een officieele beurs heeft zij ook gemeen, dat men voor den toegang zijn penning zal hebben te of-feren.

Maar hiertegenover staat, dat de verza-melaars in een in menig opzicht prettiger omgeving hun ruilhandel kunnen drijven.

Men hoopt, dat een georganiseerde post-zegelmarkt ook van eeuige betekenis voor het vreemdelingenverkeer zal zijn in een land met 100.000 postzegelverzamelaars, die iets dergelijks in elke andere stad vergeefs zullen zoeken.

ONTSLAG VAN TIJDELIJKE AMBTE-NAREN TE AMSTERDAM.

Niet betrouwbaar geacht.

Sedert de ontdekking van spionnage door rijksambtenaren te 's Gravenhage wordt bij verschillende rijks- en ge-meente-instellingen een onderzoek inge-seteld naar de politieke betrouwbaar-heid van ambtenaren.

Dit heeft, naar de „Tel.” meldt, voor wat Amsterdam betreft geleid tot het ontslag van vijf ambtenaren, die in tij-delijke dienst waren bij de afdeling mi-litaire zaken op het stadhuis. Zij worden er van verdacht, hetzij links-, hetzij rechts-extremistische opvattingen te hul-digen. Een dezer tijdelijke ambtenaren zou zelfs reeds een betrekkelijk leiden-de positie verworven hebben op de be-trokken afdeling.

Officieele Crisis-Publicaties

Inlevering van mals en spelt.

Van officieele zijde wordt bekend ge-maakt, dat landbouwers, die meer mals heb-ben verbouwd dan zij in eigen bedrijf kun-nen gebruiken, het overschot ter overne-ming dienen aan te bieden aan den provin-cialen voedselcommissaris in hun provin-cie. De prijs welke dan zal worden betaald voor inlandsche mals van gemiddelde kwa-liteit bedraagt f 9 per 100 kg.

Spelt, voorzover het niet in eigen bedrijf kan worden aangewend, moet eveneens ter overneming worden aangeboden; de over-nemingsprijs hiervoor bedraagt f 8 per 100 kg. voor gemiddelde kwaliteit.

Zandhaver (evene), zoomeede lupinen, wikkelen en serradella van de oogst 1939 worden niet overgenomen, de telers heb-ben hierover de vrije beschikking.

LEEWARDER NIEUWSBLAD

HET DRIEKONINGENFEEST

„In Holland“, zegt een oude schrijver, „ziet men het gemeen volk een ge tijd voor Kerstmis bijna een volkomen maskerade aenrichten. De zangers verkiezen die der welgemaakte van hun bende, om de drie Koningen, op een rij gaande, te verbeelden. De middelste stapte statelijk voort, met een groote sterre van wit papier, die aan het opperste einde van een stok is vastgemaakt; binnen de sterre branden een of twee kaarsen. Die dezelfde draagt, doet ze omdraaien terwijl hij zingt. De drie Koningen hebben witte honden aan, en zij zijn gekroond met een soort van windsel om het hoofd, dat met klatergoud versierd is. Een van de drie heeft een zwart momaangezicht voor, of zijn aangezicht is maar bestreken met zeker zwart smeersel; ook ziet men somwijlen, dat zij alle drie zwart gekruid zijn. Dat spel begint doorgaans half November en eindigt met Driekoningen.“

Het zingen met de ster, naar een gravure van Cornelis Troost.

Ofschoon de goede man besluit met een: „Maar laten wij ons niet langer met die zotigheden van het gepeupel ophouden“, heeft zijn verantwoordiging niet kunnen verhoeden, dat dit spel nog een kleine twee eeuwen, nadat hij dit screef, in eere is gebleven, aldus „Ons Weekend“.

Niet altijd vierde men op 6 Januari het Driekoningen-feest. Vroeger werd die dag de „dertiedach“ genoemd, wijl hij de dertiende was na het Kerstfeest, waarmede men toen nog het nieuwe jaar begon. Dan werd het Epifaniëfeest gevierd, dat gewijd was aan de herdenking van de komst van Christus in de wereld. Daarbij werden tevens de wonderen herdacht, zoals de doop in de Jordaan, het wonder op de bruiloft van Cana, enz., waarbij ook de komst der drie Oostersche Wijzen gevoegd moet worden.

Eerst later werd de geschiedenis der Driekoningen meer algemeen bekend. Hun lichamen waren eerst begraven in Perzië, vanwaar keizerin Helena ze liet overbrengen naar Constantinopel. Vandaar zijn zij eerst naar Milaan en vervolgens naar Keulen vervoerd. Want toen keizer Frederik Barbarossa in 1161 de stad Milaan veroverde, stond de aartsbisschop van Keulen den keizer daarin zoo trouw bij, dat hij tot zijn belooning permissie kreeg de hoofden „der heylige drie Coningen, die daer lagen“, mee te nemen. En nog heden worden hun reliquieën in de Keulse Dom bewaard met kostbare edelgesteenten bezette gouden en zilveren kasten. Dat reeds van die tijd af het loopen en zingen met de ster dagteekent, kunnen wij niet aannemen. Eer schijnt het, dat het als een

navolging van de mysterie-spelen

te beschouwen is, die door klerken en scholieren voor het volk vertoond werden. Zoo is in 1498 op 6 Januari een spel van de Driekoningen gespeeld, in de Nieuwe Kerk te Delft, zoals in de oude kronieken te lezen is.

Op Driekoningenavond was het feest in alle woningen. In de paleizen der vorsten en in hun keukens, zoowel in de huizen der poorters als in de hutten der landbouwers. Elk was op Driekoningen mild in het geven, opdat ook de arme zich vermaken kon. De steden gaven aan arme kloosters eenige steekammen wijn, en rijke kloosters gaven aan „den armen luden“ brood en bier tot „hun Coninxfeeste“. Alle schoolkinderen hadden op die dag „oirlot“, d.i. vrijaf. Elk kreeg van zijn bestemoeder of zijn „eerwaarde meuytje“ een goede penning tot „coninxgelt“ en de arme iongens kregen het van goede buurvrouwen.

Dat het voor de minder bedeelden het feest van ontvangen was blijkt ook wel uit het volgende liedje dat een 70-tal jaren geleden nog gezongen werd:

Drie koningen, drie koningen,
Geef mij een nieuwe hoed,
Mijn daagsche is ten einde,
Mijn Zondagsche is te goed.

De bakker leverde of de huismoeder brakte zelve een brood, waarin een boon verborgen was. Bij de boeren heette het de „bonekoek“, in de steden „t coninxbrood“ en de boon was het, die „het lot van coning te syn“ besliste. De coning koos zich daarop een juffer uit het gezelschap tot koningin en de inhuldiging geschiedde door hen driemaal met stoel en al in de

hoogte te tillen, waarbij zij door het heele gezelschap met luid gebjel werden begroet. Het koninkje spelen was zoo'n echt Nederlandsch volksvermaak, dat zoowel de Prins van Oranje zich er mee vermaakte op het Haagsche hof als de Geldersche boer op zijn dorp.

Terwijl de volwassenen zich zoo in zaal of binnenkamer vermaakten, hadden de kinderen in de keukens hun pret met kaarsjesspringen. De „koningskaarsjes“ waren kaarsen met drie armen, waarvan de middelste zwart geverfd was en „het moorken“ of „Melckert“ (d.i. Melchior) heette.

VAN HEINDE EN VERRE

EEN MOOIE GIFT VOOR HET FINSCH ROODE KRUIS.

Van een Nederlander.

Een Nederlander, die onbekend was met de bijeen, heeft den secretaris van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging medegedeeld, een gift van f 10.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van het Finsche Roode Kruis.

GASTVRIJHEID MET ONDANK VERGOLDEN.

Maar collega's vergoeden de schade.

Twee militairen uit het Westen, die Oostelijke gastvrijheid genoten in Drenthe, hebben die gastvrijheid wel op een onsympathieke wijze vergolden. Als zij geen dienst hadden, waren zij altijd van harte welkom bij een landbouwer. Zij vierden bij hem het Nieuwjaarsfeest en er werd flink gegeten en gedronken, doch de volgende dag ontdekten de boer, dat een kistje met ruim tweehonderd gulden was verdwenen. De politie werd in de zaak betrokken en een onderzoek werd ingesteld, dat zich ook uitstrekte tot in de nabijheid gelegerde militairen. De officieren bemoeiden zich ook met het geval en de manschappen werden stuk voor stuk verhoord, waarbij zekere B. bekende met een anderen militair, Van S., het geld gestolen te hebben. De duiten waren reeds verkocht.

De overige militairen velden zich door deze schandelijke daad zoozeer in hun eer getast, dat zij besloten hebben geld bijeen te brengen om den boer de schade zooveel mogelijk te vergoeden.

SERGEANT SCHIET OP ZIJN OFFICIEREN.

De man voor de Krijgsraad. Acht jaar gevangenisstraf geëischt.

Voor de Krijgsraad te Den Bosch moest terecht staan een 30-jarigen sergeant, die op zijn officieren heeft geschooten.

Beklaagde legde een volledige bekentenis af. Bij de behandeling der zaak bleek, dat hij nog eens misbruik van sterke drank had gemaakt, omdat hij zich eenzaam voedde. Officiëren hadden hem reeds meermalen gewaarschuwd. Hij zag echter in hun opreden een poging om zijn gezin ongelukkig te maken en hij dreigde ze dood te zullen schieten. Na deze bedreiging ging hij telehoneeren in een cel. Tijdens het telefonisch gesprek namen eenige soldaten het geweer weg, doch nadien heeft hij zich een ander geweer verschaft en opnieuw gezegd: „Laat de officieren nu maar komen, ik schiet ze kapot.“

Toen daarop de officieren kwamen om hem te arresteren, verborg hij zich in de struiken langs de weg en loste een en daarna nog vier schoten in hun richting, zonder hen echter te treffen. De marechaussee werd gewaarschuwd en deze kon den sergeant zonder moeite arresteren, daar de man intusschen in slaap was gevallen...

De auditeur-militair eischte acht jaar gevangenisstraf tegen hem, met ontslag uit de dienst.

Twee deelnemers in duel kort voor de finish tijdens de Nederlandsche kampioenschappen op de schaats voor Mannen op de korte baan, die Donderdag onder groote belangstelling te Kampen zijn verreden.

DE HEER S. VAN DER WERFF ZEVENTIG JAAR.

Bekend hotelhouder op Schiermonnikoog.

Een voor vele Noorderlingen bekende figuur, de heer S. van der Werff, hotelhouder op Schiermonnikoog, zal Zondag 28 Januari zijn zeventigste verjaardag vieren.

Als eigenaar van de drie hotels op het eiland heeft de heer Van der Werff gedurende de verstreken decennia aan duizenden, die hun vakantie op Schiermonnikoog doorbrachten, huisvesting verleend. De heer Van der Werff, die aanvankelijk als gemeenteveldwachter werkzaam was, heeft als hotelhouder veel voor de bevordering van het vreemdelingenverkeer op het eiland gedaan. Daarnaast vond ook het Reddingswezen in hem steeds een warm bepleiter. Het zal den jubilaris, die ondanks het klimmen der jaren, nog steeds over een blakende vitaliteit beschikt, stellig niet aan belangstelling ontbreken.

HET ONGELUK VAN LUITENANT COPPERS.

Te lang gewacht met de parachute-sprong.

Gistermorgen heeft men een aanvang gemaakt met het uitgraven van het wrak van de verongelukte Koolhovenverkenner. Met zoo'n kracht is de machine te pletter geslagen, dat de motor enkele meters diep in de hard bevroren grond is gedrongen. De restanten van het toestel zullen naar Waalhaven worden overgebracht, waar men ze nauwkeurig zal onderzoeken om op die wijze te trachten de oorzaak van het ongeluk op te sporen.

Omtrent de zoo tragisch geëindigde vlucht kan nog worden gemeld, schrijft de Tel., dat het hier een officieele proefvlucht gold voor de militaire autoriteiten.

Het staat thans vast, dat het ongeluk gebeurde tijdens een duikvlucht, welke voor een militair vliegtuig de zwaarste proef is, die het moet ondergaan. Om het toestel van de duik gekomen, trekt de piloot het toestel bij een dergelijke vlucht weer op, waardoor het materiaal geweldige spanningen krijgt te doorstaan.

Gevaarlijk kan de duikvlucht worden, wanneer de piloot het toestel niet tijdig weer in horizontale richting weet te brengen. Dit is vermoedelijk hier door de een of andere technische storing het geval geweest.

Een tragische omstandigheid is nog, dat luitenant Coppers vermoedelijk het slachtoffer is geworden van zijn theorie, die hij verschillende malen in gesprekken met collega's en voor het Koolhoven-personeel heeft verdedigd en welke inhield, dat een goed piloot onder alle omstandigheden moet trachten zijn machine aan de grond te zetten en slechts in uiterste nood van zijn parachute gebruik mag maken.

De Finsche generaal Wallenius temiddtenden van zijn soldaten aan het Salla-front, waar hardnekkig gestreden wordt tegen de Russische troepen.

De aardbevingscatastrofe in Turkije. Een kleine jongen bij de met sneeuw overdekte ruïne van zijn ouderlijk huis te Erzindjan.

Tegen alle wintersche kwalen

Mijnhardtjes

Twee stuks 10 ct. — Twaalf stuks 50 ct.

sei: „Menhear,“ sei ik, „it is al wat laat mar desaintetemin,“ sei ik, „wens ik menhear feul heil en segen fan dat jaar.“ En wat sei hij? Hij sei: „O, it is De Jong hé,“ sei hy, „nou De Jong, fooral en believen fan itselde. En nou soe ik jou graech in kleinheid jaen wolle, mar ik haw de portemanje net by my.“

„Och, wat in hardeneen...“

„Ja, en ik loof grif, dat by in sware portetulje in syn binnenbuse hadde opproppend fol bankjes, met nijjaar he, dan nimme se weer in stuk geld op, sukke rikelingen. Mar ik waer er iys naast. Nog niet in segaar...“

„Dou bist in winterslachteffer,“ zei Wallendal, „in 'e winter dan is er niet feul los te krijen. Och, och, satten de bladden mar weer an 'e boommen en kwammen daar in dy groate landen mar es andere mannen an it regear, want gyn één útgesonderd, mar as deuze metmekander de frede niet make kanne, nou, dan m u t t e der anderen komme. Wat sei jou, Krist?“

„Ik sech,“ zei Krist, „hadden wy de seumer earst mar ris, de seumer en de son en de feugels, dat sei ik Sundarh oek teugen myn swager Sytse, dy is bij de gemeente en doe liepen wy langs de Ouwe Waech. Hij sei: „Nou, as jou soa graech feugels kike wille, dan hoeve wy niet fêr te loopen, kom mar met.“ En hij swaait ineenemts om en op 'e Ouwe Waech toe, om it hoekje, krek achter de skeareslyp fan Jansen. Nou, daar is in klein deurke en dan bij de trappen op en dan kom je in it saal.“

„O,“ zei Krine, „ja, dat weet ik wel, daar speulde it Stadsmeysk froeger altyd.“

„Ja, dat weet ik oek wel, mar wete jou wel dat daar nou allegaar levendige opsette feugels te sien binne? En heele moaije.“

„Levendige?“

„Nou ja, suffert, ik bedoel fansels dooie levendige — nee, levendige dooie, nou ja, dou begrypst my wel, niet? In practich gesicht, mannen, dy groate brune wikels en dy reigers en ulen, en alles alheel neffens de natuur. Op in poltise met wat bladden en snilen en rûchte, presys as sille se soa weer de lucht ingaan. Nou, en dat hew ik nou noait fan myn levensdagen weten, dat je dat sca dichtbij hadden. Myn swager wist it wel, och, dy is bij de stad hé, dy wete soks krekt, dy komme overal.“

„Nou,“ zei Sinnema, „en dat hew ik al lang weten. It hyt Natuur-Hystoaryskundich Meseum, it staat ommers op in plankje boven de deur. Daar is hij de man fan, dy't oek wel in 'e kranten skryft. Hij houdt oek wel feugels an hûs en oek wel in boommen fan 'e stad. Su'n lange man...“

„Ja, klets nou mar deur, mar dan hast dyn mon oek wel es opendoen kanten hiere.“

„Ik, en ik staan hier hast noait — en jimme weet alles wel...“

„Nou,“ zei Rikus, „gyn heibel in 't nije jaar... hoe fonnen jou it? Jou hê er oek weet.“

„Nou,“ zei S., „se binne doad fansels en opsel.“

„Dus,“ zei Rikus, „it binne wél levendige weest, hé?“

„Ja, fansels,“ zei Sinnema, „och, wat sal ik segge...“

„Nou, dou seist omtrent nikster.“

„Nee fansels — se binne ergens skoaten hé, ja, en doe is it grom er útahaald, de ingewanten. En doe — ja, doe...“

Och, it binne dooie feugels... „Nou ja,“ zei Rikus, „se binne doad, d a t w e t e w y n o u w e l — m a r h o e f o n n e n j o u i t n o u e i g e n t l i k ? “

Toen werd ineens Sinnema's gezicht door een grijns verlichtigd en hij antwoordde: „Nou, dat sal ik dy nou es krekt segge Rikus. Met in mingel jenever dan wil ik er wel in heele dach bij blive.“

Toen barstten de mannen uit in een geweldig lachsalvo.

„Haha, dy is goed — dy is goed...“ „Snapst it niet Rikus, jonge, haha,“ zei Lindert, „nou ja, suffert, as hy dat op het, dan siet hy se ommers oek allegaar fliegen — hahaha...“

Maar Krist Sr. werd kwaad en zei: „Smerige gaan-heene-prater, skansear jou mar es drie stuvers om dy feugels as te bekiken, dan hê je temensen wat leard.“

B.....

HET HOOGHE WATER IN SPANJE.

Terwijl het weer in Zuid-Spanje goed is en het water van de Guadalquivir daalt, beginnen de rivieren in Ciudad Real en Avila buiten haar oevers te treden en de velden te verwoesten.

Te Madrid is de brug over de Manzanares tusschen de Universiteitswijk en de Casa del Campo, die tijdens de burgeroorlog door de troepen van Franco werd gebouwd, door het water vernield. Op eenige punten moest het treinverkeer over andere lijnen geleid worden.

ONS VROUWENBLAD

MODE-BIJBLAD VAN HET LEEUWARDER NIEUWSBLAD

Breitechniek neemt hooge vlucht

Gebreide kledingstukken nemen een groote plaats in en passen zich wat snit, kleur en garnering betreft, volkomen aan de eischen aan, die aan mantels, japonnen, blouses enz. gesteld worden.

De breitechniek heeft zelfs zoo'n hooge vlucht genomen, dat men op 't eerste gezicht denkt dat een of ander stuk van geweven stof gemaakt is. Coupeuses maken voorts knippatronen aan de hand van bepaalde maten, zoodat het mogelijk is aan de gebreide jumper, blouse, rok en japon een snit te geven, die inderdaad onberispelijk is.

Veelal zal het aanbeveling verdienen om de gebreide deelen vakkundig in elkander te laten zellen, waardoor de meeste waarborgen verkregen worden om het geheel volkomen te doen slagen. De mogelijkheid bestaat in verschillende winkels, waar men wol betreft en waar overleg gepleegd kan worden met vakkundige verkoopsters emment de modellen, kleuren en dessins, die zich voor een bepaald figuur het beste leenen. Is het wonder, dat, waar zooveel hulphbronnen de vrouw ten dienste staan, haar breilust meer en meer opgevoerd wordt?

Het domein der breikunst strekt zich niet alleen over de reeds genoemde stukken uit, doch men ziet ook smaakvolle tailleurs, redingotes, deux-pièces enz., zelfs bijzonder elegante avondjaponnen, die in deze techniek zijn uitgevoerd. Materiaal en breisteek zijn beide belangrijke factoren, waarmede bij het maken van een of ander stuk rekening gehouden dient te worden. Menigmaal geeft de steek zelfs een bepaald karakter aan het werk en daarom zal voor de klassieke tailleur of voor een lange mantel bij voorkeur in den tricot of jersey-steek gebreid worden, eventueel gevarieerd met de gerstekorrel of smalle ajouranden.

De silhouet van gebreide kledingstukken zal steeds sober gehouden dienen te worden, onverschillig of het gaat om een japon, een deux-pièces of wat ook. De robe princesse leent zich vooral voor meer gezette figuren, die tegenwoordig, dank zij de vakkundige voorlichting, evenzoo als de slanke typen over kunnen gaan tot het breien van japonnen. Ook het laatste is mogelijk en hiertoe kan overgegaan worden door degenen, die tegen het zelf breien van een stuk, dat veel tijd vraagt, opzien of meenen, dat zij de breitechniek niet voldoende beheerschen. Is dit laatste het geval, dan kan men beginnen met het maken van meer eenvoudige kledingstukken.

De „robe chemisier" is het aangewezen model voor slanke figuren en wordt meestal met pas of plastron gewerkt, welke tot uitdrukking kunnen worden gebracht door het werken van andere dessins. De sluiting van dit genre japonnen vindt meestal plaats met een lange rij knopen en knoopsgaten tot het middel, waarop een ceintuur met eenvoudige gesp wordt gedragen. De rok, die dan uit baantjes kan bestaan, wordt naar den onderkant toe wijder. Lange, aansluitende mouwen zijn in deze maanden het meest praktisch.

Wij zagen bij een collectie handgebreide kleding o.a. een donkerrijze japon met reepen aan corsage en rok van lichtgrijs. Deze laatste waren breed aan de schouders en heel smal in de taille, terwijl zij zich over de lengte van den rok voortzetten en zich naar den zoom toe zeer verbreedden en kleine klokken bezaten gaven. De fantasie ten opzichte der details is vrijwel onbegrensd en verschillende smaak vermenigvuldigt zeer goede effecten samen te stellen.

Marineblauw en zwart kleeden het meest af, doch ook vele warme en flinke tinten vragen de aandacht, evenals gemiddelde welsoorten. De keuze van kleuren zal ten nauwste verband houden met leeftijd en type, evenals die van het model, dat zich tot lank gesteld zal zien als leidend of aanvullend te werken.

Velours, moiré en satin liefst in de kleur der wol, kunnen op discrete wijze worden garnering worden aangebracht, o.a. voor kraag, revers, e.d., terwijl lisérés van wit satin een mooie afwerking zijn voor zwarte japonnen, evenals kleine garnituren van blauw satin.

Ook de dessous worden in de groote breedte betrokken, evenals liseuses van witte of zacht gekleurde wol, waarvan bijgaande schets er een tweetal weergeeft. Links een elegant model met halflange mouwen, puntige halsuitsnijing en sluiting met twee strikken. Rechts een jakje met lange, wijde bloussemouwen, afgewerkt met aansluitende geribde manchetten. Hoore hals met sluiting door middel van knoop en lus of lint.

Een goede raad uit Boekelo (Overijssel): Uit hygiënisch oogpunt gebruikte men voor alle spijzen Jozo of Nezo. Zilverder keukenzout bestaat er niet. (Adv.)

FLATTEUSE MODELLEN VOOR IEDEREN LEEFTIJD.

Twee in één-patroon 2847.
Prijs afgehaald 35 ct., franco per post 45 ct.

Twee japonnen worden hier weergegeven, welke beiden naar éénzelfde patroon gemaakt worden met een kleine wijziging. De gebloemde japon is volkomen gelijk aan de effen met uitzondering der halsafwerking. Teneinde het linkermodel te kunnen maken, knipt men de halslijn, zooda die aan vordand is aangegeven en maakt in het midden een naad in plaats van de sluiting met knoopjes en lusjes, zooda deze rechts is aangegeven. Deze laatste japon kan van georgette, voile, foulard en kunstzijde gemaakt worden, terwijl ook het manteltje van hetzelfde materiaal is. Links bestaat de japon uit rok en blouse en kort manteltje met mouwen, waarvoor men b.v. donkerblauw fluweel of andere dunne wollen weefsels kan nemen, met een blouse van zijde of kant.

Benodigde stof voor bloemde japon plm. 4 M. en 1.50 M blouse. Patronen in de maten 44-46-48-50.

TWEE JAPONNEN UIT ÉÉN PATROON. GRATIS MOUWEN EN KRAAG.

Twee in één-patroon 3440.
Prijs afgehaald 35 ct., franco per post 45 ct.

Onder aan een effen japon van zijde of wol, lie zeer gekleed is. Als garnering een corsage van bloemen in donkerder kleur. Ingehaalde ruimte op de schouders. De twee baans rok is hoog opgeknipt aan voorzijde en heeft van zijnaad tot zijnaad een smal ceintuurtje. Driekwart lange ruime mouwen met smalle manchet afgewerkt.

Benodigde stof plm. 1 M. zijde van M. breedte.

Het bovenste model dat van verschil

LEVENS MIDDELEN DIENEN HUN NATUURLIJK KARAKTER ZOOVEEL MOGELIJK TE BEHOUDEN.

Het in een begrijpelijken vorm gielen van belangrijke feiten, die de onderzoekingen op voedingsgebied hebben opgeleverd op zoodanige manier dat ieder „eter" en meer in het bijzonder iedere huisvrouw, ze duidelijk en gemakkelijk onthouden kan, is een vraagstuk op zich zelf.

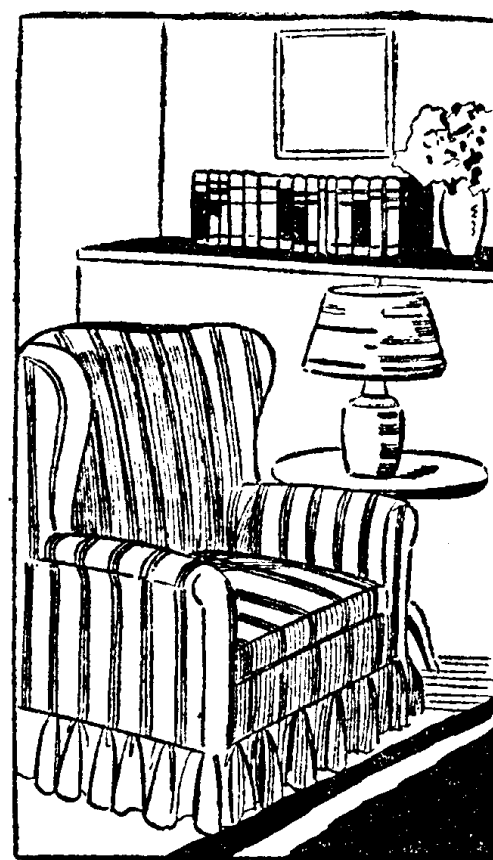
Er is een manier, die weinig „wetenschappelijk" is, doch niettemin praktische waarde heeft en die men zou kunnen aanduiden als die van Moeder Natuur! Toen onlangs Dr. Nina Simmonds voor de algemeene vergadering van de Internationale Vereeniging van den melkhandel te San Francisco de betekenis van de melk voor de voeding had uiteen te zetten, koos zij dezen vorm en terecht, want op deze wijze treedt de bijzondere rol, welke melk voor onze voeding vervult, wel bijzonder duidelijk in het licht. Deze wijze van populariseren der voedingsleer gaat uit van den vrijwel algemeen geldenden regel, dat voedingsmiddelen naarmate zij meer „veredeling" hebben ondergaan minder mineralen en andere belangrijke stoffen bevatten en als leveranciers van beschermende stoffen dus minder kunnen worden aanbevolen. Op deze wijze onze voedingsmiddelen beoordeelend, zien we dat melk een eerste plaats inneemt, want melk is vrijwel zonder eenige behandelings klaar voor het gebruik.

Een ander voorbeeld, waaruit de praktische betekenis van deze wijze van beoordeeling duidelijk spreekt, vinden wij bij het brood, bij vergelijking van bruinbrood met witbrood. Bruinbrood staat onduidelijk dichter bij de natuur en wat het verschil in samenstelling betreft: bruinbrood bevat tweemaal zooveel kalk, tweemaal zooveel fosfor en vijfmaal zooveel vitamine B 1 als witbrood.

Wie op deze verhouding let, stelt zich de vraag waarom er niet veel méér bruinbrood wordt gegeten en zal met instemming kennis nemen van de verhoogde belangstelling die den laatste tijd merkbaar is voor het gebruik van bruin melkbrood in plaats van wit melkbrood.

HET OVERTREKKEN VAN FAUTEUILS.

Zuinigheid is meer dan ooit geboden en de omstandigheden maken, dat wij nu ook zoovele vakmensen gemobiliseerd zijn, niet steeds over voldoende krachten beschikken, die een of ander voor ons kunnen repareren. We zien, dat één onzer fauteuils er met den dag meer gebruikt — zoo niet afgesleten gaat uitzien en stoelen zelf overtrekken, is geen gemakkelijk werk. Doch we weten, als handige huisvrouwen, al dadelijk raad te schaffen en overtrekken de fauteuil met een hoef van gestreept linten of van cretonne. De Engelschen maken zeer veel gebruik van cretonne, zoodat om stoelen te bekleden, als wel voor gordijnen voor ramen en kasten en weten inderdaad iets aparts aan hun „home" te verlenen. Aan te be-

velen is om een goede kwaliteit cretonne te koop, die sterk en stevig is en hiervan wordt het overtrek gemaakt, nadat men eerst een patroon van papier gemaakt heeft wat volstrekt geen herenswerk is, alleen een weinig geduld

en opletten vereischt. Naden aan de stof aanknippen. Wil men heel praktisch te werk gaan, dan maakt men aan de zijanten een zak om er gelezen tijdschriften in te bergen. Ongetwijfeld zullen de lezeressen het met ons eens zijn, dat, wanneer zij enkele stoelen op deze manier van een cretonne overtrek hebben voorzien, de totaal indruk van haar interieur anders, doch niet minder gezellig zal zijn. Voorts is het een groot voordeel, dat deze losse overtrekken gewasschen kunnen worden.

GORDIJNEN VAN TWEEERLEI STOF.

De mode brengt vele combinaties van tweeërlei kleur zelfs van verschillende materialen en waarom zouden wij dit ook niet toepassen op de versieringen in huis, te weten gordijnen, buffelloopers, kussens en al wat tot de binnenhuisdecoratie behoort.

Meubels, waarvan zitting en leuning tweekleurig zijn, kunnen zeer apart werken. Over het algemeen zal men de zelfde effecten vinden bij meubels en gordijnen en waarom zouden we deze dan ook niet in een soortgelijk genre kiezen. Niet lang geleden zagen wij b.v. voor ramen recht, afhangende glasgordijnen van indanthren gekleurd voile in drie kleuren, wit, oud rose en bleu en het effect was inderdaad verrassend.

Een andere raamstoffering viel ons eveneens op, toegepast aan breede ramen van waaruit men een ver en wijid uitzicht had en deze bracht weer gedrapeerde effecten, zooda men die vroeger zag, doch van tweeërlei stof, n.l. effen en gebloemde voile. De schets geeft deze gordijnen weer en doet zien, hoe gezellig ze werken.

WENKEN.

Vuile waschlijnen wikkelt men om een plank en borstelt ze flink met zeep en sodawater, met plank en al onder de kraan spoelen en hierop laten drogen.

Schroevlecken in katoen, wol en linnen behandelt men met een oplossing van 50 gram chloorkalk op vijf kopjes water. De plekken worden met deze — gezeefde — oplossing ingewreven en nagespoeld met koud water. Schroevlecken in zijde worden — indien het weefsel niet aangetast is — bestreken met een dik papje van dubbelkoolzure soda en water; men laat dit opdrogen en borstelt het later met een zachte borstel af.

Resten, die na het malen van vleesch in de machine achterblijven, verwijdt men het vlugst door er een stuk droog brood door te malen. Het geheel wordt daarna in kokend sodawater schoongemaakt en om roesten te voorkomen in den oven of op de kachel nagedroogd.

Zeemlappen blijven soepel, indien zij na het gebruik steeds in een zout wateroplossing worden uitgewasschen.

Zeildoek blijft mooi glimmend, indien men het eerst met water en zeep afneemt, daarna opwrijven met een doekje waarop enkele druppels petroleum.

Nagenoeg alle avondschoenen van satijn of crêpe de chine kan men schoonmaken met een flanelle lapje, bevochtigd met alcohol of witte wijn.

In Amerika, het land van de recordhouders, werd onlangs een wedstrijd gehouden om het kampioenschap aardappelschillen. De winnaar zag kans om in 7 minuten 14 kilo aardappelen te schillen!

KNIPPATRONEN

kan men bij onze Administratie bestellen onder opgave van nummer en verlangde maat (leeftijd). De kosten (bij ieder patroon afzonderlijk vermeld) moeten bij vooruitbetaling voldaan worden. Toezending van het bedrag in postregels of per giro no. 6002. Ruim acht dagen later wordt het bestelde toegezonden.

Lady Coote keek eenigzins in de war gebracht.
„Dat was een vrolijk gezellig week-end, dat ik bij op Chimneys doorbracht,” zei Jimmy. „Ik bedoel, dat het vreeselijk gezellig geweest zou zijn, als die ouwe Perry niet om het hoekje gegaan was. Heele aardige mees es.”

„Ik vind die meisjes heel vreemd,” zei lady Coote. Niets romantisch, weet u? Ik borduurde bijvoorbeeld zakdoeken voor sir Oswald met mijn eigen haar, toen we verloofd waren.”

„Zoo,” zei Jimmy. „Hoe bewonderenswaardig. Maar ik denk, dat meisjes tegenwoordig geen lang haar genoeg hebben om dat te doen.”

„Dat is waar,” gaf lady Coote toe. „Maar o, het blijkt op veel andere wijzen. Ik herinner me, dat toen ik een jong meisje was een van mijn... hm... mijn bewonderaars... een handvol grint oprapie en een meisje, dat bij me was zei aanstonds, dat hij het als een schat zou bewaren, omdat mijn voeten er op gelopen hadden. Ik vond hef zo'n lief idee. Ofschoon later bleek dat hij een cursus volgde in mineralogie... of was het geologie?... aan een technische school, en een meisje haar zakdoek stelen en die als een schat bewaren... en al die aard van dingen.”

„Lastig als het meisje haar neus wilde snuiten,” zei de praktische heer Thesiger.

Lady Coote legde haar borduurwerk neer en keek hem onderzoekend doch vriendelijk aan.

„Kom nu,” zei ze, „is er geen aardig meisje waar je voor voelt? Waar je graag voor zoudt werken en een nestje voor bouwen?”

Jimmy bloosde en prevelde.
„Ik vond dat je heel goed op kon schieten met een van die meisjes op Chimneys, toen... Vera Daventry.”

„Socks?”

„Zoo noemen ze haar,” gaf lady Coote toe. „Ik kan niet begrijpen waarom. Het klinkt niet lief.”

„J, het is een aardige meid,” zei Jimmy. „Ik zou haar best weer eens willen ontmoeten.”

„Het volgende week-end komt ze bij ons logeeren.”

„Zoo,” zei Jimmy en trachtte in dat eene woord heel veel droef verlangen te leggen.

„Ja. Zou je... zou je graag komen?”

„Dat zou ik zeker,” zei Jimmy hartelijk. „Ik moet u ten eerste danken, lady Coote.”

En nogmaals zijn vurigen dank uitdrukkelijk verliet hij haar.

Sir Oswald voegde zich weldra bij zijn vrouw.

„Waar heeft die jonge aap je mee zitten te vervelen?” vroeg hij. „Ik kan dien kerel niet uitstaan.”

„Het is een aardige jongen,” zei lady Coote. „En zoo dapper. Bedenk eens hoe hij gisteravond gewond werd.”

„Ja, hij was ergens aan het rondscharen waar hij niets te maken had.”

„Ik vind dat je heel onrechtvaardig bent, Oswald.”

„Hij heeft nog geen dag eerlijk werk gedaan in zijn heele leven. Als er ooit een echte verkwister bestaan heeft, dan is hij er een. Hij zou nooit vooruit komen, als hij zichzelf een weg moest banen door het leven.”

„Je hebt gisteren vast natte voeten gekregen,” zei lady Coote. „Ik hoop dat je geen longontsteking krijgt. Freddie Richards is er onlangs aan gestorven. Lieve hemel. Oswald, ik wordt koud als ik er aan denk, hoe jij daar rondzwierf terwijl er een inbreker los liep in den tuin. Hij had je kunnen doodschieten. Tusschen twee haakjes, ik heb mijnheer Thesiger uitgenoodigd voor het aanstaande week-end.”

„Onzin,” zei sir Oswald. „Hoor eens hier, Maria, ik wil dien jongen man niet in mijn huis hebben.”

„Waarom niet?”

„Dat zijn mijn zaken.”

„Het spijt me zoo, lieve,” zei lady Coote kalm. „Ik heb hem nu al gevraagd, dus er is niets meer aan te doen. Wil je dat balletje rose wol even oprapen, Oswald?”

Sir Oswald deed het met een donker gezicht. Hij keek zijn vrouw even aan en aarzelde. Lady Coote deed rustig een draad wol in de naald.

„Ik wil Thesiger juist absoluut dit week-end niet hebben,” zei hij ten laatste. „Ik heb veel over hem gehoord van Bateman. Hij is bij hem op school geweest.”

„Wat zei mijnheer Bateman?”

„Ik wil alleen mijn baren maar geknapt hebben — je hoeft me niet te scheren.”

Humoristische Listy, Prague.

„Voor we getrouwd waren heb je vele uren met mijn hand in de jouwe gezeten.”

„Ja, want bij jullie thuis was een piano.”

Half Timma, Gothenborg.

„Dokter, Uw rekening is werkelijk te hoog.”

„Maar beste man je kunt je niet voorstellen, hoeveel ik je bespaard heb, toen ik je vrouw adviseerde om niet naar een wintersportoord te gaan.”

Moustique, Charleroi.

„Waarom huult je vriendje zoo, ventje.”

„Die jongen daar heeft zijn appel gepakt.”

„Maar waarom heb jij dan zijn appel in de hand?”

„Ja, zie, ik ben zijn advocaat.”

„Hij kon geen goed van hem vertellen. Hij waar schuwde me dan ook ernstig voor hem.”

„Zoo, deed hij dat?” zei lady Coote nadenkend.

„En ik heb het grootste ontzag voor Bateman's oordeel. Ik heb nooit meegemaakt dat hij ongelijk had.”

„Lieve hemel,” zei lady Coote, „wat schijn ik de boel in de war te hebben gestuurd. Natuurlijk zou ik hem nooit gevraagd hebben als ik dat geweten had. Dat had je allemaal eerder moeten vertellen, Oswald. Nu is het te laat.”

Ze begon met veel zorg haar werk op te ruimen. Sir Oswald keek naar haar, deed alsof hij wou gaan spreken en haalde toen de schouders op. Hij volgde haar het huis in. Lady Coote, die voorop liep, glimlachte heel even. Ze was dol op haar man, maar ze was er ook dol op om op een kalme, bescheiden, volkomen vrouwelijke wijze haar eigen zin te doen.

ZES EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Hoofdzakelijk over het golfspel.

„Die vriendin van je is een aardig meisje, Bundle,” zei lord Caterham.

Loraine was bijna een week op Chimneys en had zich die goede opinie van haar gastheer hoofdzakelijk verworven door de bekoorlijke bereidvaardigheid, die ze getoond had om onderwezen te worden in de wetenschap van het golfspel. Verveeld door zijn winter in het buitenland, was lord Caterham golf beginnen te spelen. Hij speelde vreeselijk slecht en dientengevolge was hij verschrikkelijk enthousiast over het spel. Hij bracht de meeste morgens door met golfballen over verschillende struiken en boomen te slaan... of liever hij probeerde die te slaan en hakte groote stukken uit het fluweelig gras en bracht MacDonald derhalve heelemaal tot wanhoop.

„We moeten een klein veld aanleggen,” zei lord Caterham een madeliefje aansprekend. „Een gezellig klein veld. Kijk eens naar deze bal, Bundle, rechterknijp vrij, langzaam naar achter slaan, het hoofd stil houden en de polsen gebruiken.”

De bal die boven hard geraakt werd, vloog over het grasveld en verdween in de onmetelijk diepte van een groote groep rhododendrons.

„Vreemd,” zei lord Caterham. „Ik begrijp niet hoe dat kwam. Zoals ik zei, Bundle, die vriendin van je is een heel aardig meisje. Ik geloof heusch, dat ik haar er toe brengen zal veel belang in het spel te gaan stellen. Vanmorgen heeft ze een paar keer uitstekend geslagen... werkelijk zoo goed als ik het zelf zou kunnen.”

Lord Caterham sloeg weer ondoordacht en verwijderde een reusachtig stuk graszode. MacDonald, die juist voorbijkwam, raapte het op en stampte het stevig weer terug. De blik waarmede hij lord Caterham aanzag zou iedereen uitgezonderd een vurig golfspeler in den grond hebben doen zinken.

„Als MacDonald zich schuldig heeft gemaakt aan wreedheid tegen de Coote's waar ik hem ten sterkste van verdenk, dan wordt hij nu gestraft,” zei Bundle.

„Waarom zou ik in mijn eigen tuin niet mogen doen wat ik wil?” vroeg haar vader. „MacDonald moet er zich voor interesseeren dat mijn spel zooveel beter wordt... de Schotten zijn van een natie, die beroemd is om haar golfspel.”

„Arme oude man,” zei Bundle. „U zult nooit een golfspeler worden... maar in ieder geval houdt het u zoet.”

„Heelemaal niet,” zei lord Caterham. „Gisteren deed ik een slag waar een ander zes keer over doet in vijf keer. De professional tegen wien ik het vertelde, was heel verwonderd.”

„Dat zal wel,” zei Bundle.

(Wordt vervolgd).

Prettig.

Juffrouw Muller: „Ik was al bang dat u niet komen zoudt, juffrouw Meijer! Want als je je eigen werk goed wilt doen, is het niet zoo gemakkelijk er een middag zoo maar uit te breken.”

Juffrouw Meijer: „Ik zou toch om ik weet niet wat dit middagje niet hebben willen missen (rondkijkend naar de verzamelde gasten), want ik was zoo benieuwd om te zien, hoe mijn zilver en glaswerk op uw tafel het doet!”

Zaterdag 6 Januari 1940.

LUIM EN LECTUUR

BIJBLAD VAN HET LEEUWARDER NIEUWSBLAD

HET EINDE VAN DE REIS

door NICOLAAS R. KLEIN.

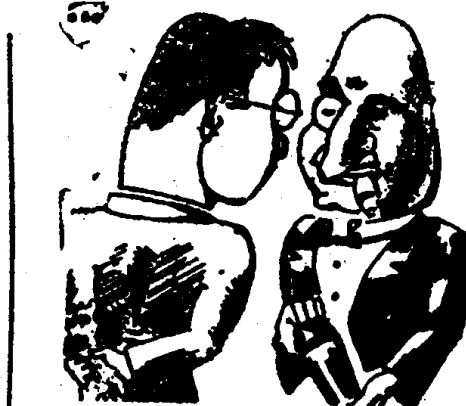
—0—

Kapitein Berendsen deed zijn laatste reis.

Aan ieder, bij wien hij maar een zweem van belangstelling vermoedde voor confidenties van zijn kant, vertelde hij, „dat-ie nou schoon genoeg had van het varen en heel blij was, dat-ie eindelijk plaats kon maken voor een ander.”

Voor de laatste maal had hij gewandeld over de breede schipbrug, welke Constantinopel verbindt met haar voorstad Galata, had hij het verblindende zonlicht zien trillen over het geweldige voormalige Sultansplein en over den verder weg zich verheffenden breeden koepel en de slanke minnarets van de Aya Sofia. Voor de laatste maal ook was hij met zijn „Albatros” voor anker gegaan op de reede van Smyrna, net als jaren terug tijdens den Grieksch-Turkschen oorlog, toen de zonen van de Halve Maan de stad verwoest en de bevolking van de kade in zee gedreven hadden. Kapitein Berendsen had toen, evenals zooveel van zijn collega's, een actief aandeel in het reddingswerk genomen; meer dan tweehonderd Grieken, mannen, vrouwen en kinderen, waren onder zijn leiding uit het koude water opgepikt en aan boord gebracht van de „Albatros”, welke daarmede — al was het ook voor enkele dagen — als vrachtschip had afgedaan en een toevluchtsoord voor rampzaligen was geworden. Voor de laatste maal tenslotte had kapitein Berendsen — zooals hij 't noemde — een „strooptocht” gemaakt langs kleine havenplaatsen aan de kust van Griekenland, voor het halen van ladingen vijgen en rozijnen en van zoeten, geurigen Samoswijn.

Maar nou was 't welletjes geweest; allengskens naderde het oogenblik, dat hij voor altijd afscheid zou nemen van de zee en van zijn vrienden. Afscheid moest nemen. Want bij de maatschappij, in welke dienst hij zes en dertig jaren lang in verschillende zeemansrangten werkzaam was geweest, van den stuurmansleerling zonder zorg, tot den gezagvoerder, die zich van den ernst des levens en de verantwoordelijkheid zijner betrekking ten volle bewust is, gold het als een vaste wet, dat elke kapitein, die den vijftien-vijftig-jarigen leeftijd bereikt had, gepensionneerd werd. En het was maar goed, dat aan dien maatregel niet te tornen viel; herhaalde malen had kapitein Berendsen, toen hij nog eerste officier was, aan ieder die het hooren wilde, verkondigd, dat er opschuiving moest zijn, dat geen enkele kapitein het recht had, het „j” y euis, j” y reste” te huldigen. Och ja, hij was nog in de kracht van zijn leven, gezond en sterk, en eigenlijk nog te jong om er het bijtje bij neer te leggen. Maar er lag toch ook veel aantrekkelijks in de gedachte, dat hij bij leven en welzijn nog een behoorlijk aantal jaren „op den vasten wal” zou doorbrengen. Wat drommel, hij boefde toch niet tot aan zijn dood toe te rentenieren, zijn kennis en zijn relaties stonden hem ten dienste bij het eventueel ambieeren van een benoeming tot lid van den Raad voor de Scheepvaart of van de Examencommissie voor stuurlieden ter Koopvaardij. In elk geval was hij van plan, zich een werklkring te scheppen, die den geheelen mensch vragen zou en die hem ook in de tweede helft

Vader: „Weggegooid geldt Vijf jaar heb ik voor jou betaald om jou op de universiteit Chemie te laten studeren en nu kun je nog geen cocktail bereiden.”

Gazzettino Illustrato, Venies.

„Prachtig, ik verminder al snel in gewicht.”

Humoristische Listy, Prague.

„Toen ik jong was heb ik ook gerookt, maar nu is het ongeveer vijftien-twintig jaar geleden dat ik tabak gerookt heb.”

„Kerel, ik feliciteer je. Je viert dus vandaag je zilveren bruiloft?”

Sie und Er, Zofingen.

van zijn leven met zijn bestaan van eenzamen vrijgezel verzoend zou doen blijven.

Twintig volle jaren had hij het commando gevoerd over verschillende schepen der maatschappij, de gansche wereld had hij rondgevaren zonder ooit „brokken te maken”. Slechts naar één avontuur in zijn zeemansloopbaan zou zijn herinnering nog menigmaal teruggaan, een avontuur, waarbij hij tot zijn machteloze woede een passeievolle rol had moeten spelen.

Het was een mooie zomermorgen in het jaar 1916 geweest, toen hij met de „Anne-Marie” op weg was van Amsterdam naar Londen, dat opeens een Duitse duikboot aan de golvende oppervlakte der Noordzee was verschenen. De „Anne-Marie” had contrabande in, dus was haar lot beslist... Kapitein Berendsen had met volle kracht willen doorvaren, doch twee schoten vlak langs den boeg van zijn schip hadden hem het hopeloze van den toestand doen inzien. Twee minuten nadat de „Anne-Marie” door de opvarenden verlaten was, joeg een Duitse torpedo het schip naar den kelder....

Het was op dit voorval, dat de kapitein doelde, toen hij, zes etmalen voor het einde der reis, aan den maaltijd in den salon met den meester en met stuurman één, de opmerking maakte: „Eenmaal ben ik een schip buiten mijn schuld kwijtgeraakt, voor 't overige is Fortuna nooit van mijn zijde geweken en daarom is het maar goed, dat ik de beenen neem voor ze mij den rug toekeert!”

Toen geschiedde er iets wonderlijks. Het was, toen het schip reeds enkele uren de geweldige rots van Gibraltar achter zich had gelaten en kapitein Berendsen, met een verrekijker gewapend, uit de kaartenkamer kwam slappen. Even tuurde hij naar de heldere kum, waar zich de kleine, donkere silhouet van een onbekenden stoomer tegen de scherpe lucht afteekende; toen, terwijl hij den kijker liet zakken, wendde hij zich tot den wachthebbers tweeden officier. „Het zou mij niets verwonderen, stuur,” zei hij, „als de volgende reis naar de West gaat.”

Stuurman keek ietwat verwonderd op. „Dan zult U in elk geval niet meer van de partij zijn, kapitein!”, antwoordde hij lachend. „Als U onze trouwe „Albatros” op haar toekomstige tochten wilt volgen, zult U het in de krant moeten doen!”

„'t Lijkt waarachtig wel, of het je plezier doet, dat ik met pensioen gal” stloof de kapitein op. „Ik wil daar met geen woord aan herinnerd worden, versta je?”

„Maar kapitein, ik dacht dat U het prettig vond om den dienst te verlaten. Maar als U....”

Verder kwam de stuurman niet, want kapitein Berendsen liep met een nijdig gezicht de trap van de onderbrug af, naar zijn hut, waar hij voor zijn bureau ging zitten en 't journaal openlegde. „Natuurlijk vind ik het prettig om weg te gaan, dacht hij, „een groot voorrecht is het om van die dagelijksche zorg voor schip en lading bevrijd te zijn. Geen gezeur meer met cognosseminten, geen verhaaltjes meer te pennen in het journaal, geen gedruvel met de matrozen over aanbrand of bedorven eten. De laatste reis liep gelukkig ten einde. En toch... toch was het wel heerlijk, dat leven van zeeman, als je op den wijden oceaan was, op je eigen aparte wereldje temidden der oneindigheid van lucht en water. Hoe vaak had hij niet spottend opgemerkt, dat de meeste Hollanders „met een betrekking op den vasten grond” elkaar in den

weg loopen en elkaar vanwege hun bekrompen ideeën, nauwkeijks reikend over de grenzen van het eigen landje in de haren vliegen om de geringste beuzeling! Zou hij ook zoo'n Hollander worden? Zou het hem bevalen om in te wonen bij een ongetrouwde zuster, die geheel op zijn portemonnaie leefde en wier vele kwaaltjes, waarvoor zij in Zwitserland en later in Zuid-Frankrijk herstel gezocht had, hem duizenden gekost hadden, zoodat er van sparen maar heel weinig gekomen was? Maar waarom maakte hij het zich onpeens zoo moeilijk? Hij wilde toch een werkkring zoeken. „die den geheelen mensch vragen zou" Ja, ja, zoo was het. Maar kon hij wel voldoende vertrouwen op kennis en relaties?

Waren die relaties wel zoo voornaam, dat zij deuren zouden openen, welke anders onberoepelijk gesloten zouden blijven?

Kapitein Berendsen drukte de vuisten tegen de oogen, die doelloos gestaard hadden op het smetteloos witte papier van het journaal voor hem. Och, och, wa haalde hij zich in het hoofd? Hij vond het toch prettig, hij kraande toch links en rechts zijn blijdschap uit over het feit, dat hij den dienst met pensioen ging verlaten? Loog hij dan, maakte hij zichzelf en anderen wat wijs? Was zijn vroolijkheid geforceerd en had zij alleen ten doel, de waarheid, de koude waarheid te verbergen? Wat was die waarheid dan? Dat hij niet wilde, niet durfde denken aan het oogenblik van scheiden, zijn gang naar het kantoor der directie? Dat hij met een angst, die hem bijkans de keel toekeep, tegen de toekomst opzag? Dat hij de „Albatros" niet verlaten kon, maar dat hij haar, nog vele jaren lang, door de schuimende golven van zeeën en oceanen naar veilige haven leiden wilde?

Ja, ja, dat was de waarheid en niet anders! En toen het besef daarvan ten volle tot hem was doorgedrongen, liet hij het moede hoofd op de borst zinken en schokten zijn schouders van krampachtig snikken.

HET GEHEIM VAN DE ZEVEN WIJZERPLATEN

Een der geheimzinnige verhalen van
ACATHA CHRISTIE.

(Nadruk verboden).

16

„En ik heb toch zoo'n hekel aan de politiek," mompelde ze op meelijwekkenden toon.

„Natuurlijk, dat hebben alle verstandige mensen. Alleen mensen als de Kabeljauw en Pongo nemen het ernstig en gaan er in op. Maar toch," zei Bill, plotseling weer op een vroeger thema terugkomend, „moest je de Kabeljauw je hand niet laten vasthouden."

„Waarom eigenlijk niet?" vroeg Bundle. „Hij heeft me zijn heele leven gekend."

„Nu, ik heb het niet graag."

„Brave Hendrik. O zeg, kijk hoofdinspecteur Battle eens."

Zij gingen juist een zijdeur binnen. Een groote kast kwam in de kleine vestibule uit. Daar stonden golfstokken, tennisrakets, bowls en andere bewijzen van landelijk leven in. Hoofdinspecteur Battle onderwierp de verschillende golfstokken aan een nauwkeurig onderzoek. Hij keek een beetje suf bij Bundle's uitroep. „Gaat u het golfspel leeren, hoofdinspecteur Battle?"

„Ik kon wel iets slechters doen, lady Eileen. Men zegt dat men nooit te oud is om te leeren. En ik heb een eigenschap die bij alle spelen goed te pas komt."

„Welke is die?" vroeg Bill.

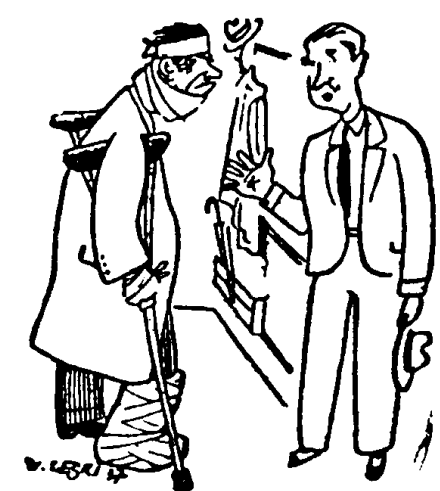
„Ik laat me niet uit het veld slaan. Als alles verkeerd loopt, begin ik weer opnieuw."

En met een besliste uitdrukking op zijn gezicht kwam hoofdinspecteur Battle naar buiten en voegde zich bij hen, na de deur gesloten te hebben.

„Heb je dit jaar succes gehad met je tuintje?"

„Zeker, de kippen van mijn buurman hebben op de pluimveetentoonstelling een eerste prijs gewonnen." Smith's Weekly, Sydney.

„Maar Adriaan, wat zie je er uit." „Ja, zie je, gister is Theo van zijn huwelijksreis teruggekeerd en heeft mij bedankt, hij is namelijk door mij met haar in kennis gekomen." Mucha, Warschau.

LIJDEL?

„Marie, ik heb gehoord dat je je laatste betrekking bent kwijlgeraakt omdat je dikwijls japonnen van mevrouw droeg. Ik waarschuw je dat je dergelijke grapjes bij mij niet uithaalt."

Il Settebello, Rome.

Mevrouw Leepmans: „Ik begrijp deze beursttransactie eigenlijk niet." Leepmans: „Toch is het simpel-eenvoudig, liefste. Ik koop iets wat ik niet betaal met geld dat ik niet bezit en dan verkoop ik dat, wat ik nooit gehad heb, tegen een hooger prijs, dan ik er voor betaald heb." Holite Humour, London.

VIJF EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Jimmy beraamt plannen.

Jimmy Thesiger voelde zich terneergedrukt. Hij vermeed George, daar hij hem er van verdacht klaar te staan om hem aan te klampen en over ernstige onderwerpen te praten en na de lunch sloop hij kalm weg. Al blonk hij uit in de kennis der details van het Santa Fé grensdispuut, op het oogenblik wenschte hij daarin toch niet geëxamineerd te worden.

Kort daarop gebeurde, wat hij gehoopt had dat gebeuren zou. Lorraine Wade, ook alleen, kwam een van de beschaduwde tuinpaden af. Jimmy was in een oogenblik naast haar. Ze wandelden eenige minuten in stilte, en toen zei Jimmy voorzichtig:

„Lorraine?"

„Ja?"

„Luister eens, ik kan me niet goed uitdrukken, maar.... hoe denk je erover? Wat is er tegen, dat we aantekenen, trouwen en verder samen steeds gelukkig leven?"

Lorraine toonde geen verlegenheid bij dit verrassend voorstel. In plaats daarvan wierp ze haar hoofd achterover en lachte vrijmoedig.

„Lach iemand niet uit," zei Jimmy verwijtend.

„Ik kan het niet helpen. Je waart zoo grappig."

„Lorraine.... je bent een klein duivelinnetje...."

„Dat is niet waar. Ik ben wat men een door en door aardig meisje noemt."

„Alleen voor hen, die je niet kennen, die bedrogen worden door je misleidend voorkomen van zachtheid en decorum."

„Ik hoor je graag zulke latijnsche woorden gebruiken."

„Die heb ik uit kruiswoordenraadsels."

„Die zijn toch zoo ontwikkelend."

„Lorraine, mijn beste, praat er niet over heen. Wil je of wil je niet?"

Lorraine's gezicht werd gewoon. Het nam zijn karakteristieke uitdrukking van vastberadenheid aan. Haar kleine mond werd hard en ze stak haar kleine kin uitdagend vooruit.

„Neen Jimmy, nog niet, zoo lang alles is als nu en niet ten einde gebracht."

„Ik weet, dat we niet gedaan hebben wat we van plan waren," gaf Jimmy toe. „Maar toch. Och het is het eind van een hoofdstuk. De papieren zijn veilig op het ministerie van Luchtvaart. De deugd zegeviert. En.... op het moment is er niets aan de hand."

„Dus laten we trouwen?" zei Lorraine met een lichten glimlach.

„Zooals je zegt, dat bedoel ik precies."

Maar weer schudde Lorraine het hoofd.

„Neen Jimmy tot deze zaak afgeloopen is.... tot.... we veilig zijn."

„Denk je, dat we gevaar loopen?"

„Jij niet?"

Jimmy's engelachtig gezicht betrok.

„Je hebt gelijk," ze hij ten laatste. „Als die eigenaardige onzin van Bundle waar is.... en ik veronderstel, dat het, hoe ongeloofelijk ook, waar moet zijn.... dan zijn we niet veilig tot we afgerekend hebben met no. 7."

„En de anderen?"

„Neen, de anderen tellen niet mee. No. 7 met zijn eigen manier van werken jaagt mij angst aan. Omdat ik niet weet wie hij is, of waar ik hem moet zoeken."

Lorraine huiverde.

„Ik heb angst gehad," zei ze op zachten toon, „al dien tijd na Gerry's dood...."

„Je hoeft niet bang te zijn. Er is niets om je ongerust te maken. Laat alles maar aan mij over. Ik zeg je Lorraine: Ik zal no. 7 nog wel te pakken krijgen! En als we hem eenmaal hebben, denk ik niet, dat we nog veel last zullen hebben met de rest van de bende, wie ze ook zijn mogen."

„Als je hem krijgt.... maar als hij jou krijgt?"

„Onmogelijk," zei Jimmy opgewekt. „Ik ben veel te slim. Heb altijd een hoogen dunk van je zelf, dat is mijn motto."

„Als ik er aan denk, wat gisteravond allemaal had kuanen gebeuren...."

Lorraine huiverde.

„Maar het gebeurde niet," zei Jimmy. „We zijn allebei hier, veilig en gezond.... al moet ik toegeven dat mijn arm vervloekt pijn doet."

„Arme jongen."

„Men moet er op rekenen dat men moet lijden voor een goede zaak. En deels door mijn verwonding, deels door mijn vroolijke conversatie, heb ik lady Coote heeltemaal veroverd."

„O vind je dat belangrijk?"

„Ik heb zoo het idee, dat het van nut kan zijn."

„Je hebt een plan in je hoofd, Jimmy. Wat is het?"

„De jeugdige held vertelt zijn plannen nooit," zei Jimmy beslist. „Zij rijpen in de duisternis."

„Je bent een dwaas, Jimmy."

„Dat weet ik. Dat weet ik. Dat zegt iedereen, maar toch kan ik je verzekeren, Lorraine, dat er heel wat hersenwerk verricht wordt. En hoe staat het met jouw plannen? Heb je er al?"

„Bundle heeft me gevraagd een tijdje met haar mee te gaan naar Chimneys."

„Uitstekend," zei Jimmy goedkeurend, „het kan niet beter. Ik zou in ieder geval graag hebben dat men Bundle een beetje in het oog hield. Je weet nooit wat voor rare dingen ze een volgend oogenblik gaat doen. Ze is zoo vroeselijk onberekenbaar. En het ergste is, dat ze zoo'n verwonderlijk succes heeft. Ik kan je wel vertellen, dat het geen gemakkelijk baantje is Bundle van katekwaad af te houden."

„Bill moet op haar letten," zei Lorraine.

„Bill heeft het ergens anders druk mee."

„Dat moet je niet geloovent," zei Lorraine.

„Wat? De gravin niet? Maar de jonge man is smoorlijk van haar."

Lorraine bleef het hoofd schudden.

„Er is iets aan, wat ik niet heeltemaal begriip. Maar bij Bill is het niet de gravin.... het is Bundle. Bijvoorbeeld vanmorgen zat Bill met mij te praten, toen mijnheer Lomax bij Bundle ging zitten. Hij nam haar hand vast of iets dergelijks en Bill schoot weg als een pijl uit den boog."

„Wat hebben sommige mensen toch een vreemden smaak," merkte mijnheer Thesiger op. „Verbeeld je dat iemand, die met jou zit te praten liever iets anders deed. Maar je verrast me zeer Lorraine. Ik dacht dat onze eenvoudige Bill verstrikt was in de netten van de schoone buitenlandse avonturierster. Ik weet, dat Bundle dat dacht."

„Bundle misschien wel," zei Lorraine, „maar ik zeg je Jimmy, dat het niet zoo is."

„Maar wat is jouw idee dan eigenlijk?"

„Denk je niet, dat het mogelijk is, dat Bill zelf zoo'n beetje detective speelt?"

„Bill? Die heeft er geen hersens voor."

„Dat weet ik nog zoo zeker niet. Wanneer een eenvoudig, gespierd iemand als Bill intelligent wil zijn, veronderstelt niemand ooit dat hij dat zou kunnen."

„En dientengevolge kan hij zijn werk juist heel goed doen. Ja, daar is wel iets van waar. Maar van Bill had ik dat toch nooit kunnen denken. En hij speelt zoo uitstekend het lammetje van de gravin. Ik geloof toch dat je ongelijk hebt, Lorraine. De gravin is een buitengewoon mooie vrouw.... niet een type waar ik van houd natuurlijk," voegde mijnheer Thesiger er haastig aan toe.... „en die oude Bill heeft altijd een erg groot hart gehad."

Lorraine schudde het hoofd en was niet overtuigd.

„Kom," zei Jimmy, „doe het dan zooals je wilt. We hebben de zaken nu zoowat geregeld. Jij gaat met Bundle terug naar Chimneys, en zorg er in 's hemelsnaam voor, dat ze niet weer naar dat Zeven Wijzerplaten lokaal gaat. De hemel weet wat er gebeurt als ze dat doet."

„En nu," zei Jimmy, „denk ik dat eenige woordjes met Lady Coote aan te raden zouden zijn."

Lady Coote zat op een tuinbank te borduren. Het onderwerp was een ontroostbare en eenigszins wanstaltige jonkvrouw, die weende boven een urn.

Lady Coote maakte plaats voor Jimmy en dadelijk als een tactvolle jongeman bewonderde hij haar werk.

„Vindt u het mooi?" zei lady Coote verheugd. „Tante Selina is er aan begonnen de week voor ze stierf. Kanker aan de lever. Het arme mensch."

„Hoe vreeselijk," zei Jimmy.

„Hoe is het met den arm?"

„O, die schijnt weer in orde te zijn. Alleen een beetje lastig en zoo. U begrijpt wel."

„U zult voorzichtig moeten zijn," zei lady Coote op

„Erna is van stem veranderd." „Hoe bedoel je?" „Haar verloving met den tenor is verbroken en nu zoekt ze troost bij een bariton." Holite Humour, London.

De uitvinder: „Eindelijk is het me gelukt de kinderen gelijke tred met mij te laten houden." Schweizer Illustrierte, Zurich.

„Is je schoonvader nog steeds zoo wantrouwend?" „O, ja. Mijn vrouw kocht hem een scheurkalender en nu telt hij stuk voor stuk de driehonderd vijf en zestig blaadjes." Holite Humour, London.

EEN VOORNAAM PERSONAGE.

„Maar Fred, wat is er met jouw arm gebeurd?" „De dokter heeft gezegd, dat ik hem in een doek moest dragen." Holite Humour, London.

schuifden heen. „Ik weet van een geval, dat er bloedvergiftiging bij kwam en dan zou u uw arm wel eens heeltemaal kunnen verliezen."

„O, dat hoop ik niet, hoor!"

„Ik waarschuw alleen maar," zei lady Coote.

„Waar woont u nu?" vroeg mijnheer Thesiger. „In de stad.... of...?"

Als men bedenkt, dat hij het antwoord op deze vraag heel goed kende, stelde hij de vraag met een waardeerbare ongekunsteldheid.

Lady Coote zuchtte diep.

„Sir Oswald heeft het landgoed van den graaf van Alton gehuurd, Letherbury. U kent het misschien."

„O ja. Het is schitterend, vindt u niet?"

„Och, ik weet het niet," zei lady Coote. „Het is heel groot en somber, weet u. Veel schilderijen galerijen met zulke streng uitziende portretten. Ik vind die zoo genaamde Oude Meesters zeer terneerdrukkend. U had het kleine huis eens moeten zien, dat we in Yorkshire hadden, mijnheer Thesiger. Toen sir Oswald nog gewoon mijnheer Coote was. Zoo'n aardige hal en een vroolijke salon.... ik had er wit gestreept behang voor gekozen met een rand van blauwen regen, dat herinner ik me nog. Het was een satijstreep, weet u, geen moiré. Dat vind ik altijd veel smaakvoller. De eetkamer was op het noordoosten, dus kregen we er niet veel zon, maar met een goed helderrood behang. Een stel van die grappige jachtplaten, daarmee was het er wel zoo vroolijk als een Kerstfeest."

Door de opwinding van deze herinneringen liet lady Coote verscheidene balletjes wol vallen, die Jimmy plichtmatig opspoorde.

„Dank je wel, beste jongen," zei lady Coote. „Nu, waar had ik het ook weer over. O.... over huizen. Ja, ik houd van een vroolijk huis. En er alles voor te kiezen interesseert me zoo."

„Sir Oswald zal onderhand zeker zelf wel iets kopen," zei Jimmy, „en dan kunt u precies uw eigen zin doen."

„Sir Oswald wil het een makelaar laten doen en u weet wat dat zeggen wil."

„O, maar ze zouden u toch raadplegen."

„Het zou een van die prachtige huizen worden, alles antiek. Die lui kijken neer op wat ik gezellig en huiselijk vind. Niet dat sir Oswald het niet altijd gezellig vond en tevreden was in zijn huis en ik geloof trouwens, dat zijn smaak eigenlijk nog precies hetzelfde is. Maar hij wil nu alleen alles van het beste hebben. Hij is verwonderlijk vooruitgekomen en natuurlijk wil hij dat laten blijken, maar ik vraag me dikwijls af, waar dat op uit moet loopen."

Jimmy keek haar belangstellend aan.

„Het is als met een paard dat op hol is," zei lady Coote, „Het heeft het gebit tusschen zijn tanden en het holt weg. Oswald precies hetzelfde. Hij is vooruit gekomen en vooruit gekomen, dat hij niet meer kan ophouden met vooruitkomen. Hij is nu een van de rijkste mensen in Engeland. Maar is hij dan tevreden mee? Neen, hij wil nog meer. Hij wil worden.... ik weet niet wat hij wil worden. Ik kan het u wel vertellen, dat het mij soms beangstigt."

„Zooals die Perzische kerel," zei Jimmy, „die daar liep te jammeren om nieuwe werelden te kunnen veroveren."

Lady Coote knikte instemmend zonder goed te weten waar Jimmy het over had.

„Ik vraag me af, zal zijn maag er tegen kunnen?" ging ze in tranen verder. „Te denken dat hij ziek zou worden.... hij, met zijn ideeën.... O, ik mag er niet aan denken."

„Hij ziet er heel patent uit," zei Jimmy troostend.

„Hij heeft iets op het hart," zei lady Coote. „Hij piekert. Ik weet het."

„Waar piekert hij over?"

„Dat weet ik niet. Misschien iets met de fabriek. Het is een heele gerustheid voor hem dat hij mijnheer Bateman heeft. Zoo'n ernstige jonge man.... en zoo nauwgezet."

„Wonderlijk nauwgezet," gaf Jimmy toe.

„Oswald hecht veel aan het oordeel van mijnheer Bateman. Hij zegt dat mijnheer Bateman altijd gelijk heeft."

„Dat was jaren geleden een van zijn ergste karaktereigenschappen," zei Jimmy gevoelvol.

LEEUWARDER NIEUWSBLAD

De Zakagenda.

Met de velerlei dingen, welke op Nieuwjaar vernieuwd worden, krijgen we ook een nieuwe agenda. In een glanzend bandje liggen de bladzijden nog ongerept. Zoodra wij tijd hebben, schrijven wij de gegevens, voorzover deze elk jaar hetzelfde blijven, uit de oude agenda over. Het is de laatste dienst, welke het verkreukelde en beduimelde boekje bewijst. Dan wordt het in de kachel verbrand of in het archief bewaard.

Daar liggen zij naast elkaar: de agenda 1939 en de agenda 1940. Nadat wij uit de eerste de adreslijst, de telefoon- en andere nummers en de overige onveranderlijke memoranda bijgevoerd hebben, werpen wij een afscheidsblik op het onoglijke boekje. En met genegen blik streelt ons oog het keurige sieraad, dat er voor in de plaats komt.

De oude agenda is een stuk geschiedenis geworden; wat de nieuwe op haar blanco bladzijden zal bevatten, ligt nog in den schoot der toekomst verborgen. Hoe kort nog is het geleden, dat het oude boekje ook nog een onbeschreven papier was! Nu is het verbruikt, opgebruikt, van bladzij tot bladzij versleten. Door elken volgekrabbelde datum staat een streep. Iederen avond zoo'n streepje, hoe langzaam lijkt het te gaan! Maar nu het voorbij is, kunnen wij ons niet voorstellen, dat al die driehonderd vijf en zestig streepjes zoo schielijk gezet zijn. Hoe gauw zal ook de nieuwe agenda van de eerste tot de laatste bladzijde één streep zijn!

Doorgestreep, dag na dag, jaar na jaar! Zoo is het leven: wat belangrijk scheen en verwachtingen wekte toen het op komst was, heeft zijn betekenis verloren zoodra het voorbij is. Ten hoogste bemoeit de herinnering er zich nog mee, in een sentimenteel oogenblik.

Zoo'n simpele zakagenda is de afspiegeling van alles wat wij in een jaar hebben beleefd. Die krabbeltjes en aantekeningen, namen en cijfers vormen het notenschrift, waarin wie het lezen kan, het lied des levens hoort opklinken. Het eentonig, hardnekkig rythme van den dagelijkse arbeid, de lichte intermez-zo's van vakantie en weekenden, droefgeestige klaagzangen en overmoedige danswijsjes, maar alles tezamen tot een wonderlijke eenheid verbonden door den regelmatigsten stap van den voortschrijdenden tijd.

Wij doorbladeren het oude boekje nog eens. Hier en daar glijdt een los blaadje uit den versleten band ons tusschen de vingers. En wij herlezen de plannen, die eenmaal netjes met datum en uur op die blaadjes zijn ingeschreven. Zijn al die plannen tot uitvoering gekomen? Menig datum geeft een gebeurtenis aan, welke vol verwachting in uitzicht gesteld, door omstandigheden is achterwege gebleven. En hoe is de uitkomst geweest van hetgeen wel is doorgegaan? Hier herlezen wij een aantekening met een glimlach van voldoening over succes, ginds met een wrevelig gebaar om een mislukking.

En zoo zullen wij het volgend Nieuwjaar ook deze thans nog zoo keurige ongerepte blaadjes van de nog onbeschreven agenda herlezen. In onderheid vragen wij ons af, hoe wij tegenover het schrift op de eerste bladzijde zullen staan.

Want op die eerste bladzijde plegen

veel gebruikers van zakagenda's een spreuk te schrijven. Dit wordt hun leuze, hun leefregel, hun program en strijdcreeet voor het komende jaar. Het zou belangwekkend zijn, indien men van al die eerste bladzijden uit de verschillende agenda's eens inzage kon krijgen. Zou men uit de keuze van het motto niet het onderscheid in karakter kunnen aflezen?

Maar nu komt, bij de vervanging van het oude boekje door 't nieuwe de vraag aan de orde, of men zijn zinspreuk getrouw is gebleven. Ook dit is een punt, dat naast voldoening teleurstelling kan wekken. Er zal echter wel niemand zijn, die, ook al moet hij erkennen in 't afgeleopen jaar ten opzichte van zijn belofte te hebben gefaald, de spreuk in de nieuwe agenda niet vol vertrouwen op het papier schrijft. Frisch als het glanzende bandje met het vergulde jaartal ziet het pasbegonnen jaar er immers nog uit en nog heeft men de macht, de blanco bladzijden in te vullen naar eigen verkiezing. Moge, ook als de agenda 1940 weer is versleten, er althans iets van de verwachtingen van thans zijn terechtgekomen!

H. G. CANNEGIETER.

VAN HEINDE EN VERRE

FINSCH-GEORAFISCHE NAMEN.

De uitgangen van de verschillende, moeilijk te onthouden Finsche namen geven nog al eens aanleiding tot verwarring. Hier heeft men de betekenis van enkele veel voorkomende uitgangen:

Järvi-meer.	Kylä-dorp.
Näsi-bosch.	Selkä-berg of kam.
Mäki-heuvel.	Joki-rivier.
Lathi-golf.	

Men moet er echter rekening mede houden, dat deze betekenissen niet altijd nauwkeurig zijn, schrijft H. G. V. d. K. Kiantijärvi kan zoowel het Kianti-meer betekenen als het plaatsje, dat naar dit meer genoemd is.

VERKENNINGSVLUCHTEN OVER EN WEER.

Activiteit aan het front.

Nu het weer de laatste 24 uur eenigszins is verbeterd, hebben de geallieerde luchtmachten vier verkenningsslachtingen lange afstand boven Duitsland gemaakt, waarbij zij ongeveer 250 mijl boven het land doordrongen en talrijke foto's namen. Voor 's zijn verkenningsslachtingen gemaakt boven de Siegfriedlinie.

Ook de Duitse luchtmacht is actief geweest met lange-afstandsvluchten boven Oost-Frankrijk, die zich uitstrekten tot bijna aan het gebied van Parijs.

Op de grond hebben patrouilles en verkenningsvliegtuigen alleen geopereerd aan bijna het gehele front. In de beboste Vogezes heeft een Franse patrouille twee Duitse detachementen verrast en uiteengejaagd. Elk dezer detachementen was tusschen 50 en 100 man groot. De Duitsers leden zware verliezen. Een andere patrouille ten Westen van de Vogezes drongen eenige kilometers diep de Duitse linies in.

NIJWEN OORZAAK VAN TANDBEDERF.

Dr. Percy Horoe, directeur van de Forsyth Tand. kliniek te Boston, is tot de slotsom gekomen, dat nervositeit een schadelijke invloed uitoefent op het gebit van kinderen. Veelvuldige waarneming leidde hem tot de conclusie, dat de slechte staat van de tanden bij vele kinderen niet aan een verkeerde voedingswijze, maar enkel aan gespannen en gesloerd zenuwen moet worden geweten. Natuurlijk dient men toe te zien, dat het dagelijksch dieet der kinderen in voldoende mate de vereischte mineralen en vitamines bevat, die voor het intact houden van het gebit noodzakelijk zijn. Maar als in dit opzicht al het vereischte gedaan is, kan toch een ingrijpende degeneratie der tanden intreden. En de oorzaak daarvan zijn geschokte zenuwen. Een rustige sfeer, die allerlei geprikkeldheden uitsluit en een prettige omgeving, zijn minstens even belangrijk als een zorgzaam gekozen dieet, om 't kind voor vele jaren een mond vol gave en gezonde tanden te verzekeren.

DE EXPEDITIE VAN DE IJSBREKER „SEDOV”

Do „Josif Stalin” in zicht.

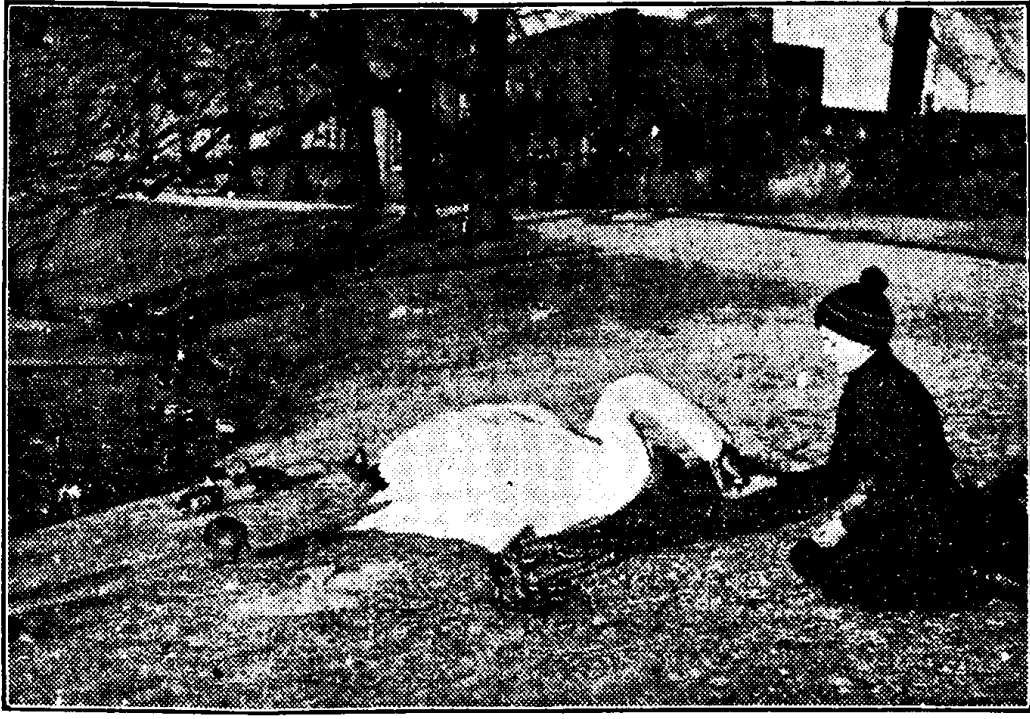
De expeditie van de Sovjet-ijsbreker „Sedov”, die zich sinds ruim twee jaar op zeer Noordelijke breedten van de Poolzee bevindt, nadert haar eind.

De reis van de „Sedov” heeft van de kust van Noord-Siberië in Westelijke richting dwars door het noordelijke Poolbekken naar de noordkust van Groenland gevoerd en beroerde op deze reis een strek, waarin nog nooit tevoren een schip of een vliegtuig was doorgedrongen. De „Sedov” heeft op een groot gedeelte van de reis noordelijker gevaren dan de „Fram” van Nansen.

De tocht van deze ijsbreker belooft een rijke buit aan wetenschappelijke gegevens, speciaal wat de beweging van het ijs en meteorologische waarnemingen en dieptemetingen betreft.

Half December 1939 is de sterkste ijsbreker der Sovjet-Unie, de „Josif Stalin”, uit Moermansk vertrokken, om de „Sedov” uit het gevaarlijke pakij ten noordwesten van Spitsbergen te halen.

De „Josif Stalin” is de „Sedov” de beide laatste dagen zoo dichtbij gekomen, dat het licht van de schijnwerpers reeds door de bemanning van de „Sedov” gezien wordt. De ontmoeting der beide schepen is nog slechts een kwestie van uren.

Het voeren der zwanen in het Vosseparkje in deze wintertijd.

Paardenijs dat brak als glas.

Het nieuwe jaar is op echt wintersche wijze ingezet. Terwijl we dit schrijven, schijnt de zon uit een stralend blauwen hemel en geeft de berijpte boomen het aanzien van het fijnste kantwerk. Alom maakt men zich op om bij hardrijderij en ander ijs-festijn zooveel mogelijk te genieten van de geneugten, die deze dag biedt en het ijsvermaak heeft gelukkig tijdelijk bij velen de aandacht zoo zeer in beslag genomen, dat de zorgen, die hen anders plegen te kwellen, geheel op den achtergrond zijn gedrongen. Wat deren ons oorlogsgevaar, crisis-bezwaren en andere bekommernissen, als de scherpe ijzers ons vlinderlicht over het gladde ijs doen zwieren?

Neen, het ijsvermaak stemt ons luchtig en zorgenvrij en het valt dan ook niet te verwonderen, dat het, waar men ook komt, stof geeft tot gesprek en beschouwing. Waarom zouden dus ook wij ditmaal eens niet het ijs tot het onderwerp van onze wekelijksche beschouwing maken? En we willen dat doen door een heel simpel voorval te vermelden, maar waarom toch ook alweer een nuttige levensles is te trekken.

't Is al jaren geleden. 't Had dagen en nachten aaneen gevoren dat 't kraakte. Zoodat ook het ijs in de groote kanalen en meren de zwaarste vrachten kon dragen. Paardenijs, dat met geen mogelijkheid stuk te krijgen zou zijn, zoo oordeelde men.

Natuurlijk werden er overal dagelijks hardrijderijen gehouden en ook in een onzer kleinste steden (we zullen geen namen noemen om gevoeligheid te vermijden) werd op zekeren dag een ijsfeest aangericht, zooals men het sinds menschenheugenis niet had gekend.

Een massa volk kwam er van heinde en verre op toestroomden, zooveel, dat hun aantal het getal der inwoners van het oude stedeke verre overtrof. Een muziekkorps uit een naburige plaats, dat in menig concours reeds een eervol prijs verdiend had, luisterde 't feest op. Geen wonder, dat de stemming met het uur steg en toen dan ook de wedstrijd naar het einde liep, vond de burgemeester, dat men allen in oplocht met de muziek voorop stadwaarts moest trekken. Niet langs den weg natuurlijk, maar over het ijs.

„Is het sterk genoeg?” werd er gevraagd.

„O, het kan wel een leger dragen”, was het antwoord. En dat was ook zoo.

Dus schaarde het muziekkorps zich in marschorde op de baan, daarachter het ijsclubbestuur en de ridders en vervolgens het publiek in een onafzienbaren stoet. Onder de vroolijke tonen van een opgewekte marsch ging het voorwaarts, allen in de pas: een, twee, drie, vier — links, rechts, drie vier. Het ging schitterend!

Maar het duurde niet lang, of de muzikanten bemerkten een eigenaardige beweging van het ijs onder hun voeten. Doch ze sloegen er in 't eerst geen acht op en bleezen er lustig op los. Maar de beweging van het ijs nam toe en werd langzamerhand een echte ijsgolf, die voor de muziek uitschoof en hoe langer hoe hooger werd.

Plotseling riepen eenige ridders, die om den stoet heen zwierden: „Ut inoergean! It giet forkeard!” Maar toen was het al te laat. Het geheele ijsveld was in golving geraakt en barsde onder de voeten van 't muziekkorps uit elkander!

De eene helft van de blazers sloof links, de andere rechts. Zij, die het kanaal oprenden, waren er het best aan toe, want daar bleek het ijs nog te houden. Doch de anderen, die naar den kant sloven, kwamen in een pelgat terecht, waar zich bom-ijs gevormd had en daar zakke het heele hussie-mussie met muziekinstrumenten en al doorheen.

De verschrikte toeschouwers vreesden alreeds het ergste, want die petgaten zijn daar meters en meters diep. Maar gelukkig had er zich een rietzodde gevormd en daar bleven de onfortuinlijke muzikanten op drijven.

Met veel beleid en langzaam wist men het menschenklunnen uit de knoop en de bibberende muzikanten stuk voor stuk op den wal te krijgen.

Natuurlijk werden ze in de stad onmiddellijk van al het noodige voorzien en de feestvreugde leed zoo weinig onder dit ongeval, dat gemakkelijk zulke rampspoedige gevolgen had kunnen hebben, dat het muziekkorps, deels in geleende kleedij, des avonds zingende de poorten van het stedeke verliet, om een wandeling van ruim een uur te maken naar een naburig dorp, waar ze de tram konden pakken naar hun woonplaats.

En daarmee was de pret uit, zou u denken? Neen, de mooiste grap kwam nog achteraan.

In dat muziekkorps bleef ook een dame lustig mee en die was ook mee door het ijs gezakt. Doch toen men ook haar in de stad van droge kleeding had willen voorzien, had ze dit beleefd afgeslagen, want, zoo zei ze, ze was immers neemijsmaal niet nat geworden, doordat ze op het riet was blijven liggen. Daar bleef het dus bij.

Doch toen het vroolijke gezelschap met elkander in de tram zat, stond daar het kleine potkachelijze roodgloeiend en men had de dame natuurlijk het beste plaatsje gegeven. En ziet, het duurde in die broeiluette niet lang, of de dame verdween in een dichte stoomwolk, die uit haar kleeding opsteeg! Maar niettemin hield ze stijf en strak vol, dat ze niet nat geworden was!

Dat was het ijs-avontuur van een beroemd muziekkorps.

En nu de leering? Dat eensgezinde samenwerking het schijnbaar onmogelijke mogelijk kan maken.

Want het ijs was zoo sterk, dat 't mel geen macht kapot te krijgen scheen, zoo sterk, dat het nog best meer volk had kunnen dragen, dan er zich op bevond. Maar toen al die menschen op de maat van de marschmuziek eendrachtig in de pas gingen loopen, toen deed die rhythmische beweging het dikste ijs breken als glas!

Een les om niet te vergeten.

WOUDMAN II.

BILJARTEN.

ARIE BOS NAAR AMERIKA.

Naar de „Tel.” verneemt vertrekt de biljarter Arie Bos tegen het einde van deze maand met het Italiaanische mailschip „Rex” wederom naar Amerika, waar hij zich definitief gaat vestigen.

UIT HET VOGELLEVEN

WINTER.

De winter, vooral als er goed ijs komt, moge voor velen een welkome gast zijn. voor de vogels is hij het allerminst. Al heeft de eene soort er meer van te lijden dan de andere. Het ligt voor de hand, welke dieren er het ergst aan toe zijn; dat zijn de watervogels. Maar ook voor vogels, die hun voedsel uit de grond moeten halen, is de tafel dan niet ruim voorzien: wulpen, kieviten, snippen enz., weidevogels dus, die niet tijdig vertrokken zijn, hebben het hard te verantwoorden.

De winters van de paar laatste jaren hebben talloze slachtoffers geëischt. Waterhoentjes, meerkooten, reigers, roerdoppen, ijsvogeltjes, en zelfs een groot aantal spreeuwen schoten er het leven bij in. Deze keer nu het er voor hen weer niet al te best komt uit te zien, heb ik mijn naaste omgeving eens verkend. Waar het wijde veld al heel weinig biedt, is het in deze tijden steeds opvallend, hoe vele van onze gevleugelde vrienden de stad opzoeken. Natuurlijk de meeuwen in dubbel aantal, die in het dampende water in de buurt van het Prov. Electriciteitsbedrijf en in de stadsgrachten, door de scheepvaart opgehouden, ronddobberen. En vanzelfsprekend daartusschen de stadseenden, meestal bont gekleurde, doch ook verscheidene reeds in het prachtkleed van de echte wilde woorden, met groene kop, kastanjebruine borst, wit halsringetje en het befaamde staartkrulletje. Een mooie man-smient met bruine kop hoort bij het gezelschap. Ik ontdek bij Schilkkampen veel verspreide witgeklede meerkooten en verscheidene waterhoentjes. Nonnetjes, zaagbekken en dodaarsjes zijn er ditmaal niet bij.

Vogels, die de nabijheid van de menschen opzoeken, zijn er het beste aan toe. Een spreeuw zingt op een schoorsteenbord zijn hoogste lied. Een zwarte merel schiet op wat rotte appels toe. Meesjes, die vanzelfsprekend weinig belangstelling hebben voor de berijpte boomen, bengelen overal aan risten apenootjes en andere versnaperingen, voor hen neergehangen. Vooral nu komt het er op aan te trachten de diertjes, die voor voeding in aanmerking komen, door de winter te helpen. Behalve tafelafval, meezervoer, enz. kan men ook nog zaad strooien, waar men zaadeters als b.v. vinken kan verwachten.

Uit de provincie hoor ik er nog weinig van hoe de vogels het maken. Een enkel berichtje van een leeuwrik, trekkende wulpen (Nieuwjaarsdag) en gauzen. Verdere mededeelingen zullen zeer op prijs worden gesteld.

G. BOSCH,

Ferd. Bolstra, 101, Huizum.

DE FINSCH-LEGERAANVOERERS.

Mannerheim en Oestermann.

De beide leiders van het Finsche leger, de opperbevelhebber maarschalk Carl Gustav baron van Mannerheim en de chef van de generale staf Oestermann, verdienen om meer dan één reden de aandacht, schrijft de Utr. Crt.

In de eerste plaats rust op hun schouders een ontzaglijk zware verantwoordelijkheid, in de tweede plaats zijn zij geen van beiden van zuiver Finsche bloede en in de derde plaats zijn zij onderscheidenlijk de oudste en de jongste generaals van Europa.

Maarschalk Mannerheim, de opperbevelhebber van het Finsche leger, is van Zweedsche afkomst. Zijn voorouders vestigden zich eeuwen geleden in Finland, toen het nog onder de Zweedsche heerschappij stond.

Oestermann stamt uit Zwitserland. Enkele tientallen jaren geleden is hij met zijn ouders naar Finland gekomen. Met zijn veertig jaren is hij de jongste generaal van Europa, terwijl Mannerheim, die twee-zeventig jaar telt, de oudste legercommandant is van ons werelddeel.

Beide generaals hebben een voorliefde voor de studie van vreemde talen. Hun afkomst komt hun daarbij sterk ten goede, want natuurlijk spreekt Oestermann, als goed zoon van een goed Zwitser, uitstekend „Schwyzerditsch”, Fransch en Italiaansch. Mannerheim, luitenant-generaal in het voormalige leger van den Tsaar, spreekt vloeiend Russisch en Fransch (de traditionele omgangstaal aan het hof te St. Petersburg) alsmede Finsch, Zweedsch, Duitsch en Engelsch.

Winterpracht in het Vosseparkje nabij de Westersingel.

Een aardige, van sneeuw vervaardigde figuur, voorstellende het oude en het nieuwe jaar, opgericht in een der tuinen aan de Emmakade.

Kamer van Koophandel

5 Januari.

— Gistermiddag vergaderde de Kamer van Koophandel ter secretarie der Kamer. Het openingswoord werd uitgesproken door het oudste lid der Kamer, den heer G. Brons.

Tot toelating van de herkozen leden wordt besloten.

Verkiezing nieuwen voorzitter.

Aan de orde kwam, vervolgens de verkiezing van een voorzitter der Kamer.

Gekozen wordt de heer R. Buisman met 17 van de 18 stemmen, die zei met groot genoege deze herbenoeming te aanvaarden.

Na een kort toespraakje van den heer Brons, waarin deze hem de beste wenschen voor 1940 aanhield, bezette de heer Buisman de voorzitterszetel.

Met groot plezier doe ik deze arbeid, aldus de heer Buisman. Ik stel me voor dat we, ondanks de moeilijke tijdsomstandigheden, weer met opgewektheid aan de arbeid zullen gaan.

Verkiezing voorzitter der afd. Grootbedrijf, tevens ondervoorzitter der Kamer.

Tot voorzitter van de afdeling Grootbedrijf, tevens ondervoorzitter der Kamer (R. v. O. art 5) werd herkozen de heer R. Kuperus, die acht van de negen stemmen verkreeg.

Verkiezing ondervoorzitter der afdeling Grootbedrijf.

Herbenoemd tot ondervoorzitter der afd. Grootbedrijf werd de heer J. W. Koopmans, die de benoeming aannam.

Verkiezing voorzitter der afd. Kleinbedrijf, tevens ondervoorzitter der Kamer.

De heer E. Weima werd vervolgens herkozen tot voorzitter van de afdeling Kleinbedrijf, tevens ondervoorzitter der Kamer.

Verkiezing ondervoorzitter der afdeling Kleinbedrijf.

Herkozen tot ondervoorzitter der afd. Kleinbedrijf werd de heer Postma.

Hierna kwam aan de orde de benoeming van

verschillende gemengde commissies

uit de Kamer, o.a. een commissie voor het Handelsregister en de Verkiezingen, een financiële commissie, een commissie voor de Posterijen, Telegrafie en Telefonie, een commissie voor het Verkeerswezen, een commissie voor de Middenstandsbelangen, een commissie voor de Landbouw, Zuivel- en Nijverheidsbelangen en een commissie voor het Verslag.

De heer Turkusma maakte een opmerking over de samenstelling der verschillende commissies. Hij zou hierin evenredigheid wenschen.

De Voorzitter zegde zijn medewerking ten dezer toe. In de laatste vergadering van dit jaar zal deze kwestie een onderwerp van discussie worden.

Vervolgens werden deze commissies bij acclamatie herbenoemd.

De voorzitters van de commissies zullen door de betreffende commissies worden benoemd.

Hierna hield de voorzitter de Nieuwjaarsrede, die we reeds gister hebben opgenomen.

MEDEDELINGEN.

Openstelling veemarkt.

Naar aanleiding van het besprokene in de vorige vergadering heeft het Bureau zich nader geïnformeerd omtrent de mogelijkheid de veemarkt te Leeuwarden eerder te doen openstellen. Zoals in de vorige vergadering ook reeds werd aangevoerd, verzet zich de Veewet hier tegen, terwijl geen buitengewone omstandigheden bestaan, welke voor den minister van Economische Zaken aanleiding zouden kunnen zijn dispensatie te verleenen. Het Bureau heeft zich in verband met de Veemarkt-meester, den heer Wiersma, die hieromtrent uitvoerig van advies diende, zoodat naar het oordeel van het Bureau een bespreking met de Bond van Veehandelaren achterwege kan blijven.

Overnemen van vee voor rekening van he' Rijk.

Behalve de heer Wiersma heeft de heer J. W. Koopmans, die het vee voor de Regeering te Leeuwarden koopt, de Kamer gewillend van voorlichting gediend. Gebleken is, dat reeds een andere regeling getroffen was toen het punt in de Kamer-vergadering ter sprake kwam. De overneming van vee geschiedt voortaan, in plaats van door 2 door 3 aankoopers, terwijl boven dien een schrijver is toegevoegd. Men vertrouwt, dat deze maatregelen aan de geuite, en ook door de betrokkenen zelf gevoelde, bezwaren tegemoetkomen.

Rondvraag.

De heer Folkertsma vraagt wat het Borgstellingsfonds doet voor een middenstander, die gemobiliseerd is.

De heer Peletier merkt op, dat het de plicht is van het Borgstellingsfonds het zakelijk element in de borgstelling in het oog te houden. Steeds worden echter met welwillendheid vragen van die kant behandeld.

De heer Kalma laat uitkomen, dat hij het niet in orde vindt, dat, nadat de Regeering in de zomer de prijzen voor de handel en de sortering (van aardappelen) heeft vastgesteld, in het najaar een aanvullingsbericht de zaak weer in de war brengt.

De voorzitter zegt toe, dat over deze kwestie, zoo mogelijk met meerdere gegevens, op het daarvoor bestemde bureau te spreken is.

De heer Koopmans wijst er op, dat de Borchtingscommissies te Rotterdam en te Amsterdam in de winter hun tarieven naar Friesland en Groningen verhoogden. Vroeger stelde Amsterdam een verhoging in voor de noordelijke provincien van 40 %. Dit vindt spreker onbillijk.

De secretaris antwoordt hierop, dat deze Bevrachtingscommissies kringen hebben ingesteld. De twee noordelijkste provincien vallen in de hoogste kringen en moeten daardoor de hoogste tarieven betalen, ten gevolge van het meerdere risico.

De voorzitter zegt toe, dat de Kamer zich met de betreffende instanties in verband zal stellen, waar de moeilijkheden naar voren gebracht zullen worden.

Van B. en W.

Bijdrage bijzonder vervolgonderwijs.

Het gemeentelijk vervolgonderwijs is opgegeven, doch er moet nog een afrekening plaats hebben voor de vervolgcursus, uitgaande van de R.K. Schoolvereniging, alhier, en voor de vervolgcursus uitgaande van de Vereniging voor Chr. Schoolonderwijs, alhier, onderscheidenlijk over het jaar 1936 en over de jaren 1935 en 1936.

B. en W. stellen voor de bijdrage vast te stellen als volgt:

I. voor het bestuur der R.K. Schoolvereniging, alhier, voor de vervolgcursus voor jongens over 1936 op f 423,05;

II. voor het bestuur der Ver. voor Chr. Schoolonderwijs, alhier, voor de vervolgcursus voor jongens en meisjes over het tijdvak 1935 t.m. 1936 op f 2556,19.

Aanschaffing leermiddelen.

Het bestuur der Vereniging voor Christelijk Schoolonderwijs, alhier, vraagt gelden uit de gemeentekas voor het aanbrengen van een bordstelling in zijn school voor gewoon lager onderwijs aan de Willem Sprengerstraat.

Uit een ingesteld onderzoek is gebleken, dat de aanvraag de normale eischen, aan het geven van lager onderwijs te stellen, niet overschrijdt en voorts, dat de aan te schaffen bergstelling uitsluitend noodig is wegens toeneming van het aantal leerlingen. Mitsdien is er geen der weigeringsgronden, als be oeld in artikel 75, tweede lid der Lageronderwijswet 1920, aanwezig, zoodat de gemeente de in de aanvraag bedoelde gelden behoort beschikbaar te stellen.

B. en W. stellen voor dit te doen.

Ingevolge het bepaalde in artikel 21, 1e lid, van het Koninklijk besluit van 26 November 1937, hebben B. en W. van de hieronder vermelde gemeenten de gegevens ontvangen ter vaststelling van de ten laste dezer gemeenten komende vergoeding, bedoeld in artikel 104, 1e lid, der Lageronderwijswet 1920, over het jaar 1938.

Ter voldoening aan het 2e lid van art. 21 van genoemd Kon. besluit stellen B. en W. voor de door Leeuwarden verschuldigde uitkeeringen, bedoeld in artikel 104, 1e lid, der L.O.-wet 1920, ten behoeve van de hieronder genoemde gemeenten vast te stellen op het bedrag achter de naam van elk dezer gemeenten vermeld:

Menaldumadeel: bijz. lag. school Deinum f 5,10, bijz. lag. C.N. school Dronrijp f 19, bijz. lag. R.K. school Dronrijp f 6,33, bijz. lag. sch. Menaldum f 15,83, totaal f 46,26.

Heerenveen: bijz. lag. sch. Heerenveen f 3,48.

Uitbreidingsplan Leeuwarden.

In het bij Raadsbesluit van 22 Febr. 1939 vastgestelde uitbreidingsplan der gemeente, dat van zeer beperkte omvang was, zijn o.a. niet opgenomen twee aan de rand van dat plan gelegen terreinen, n.l. een ten Zuiden van de Harlingerstraatweg en ten Oosten van de spoorweg van Leeuwarden naar Stiens en een terrein ten Noord-oosten van de Robert Kochstraat. Het is evenwel in het belang van een stelselmatige bebouwing gewenscht, voor de hier bedoelde terreinen alsnog partiele uitbreidingsplannen met bebouwingsvoorschriften vast te stellen. Ten einde hiertoe te geraken, hebben B. en W. de noodige plannen ontworpen. Bezwaarschriften zijn niet ingekomen.

B. en W. geven derhalve in overweging te besluiten: over te gaan tot vaststelling van uitbreidingsplannen met de daarbij behorende bebouwingsvoorschriften voor bedoelde terreinen.

Aankoop tuingrond.

Onlangs zijn in openbare veiling gebracht twee perceelen weiland en tuingrond, kadastraal bekend gemeente Leeuwarden, ter gezamenlijke grootte van 324,00 ha., gelegen aan en nabij de Oude Lekkumerdijk. Daar genoemde perceelen bijna geheel door gemeentelijke eigendommen worden ingesloten en gelegen zijn in de onmiddellijke nabijheid van het bebouwde gedeelte der stad, is het bezit er van voor de gemeente van belang. B. en W. hebben de perceelen dan ook doen aankopen voor een prijs van f 19.958,72, welke niet te hoog is te achten. In openbare vergadering dient thans nog tot de aankoop te worden besloten.

B. en W. stellen voor hiertoe over te gaan.

AL WEER DE SPAARDUITJES VAN DE JUFFROU.

Zware straf wegens oplichting geëischt.

In 1937 maakte een jonge vrouw, die voor een familie de Zaandam de huishouding bestierde, kennis met een 40-jarigen commissiennair. De kennismaking leidde tot een innige vriendschap. De commissiennair beklagde zijn nood bij zijn vriendin: „Zijn vrouw was zeer ziek, het huwelijk was verre van goed...” Ten slotte stelde de commissiennair de juffrouw voor samen te trouwen, wanneer zijn vrouw overleden zou zijn.

Gaarne leende zij daarop haar naasten man kleine bedragen en toen zij ziek werd en in een ziekenhuis moest worden opgenomen, teekende zij gaarne een volmacht, waarbij de commissiennair onbeperkt vrijheid van handelen kreeg. Hij kreeg een sleuteltje van haar banksafe, had daartoe zonder verdere formaliteiten toegang en mocht het geld beheeren zooals hem dat goed dacht.

Nadat de vrouw hersteld was en zij eens rekening en verantwoording vroeg aan haar „zaakwaarnemer”, bleek, dat er van het geld geen cent over was. De safe was leeg, de effecten verkocht. Het spaarduitje, ten bedrage van f 3300, was verdwenen.

De vrouw deed aanrijt en de commissiennair werd vervolgd wegens verduistering. Verd. hield vol, dat hij voor een belangrijk bedrag rekeningen voor de vrouw had betaald. Ten slotte gaf hij toe, dat hij op zijn rekening-courant f 1300 niet kon verantwoorden.

Gister stond de man terecht voor de Amsterdamse Rechtbank. De Zaandamse vertelde, dat zij aanvankelijk veel vertrouwen in verd. had gesteld. „Ik had medelijden met hem en hielp hem graag. Pas later merkte ik, dat zijn vrouw zoo gezond als een visch was,” zei de juffrouw.

Pres.: U hebt ook nog op andere wijze menschen geld afhandig gemaakt.

Verd.: Daar heb ik voor geboet tot de laatste dag. En het geld, dat de juffrouw bij dit geval tekort komt, had zij mij geleend en zij zou geheel voldaan zijn als ik niet failliet verklaard was.

De officier van Justitie, mr. Dyscrink, vond de feiten hoogst ernstig. Wegens oplichting vorderde spr. drie jaar gevangenisstraf.

Vonnis 19 Januari.

KUNST

BRIEVEN DIE NOOIT GESCHREVEN WERDEN.

Eind 1939 is de weduwe van den grooten Engelschen schrijver Kipling overleden. De „Daily Telegraph” deelt thans mede, dat mevrouw Kipling twee jaar geleden een boek aan de verspreiding ontrok, dat brieven bevatte, die naar het heette door haar echtgenoot aan een Amerikaansch schrijver, den heer Sylvester Dorain, gericht waren. In waarheid waren deze brieven verzinsels en daardoor falsificaties.

Vijf en zeventig exemplaren van het boek zijn in December 1936 gedrukt. Alle exemplaren op één na zijn op aandringen van mevrouw Kipling vernietigd. Alleen de heer West, die de falsificatie ontdekt heeft, mocht zijn exemplaar behouden.

De vervalschingen waren knap gemaakt. Dorain was een kenner van Kipling en heeft veel over hem geschreven. Waarschijnlijk is het zijn bedoeling geweest, de brieven nog eenige tijd na de dood van den schrijver ongepubliceerd te laten, maar zijn eigen plotseling overlijden tengevolge van een auto-ongeluk, leidde tot de ontdekking van de manuscripten, die door de erfgenamen aan Howard Eric werden verkocht. Deze betaalde er 2000 pond voor. Later, toen de vervalsching ontdekt is, is dit bedrag hem terugbetaald.

De heer West heeft verteld, hoe hij de falsificatie ontdekt heeft. Toen hij de eerste brief las, kwam een passage hem bekend voor. De brief zou in 1925 geschreven zijn, maar de passage bleek een citaat uit het leven van Bernard Shaw, door Frank Harris, gepubliceerd in 1931.

In het boek kwamen zeer gefantaseerde brieven voor. In een er van werd een gesprek weergegeven, dat Kipling gevoerd zou hebben op het slagveld van Yperen met koning George V. In deze brief „vertelt” Kipling hoe de Koning aanbod hem in de adelstand te verheffen. Toen Kipling deze eerbewijzen weigerde, zou de Koning gezegd hebben: „Of u wilt of niet, u bent de „Laureate” van het Britsche rijk.” Dit gesprek en deze ontmoeting zijn zuiver een verzinsel van den vervalscher.

UIT DE PROVINCIE

Plotseling overleden.

OLDEBOORN, 4 Jan. De huishoudster van den heer J. Bontema, alhier, brak de vorige week een been. Baarde haar toestand aanvankelijk geen zorg, gistermiddag werd ze plotseling onwel en kort daarop overleed ze.

R. J. Jansma. †

FERWERD, 4 Jan. Na een korte ongesteldheid is alhier, 73 jaar oud, overleden de heer R. J. Jansma, oud-ontvanger der gemeente Ferwerderadeel.

Ongevallen.

KOLLUMERZWAAG, 4 Jan. Bezigt zijnde met het slijpen van schaatsen had de heer L. Koster het ongeluk z'n duim zoodanig te verwonden, dat geneeskundige hulp noodzakelijk bleek. K. zal in de eerste tijd dit lichaamsdeel absolute rust moeten geven.

Het dochtertje van wed. D. v. d. Zwaag is gevallen, waardoor een sleutelbeen brak.

Staatspensioenning.

ZANDELTEN, 4 Jan. Onder presidium van den heer S. van der Veen werd hedenavond in het Evangelieatlokaal de jaarvergadering gehouden van de afd. Kollumerzwaag e.o. van de Chr. Bond voor Staatspensioenning. De vereniging telt thans 90 leden, terwijl de kas van den penningmeester sloot met een batig saldo. De heer S. van der Veen werd als bestuurslid herkozen en de heeren J. van der Tuin en G. H. Kempenaar als zondag gekozen. Tot leden der controle commissie werden benoemd de heeren M. Hilboezem, Joh. Koster en L. de Haan. Besloten werd, zoo mogelijk in het verloop van de volgende maand een propaganda-vergadering te beleggen.

Tooneeluitvoeringen.

TZUMMARUM, 4 Jan. De Rederijkerskamer „Onno Zwier” alhier hield Nieuwjaarsavond en vanavond in hotel „Het wapen van Barradeel” haar jaarlijkse uitvoeringen. Opgevoerd werd 't tooneelstuk „Pake”, een blijspel in vier bedrijven van O. Veenstra. Beide avonden mocht de vereniging zich in een zaal vol belangstellenden verheugen. Het gebodene viel zeer in de smaak, de rollen werden op vlotte wijze vertolkt.

Als nastukje werd de tweede avond nog een éénacter, „Willy's radio” gespeeld.

Damwedstrijd.

VROUWENPAROCHIE. De uitlag der competitie-damwedstrijd tusschen Vrouwenparochie en St. Jacobiparochie is 8—11.

Kerkelijke verkiezing.

TERNAARD, 4 Jan. De heer H. Meinema is herkozen als kerkvoogd der Ned. Herv. Kerk alhier.

Patrimonium.

KOLLUM, 4 Jan. Onder voorzitterschap van den heer M. Salverda kwam de afdeling Kollum van Patrimonium in ledenvergadering bijeen. Meegedeeld werd dat de propaganda-actie tot resultaat had, dat acht nieuwe leden en zes begunstigers werden ingeschreven. Door den heer G. Noorman werd een inleiding gehouden over „Patrimonium in de crisis onzer dagen”, waarop een flinke bespreking volgde.

Damclub O.K.K.

KOLLUM, 4 Jan. De uitslag der ledencompetitiewedstrijd van de damclub OKK was als volgt:

1e klasse:		
A. van der Meer—J. Heins	1—1	1—1
D. Kempenaar—P. Kerkstra	1—1	1—1
W. Boersma—F. Kempenaar	0—2	2—0
A. van der Meer—B. de Goede	0—2	0—2
C. Donauer—J. Heins	2—0	0—2
S. van der Tuin—D. Kempenaar	0—2	0—2
C. Donauer—B. de Goede	1—1	1—1
C. Donauer—F. Kempenaar	0—2	0—2
2e klasse:		
K. Kok—E. van Kampen	0—2	0—2
F. Bosgraaf—R. van der Slink	1—1	1—1
E. van Kammen—Th. Mercuur	2—0	0—2
K. Kok—H. Bosgraaf	0—2	0—2
R. van der Slink—E. van Kammen	0—2	0—2
F. Bosgraaf—Th. Mercuur	2—0	2—0
H. Bosgraaf—R. van der Slink	1—1	1—1

Damwedstrijd Tietjerk—Giekerk.

TIETJERK, 4 Jan. Heden had in de o.l. school alhier een vriendschappelijke damwedstrijd plaats tusschen „Nut en Nocht” Tietjerk en „Nut en Sport” Giekerk. De uitslag is:

„Nut en Nocht” „Nut en Sport”	
M. Inia—W. Veenstra	2—0
J. van Dijk—J. Faber	0—2
Kl. Postma—Tj. Dijkstra	0—2
S. Berghuis—J. Kleefstra	0—2
G. Vellinga—S. Postma	0—2
A. Kooistra—S. Liezinga	2—0
E. van Dijk—J. Wiersma	2—0
J. Stienstra—E. Kloosterman	2—0
H. Hofstra—J. van der Kooi	2—0
B. van der Meer—J. Wiersma	1—1
R. Vellinga—E. Kloosterman	0—2
D. Spoelstra—J. van der Kooi	2—0
Totaal	13—11

Jaarfeest Geref. Meisjesvereniging Augustinusga—Surhuizum.

AUGUSTINUSGA, 5 Jan. Gisteravond werd in het gebouw der Geref. kerk alhier een feestelijke jaarvergadering gehouden der Meisjesvereniging. De leiding berustte bij ds. Buwalda. Er waren 115 stuks goederen gemaakt, welke nu onder vele zinnen uitgereikt zullen worden. De kas sloot met een batig saldo van f 551. Mej. Tr. Bouma hield een referaat over „Saulus bekeering”. Verschillende tableaux en zangstukjes werden ten beste gegeven; ook de tractatie ontbrak natuurlijk niet.

Jaarvergadering Meisjesvereniging.

BUITENPOST, 5 Jan. Gisteravond waren de leden der Meisjesvereniging „Zoekt eerst het Koninkrijk Gods” in jaarvergadering bijeen. De jaarverslagen getuigen van de bloei der vereniging. In de pauze werd gelegenheid gegeven het gemaakte werk te bezichtigen: 63 kleedingstukken voor de armen der gemeente en 50 voor de zending. Afgevaardigden van kerkeraad en zustersverenigingen voerden nog het woord terwijl de avond verder werd gevuld met zang, voordrachten en samenspraken.

Grieperig? Neem 'n AKKERTJE

Hoogtepunten in het Amsterdamsch Gebeuren

„Ga naar Davos!” „Bezoekt Adelboden!” Even uitdagend als in andere jaren, roepen donkergebruinde menschen met hel-blauwe oogen en zeer-witte tanden dat van de uitstapen van het Zwitsersche reisbureau den voorbijgangers toe.

Bittere ironie! Juist nu de wintersport door de sterk verlaagde reis- en verblijfskosten onder het bereik kwam van velen zijn de grenzen gesloten en houdt de oorlog ons allen ver van het winter-wonderland. Menigeen heeft, wanneer hij de fraaie afzichten van sneeuwlandschappen, overgoten door zon, voor de ramen aan het Koningsplein ziet, weemoedige herinneringen aan vorige jaren.

En nu schijnt de Hollandsche winter er zich te bejeveren ons dat gemis een beetje te vergoeden! Men gelooft niet meer aan sprookjes, maar tenslotte zou het heelemaal zoo gek niet zijn, als daar ergens achter de grauwe wolken een meneer met een baard waarin ijspegels huiste, die zich bejeverpretjes te verzinnen voor zijn kleinkinderen. Ach, niet iedereen is dit cadeautje even welkom. Er wordt gebrek geleden in vele huizen in de hoofdstad. Maar oppervlakkig gezien maakt Amsterdam een fleurige indruk in deze wintersche dagen.

Het begon met sneeuw: in één nacht werd zulk een dikke, witte laag over Amsterdam gespreid, dat nu, twee weken later, de sporen nog niet zijn uitgewischt. Stil wordt de stad, zoodra de straten bedekt zijn. Een enkele claxon, de bel van de tram, wat luide stemmen, klinken op in de straten, die anders overloopen van rumoer.

De trams zijn stampvol, nu de duizenden uit de buitenwijken geen kans zagen per fiets de binnenstad te bereiken; van achter de bewaazende ruiten kijken verbaasde oogen deze vreemde stad aan, waarin de grachten als etsen zijn. Nimmer is de hoofdstad zoo overweldigend schoon, als wanneer zij in het sneeuwkleed is gehuld. Diepzwart zijn het water en de boom en de hooge bruggetjes, en scherp steken de smalle trappevels af tegen de grijze hemel. Enkele uren ligt zij daar als een bloeiende magnolia, die langzaam verwelkt. Dan reeds is de praacht die stil maakte, verwaasd, en begint het momper over „de vuile boel”. Niet ten onrechte: het papier, dat het verkeer van de sneeuw heeft geroerd, is onbeschrijflijk.

In de buitenwijken en in de omstreken is de sneeuw echter bestendiger. Zoo trekken des avonds de Amsterdammers met sleen naar buiten. Vlak is het land, maar auto's trekken de sleen voort in een vaart, die men op een steile helling mag verwachten. In lange ritsen snijden de sleen door de opstuivende witte poeder; hier en daar schiet zelfs een skilooier, smal en rechtop langs de wegen. In de „Windjacke” en truks die men in Zwitserland draagt, beleeft men een vol de illusie....

Er volgt geen tweede sleef-avond: een heldere blauwe hemel met koud-glauzende sterren belooft geen sneeuw; maar onder de strakke glans van de maan schijnt het water te verstarren. De schaatsen worden uit het vet gehaald en op de trams verschijnen de vlaggetjes en bordjes van de Amsterdamsche IJclub. „Nu gaat het mis,” voorspellen velen. Doch de vroolijke emblemten mogen blijven, en een nieuw geluid voegt zich bij de cacafonie der groote stad: het fijne maar doordringende sjijsen der schaatsen. De singels waardoor anders slechts een enkele boot tukt, zijn drukke verkeerswegen geworden. En menigen verdient een welkome „cent” met het vegen van de baan of met een „koek-en-zoepie”. Des avonds stralen honderden lampen over de vlakten, die anders eenzaam en duister in het stadsbeeld liggen: tennisbanen, atletiek-velden, grachten en kanalen. Men kan aan het zwieren zien, dat de vorst reeds eenige tijd heeft aangehouden: het wordt elke dag vaster en sierlijker; de Amsterdammers, die zich de meeste winters tot de beschreven ijsbanen met beperkte ruimte moet bepalen, rijdt de laatste jaren veelal op kunstschuilen. Nu de vorst echter gaat doorzetten, hebben de hooge, blinkende schaatsen voor de Friesche plaats moeten maken en de sierlijke houding is verwisseld voor de gebogen gestalte met de handen op de rug. Overal in de provincie worden de banen uitgezet en menig gezin bereidt zich voor op een groote tocht.

Muziek schalt door de stad: een meeslepende Pas des Patineurs of een pittige marsch; dan valt een stille: de hardrijders zijn gestart en het publiek schaaft zich langs de wedstrijdbaan om de rijders te zien voorbij stuiven. En reeds komen al die avontuurlijke berichten: per auto naar Marken, wandeltochten over het IJsselmeer, booten, die vastvriezen en die men kan gaan opzoeken midden „op zee”.

„Ga naar Davos!” „Bezoekt Adelboden!” Voor korte tijd heeft de roep de aantrekkelijkheid verloren. In Amsterdam kan men immers ook wintersporten?

W. H. A.

FAMILIEBERICHTEN

GEBOREN:

Tetje Lipkje dv. U. Bosch en R. v. d. Schaar, Deinum Edzer zv. T. Groen en T. G. Leijenaar, Ooeterwierum

Overleden:

J. S. de Jong, 63 jaar, man van Z. Koornstra, Koudum T. Ruitinga, 85 jaar, wed. van A. Prakken, Amersfoort M. J. Althuis, 74 jaar, man van M. Talsma, Wanswerd a.d. Streek Riteke J. Janema, 73 jaar, Ferwerd W. M. Wiersma, 64 jaar, man van S. Woelinga, Sijbrandahuis

TER AANKONDIGING

Robinson-Jongenskalender.

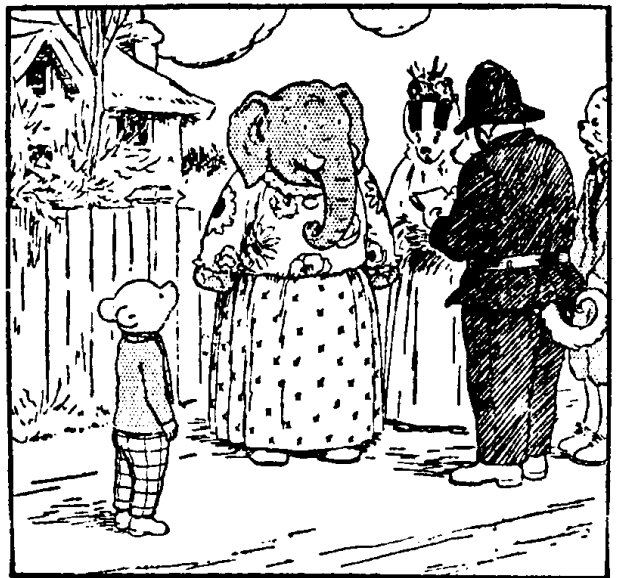
De Robinson-Schoenfabrieken te Nijmegen hebben voor 1940 een Dieren Olympiade-kalender voor de jeugd uitgegeven.

Scherp afgedrukte illustraties naar teekeningen van den kunstenaar Jan Wijga brengen op de voorzijden der kalenderbladen op humoristische wijze de verschillende fasen der Olympiade in het Dierenrijk in beeld. Op de achterzijde der bladen is afgedrukt een met diverse teekeningen verlicht verhaal door Lambert Lucas, getiteld „Hoe de dieren hun Olympiade kregen”. De kalender bevat verder een prijsvraag.

BRUINTJE BEER EN DE MARSKRAMER

No. 1. — „Veldwachter Hektor”, denkt Bruintje, „heeft het wel erg druk vandaag; er moet stellig iets bijzonders aan de hand wezen, want hij heeft geen tijd om mij te antwoorden op wat ik hem ook vraag.”

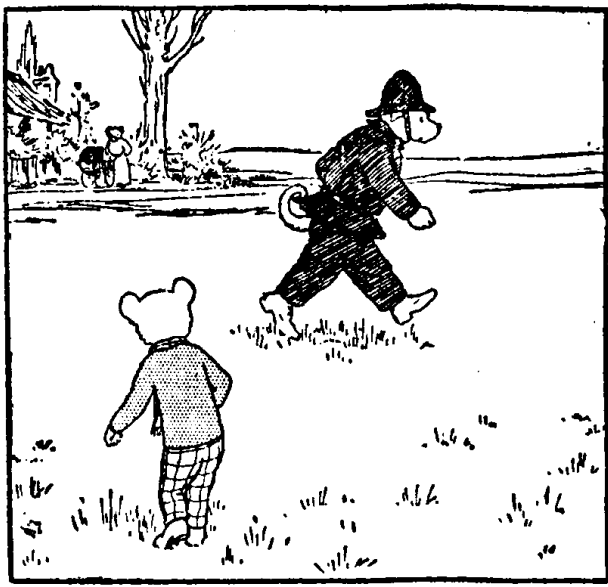
Hij volgt den veldwachter op den voet en ziet dan, dat die gaat praten met meneer Mops, mevrouw Das en mevrouw Snuit. Nieuwsgierig komt Bruintje na-

derbij om te hooren, wat dat allemaal beduidt.

„Ik heb”, vertelt mevrouw Snuit, „een dief in mijn huis gehad, die de zijden paraplu met gouden knop van mijn man heeft meegenomen.”

„Maak u maar niet ongerust, mevrouw”, zegt de veldwachter, terwijl hij alles in zijn boekje noteert, „ik ga dadelijk aan het werk om den dief op te sporen en zal wel gauw achter zijn verblijf tien te komen.”

Wat we zagen, wat we dachten

En... hoe het kwam in 1939.

Net zoo goed als een timmerman, wagenmaker, schilder, smid, schrijnwerker of welke andere nijvere ook, mag een schrijver na een jaar zwoegens terugblikken op 't werk, dat hij gemaakt heeft.

Er bestaat niets meer van. De timmerman beschouwt met welgevalen zijn bouwswel, hij kan het aanwijzen en er trotsch op zijn; evenzoo de smid en de schrijnwerker, de wagenmaker, die nu carrosseriebouwer heet, kan zich verlustigen aan fraaie lijnen en blinkende paneelen — de vrachtauto is ook zijn werk.

Maar een schrijver kan hoogstens nagaan of er uit de actie, die hij uit hoofde van zijn vak mee bijwoonde, ook iets goede geboren is.

Zijn er bijv. ook misstanden uit den weg geruimd naar aanleiding van zijn geschrift? Of heeft het niets gebaat en gaat 1940 weer zwoegend verder onder dezelfde misstanden?

Naar het buitenland ziende, is men al heel gauw geneigd die vraag bevestigend te beantwoorden. Maar het gaat nu niet om het buitenland, maar over onze eigen Friesche menschen.

En dan in het algemeen de zwoegers... Zoo kwam dan in '39 de eerste „misstand“ ter sprake op een kouden, winterigen Januaridag in de cabine van een vrachtauto. De chauffeur-eigenaar van het kleine expeditie-bedrijfje pakte naar geducht uit over

de parkeerterrein op het Oldehoofster kerkhof in de hoofdstad

en sprak schande over het feit, dat daar voor goed geld slechte staanplaatsen worden uitgegeven.

„De boargemaster hat der al in pear kear omhinne stipt mei de mannen ten de boukinde en hy hat ek wol sjoen, dat it nearne op like. It moat oars en it komt ek oars.“

En nadat bijna een jaar verstreken was na dit gesprek met den vrachtrijder, zijn wij op den Vrijdagavond van 22 December, de drukke Vrijdag voor de Kerstdagen, eens naar het Oldehoofster kerkhof toegegaan.

Loopende; wij wisten wel, dat er met de fiets toch geen doorkomen aan was, want vanaf de Groote Kerkstraat, dè toegangsweg vanuit de binnenstad, was het plein geblokkeerd door een overlangs staande grote truc met trailer, die probeerde. om den hoek te zwenken.

Het lukte, want de chauffeurs zijn (als het moet) uiterst geduldig maar zij kunnen natuurlijk niet wat men noemt „op in bûsdok swaaije“.

Tot drie keer leek het, alsof de riante tapperij en slingerij op den hoek in puin gereden zou worden, maar toen kreeg de ijverige draaiende man in de cabine eindelijk een paar voet spatje bijlans den muur. En hij klom met zijn zwaren aanhang bij de hekking van de Kerkstraat op, verwoed claxonnerend om de burgers, die bovenop den kruin van de oude Leeuwarder terp wonen, te waarschuwen.

Die zorgeloze oude Leeuwarders, die daar een dicht net van smalle, hellende straatjes stichtten in de dagen, dat kruiwagens en sleepkoels het verkeerstempo aangaven.

Nog was de doorgang niet vrij; na de trailer schoten weer een paar auto's naar den uitgang toe en alleen zig-zaggende was het midden van het plein te benaderen.

Aan den eenen kant van den verkeersweg werden ijzeren staven ingeladen, aan den anderen kant mikten mannen zware voorwerpen over de hoofden der voorbijgangers van auto in auto.

Er was ook een politie-agent, die echter niets anders kon dan zwijgend toezien.

Hier viel met een regelen handgebaar niets te bereiken en moest hij dus machteloos boeten voor de fouten van hen, die den toestand in het leven hebben geroepen.

Zoo was het daar geschapen aan den voet van de Oldehoeve, de oude kolossus, omgepoekt door de bedrijvigheid van het moderne vervoer en opnieuw een middelpunt geworden in Friesland.

Maar we hebben opnieuw kunnen zien, dat de toestand hier vrijwel hopeloos is en dat de vrachtrijders c.s. het in 1940 niet ruimer zullen hebben en ons schrijven dus vruchteloos was.

We hebben trouwens begin 1939 tot drie keer toe mee aangezet in druk bezochte vergaderingen, waar de

Coördinatie-plannen

van het vervoerwezen besproken werden door schippers van verschillende richting.

Losse schippers, vrachtschippers, eigen-handel-schippers en die zich allen min of meer bedreigd gevoelden door de hervorming op hun gebied en daarom het heil inzag van nauwere aanesluiting.

Daar is zwaar geredeneerd en ontzaglijk gedampt, maar het mankeerde tevens niet aan mannen, die leiding konden geven. De grijze ervaring van een ouden Van der Ploeg en de zakelijke betoogen van mannen zoals Bok, De Koe en anderen, hebben daartoe veel bijgedragen.

Ongeacht de resultaten van deze bijeenkomsten en de werking van de nieuwe verordening wil het ons voorkomen, dat de expeditie-bedrijven dik in het werk zaten gedurende 1939.

En na den winter diende het voorjaar zich

dan wel ongewoon vroeg aan. Reeds in midfebruari verraapte een fotograaf ons met

een lente-achtige kiek,

die hij in het vrije veld genomen zou hebben. Van polespringende jongens, o.w. een snoekvanger.

De daaropvolgende week vroer het evenwel nog geducht en werden er nog hardrijderijen gehouden op landijs. Deze ontijdige Lentebode moet dus slechts als een goedbedoelde poging worden beschouwd.

Het kan toch ook zóó voorjaarsachtig zijn in Februari, nietwaar? Zoo herinneren we ons nu den tocht naar het z.g.

Sterrekijkershuis

onder Hījum, alwaar eerlijds de wijze Arjen Roelofs met zijn broeders en zuster gewoon en gewerkt heeft.

Toen was het zoo'n lichte dag, zoo stil en zoo mooi, en het zonnelicht zoo klaar, dat de fotograaf niet de minste moeite had met zijn werk. De oude huizinge verkeerde in staat van verval en zou misschien alreeds gesloopt zijn, hadde niet een verre nazat van de gebroeders ingegrepen. 't Is trouwens niet gemakkelijk, om in deze bewegende tijden nog iets te voelen voor de prestaties van eenvoudige menschen, wier aandanken zelfs bij de Friezen zoo langzamerhand in het vergeetboek raakt. De gebroeders, niemand kent hun namen en toen we van het oude, hooge huissté naar Hījum fietsten, om uit te vinden waar hun stoffelijk overschoot begraven ligt, werden wij opnieuw teleurgesteld.

Op de eenvoudige grafzerk waren de letters naar nauwelijks meer leesbaar: het graf was niet omsloten door hek noch haag en er zal na nogmaals een tiental jaren weinig meer van over zijn. Evenals van de prachtige, rijk met wapens versierde steenen, die daar voor de kerkdeur liggen, onder de „goerdrip“ en de voetstap.

Zeldzaam rijk gebeiteld zijn die Hījumkerken en onder één daarvan moet eenmaal ter ruste zijn gelegd een aanzienlijk heerschap: „Domynicus Ludewys van Echten, schrijver van een compagnie burger-soldaten bynen Leeuwarden en leit alhier begraven“.

„Dat „alhier“ is in den loop der tijden natuurlijk tot een onjuistheid geworden, want een man van dusdanige kwaliteiten is zeker binnen de kerkenmuren ter aarde besteld na zijn versterf op 22 November 1738.

Is het nu te veel beweerde, dat wij ook hier moeten wijzen op een „misstand“?

Is het niet oneerbiedig om de uiterste wijsbeslikking van een mensch op deze manier te veronachtzamen? En is hier tegen niet vaker gezondigd in Friesland, in Friesche dorpen, alwaar de kerk zoo gemeedelijke Pake wordt genoemd? Vooral als de kerk bedoeld is met vele goederen en de leden daarvan in hun dagelijkse doening herhaaldelijk profiteeren?

Deze klacht is noch nieuw, noch oorspronkelijk, want ook de schrijver van de „Eenvoudige Memorieën en bemerkingen“ heeft daar in dit blad wel op gewezen.

Maar wij spraken over het voorjaar en de voorjaarsverschuiven en komen nu toch nog weer over een fraai gebeiteld steen ter sprake, n.l. die wij vonden in den achtergevel van een zeer oud boerenhuis, staande aan een landreede onder Finkum. Het was een fraai schild met wapens gekroond en met de spreuk: „De zegen des Heeren, die maectt rijk“. Tevergeefs was den eigenaar een aardige geldsom geboden en dit is toch verheugend en van inniger gevoels getuigen dan dat andere.

Wanneer ontdekten wij dezen steen? Tijdens

een tocht langs de aardappel-hoopen,

om den stand van den ouden en de voorbereiding voor den nieuwen oogst te inspecteren.

Er had iets in de krant geslaan over vermoedelijke krapte; het publiek zou meenen, dat er meer op het veld dan op den mensch geleet was als consument. Ook dit alarm bleek weer sterk overdreven. Want de boer op Poelhuizen, waar de gevelsteen met de spreuk van den zegen des Heeren in den muur zit, bracht ons naar zijn schuur en toonde ons een groote hoop „geprikten“. — „Dy binne nou for de minsken bouwd“, zei hij, „mar it is bistefter en dèrneffens krije wy se ek bitelle. Wy sitte noch under de terdaps en jimme hoege de minsken yn 'e krande neat wijs to meitsjen“.

Het was dus zoo: de bouwer had een rijken oogst binnengehaakt, maar voelde zich gekweld door de bescheiden notering; Je gebruiker achtte zich weer verontrust door de vrees voor te veel meesters en aldus bleek het, dat de zegen des Heeren hier niemand „waarlijk rijk maakte“.

Men zou ook kunnen zeggen: „de wrâld leit nimmer nei 't ein“.

Maar dat gaat niet op, want toen wij in Aprilmaand met een Watersportnummer het nieuwe vaar-seizoen inluiden, toen volgde daar een Mei-maand op, die alreeds drie mooie Zondagen schonk, zoodat de Leeuwarder vloot toen al haast voltallig de brug te Wartena passeerde. Dit is zoo buitengewoon, want in Juni-maand kan het op het water zoo echt ongezeelig zijn, dat we het nog even in herinnering willen brengen...

En dan als vanzelf komt ook de gedachte aan den prachtige rijken bloei der hoven in ons op, de heerlijke aanblik, die de zware breed-verlatte ooftboomen te zien gaven. Daar waren zelfs talrijke echte Leeuwarders, die er een kuier voor over hadden naar de Huizumerlaan toe, om de bloeiepracht te bewonderen in den Proeftuin aldaar. En evenzoo in de hoven langs de Potmarge en de Dokkumer Ee — ja, rondom in Friesland; we zagen oude, verwaarde stammen, met slechts enkele uitlopers en toch schuimend van bloeiepracht; de simpele steenpeer en het bleekveld voor het arbeidershuis te Warstiens beloofde een rijklijk onthaal en de appelboom in 't groothof te Berlikum beloofde rijke winst. Wij

Bie uus ien Hielepen.

XVI.

Nâat goo skêatten!)

De Duutte dichter Schiller hee de joenge Humboldt nâat goo skêatten, want hie sec, dôt die joenge nooit adriekskunde leere soead?) en 't wâad een fan de grâste adriekskundigen jin 't r ooit west binne.

Hegel krieger bie sien eksamen „onvoldoende“ iôor filosofie, en hie wâad toch 'n graat wiesgeer.

De mestes fan Newton heeën him nâat goo skêatten; hie mōst efter ien 'e klasse sitte, en jêe seeën, hie soead nooit het wōdde.3) Een keer rekke4) hie oen 't fōchten, en dēe tōt 'r: iek ken jitte wōl het. Hie begōōn sien best tō dwaan, en wâad nōmmer een, en letter 'n graat natuurkundige.

Liebig wêad 'n eêaste scheikundige, mar dēē5) 't 'r jitte op skoole geang, wêad 'r dom. Een keer frigge de mes-ter, het 'r wōdde woad. „Scheikundige“, see 'r. Jêe baastien allegaer uut fan lakjen,6) want jêe tōtten7): dōt wōd nooit het.

Linnaeus wêad 'n bekend plantkundige. Mar dôt heeën se al gauw oen 'n siand.8) Hie wêad jitte 'n lik9) bon 'm As 'r den 's blaide,11) koo sien nem him allōnnig mar stōl krieger, as se nim blōmmen joog.12) Hie wêad jitte mar fêuer13) jier, dēe hee 'r sem al 'n bōd ien sien fêuar e blōmtuun.

En hō tienke de joenges wōl 's oer jerre fêuar?14) Dōt lēesde iek lēsten15) s. As se lēen16) jier binne: uus fêuar wet alies. As se fiefien jier binne: rie wet 'n heele boeat dien en nâat! Wōdde se twientig jier: uus fêuar wet ma 'n lik17) wie leere fuule meer. As se fiiuw en twientig binne: uus fêuar ien heelen-dal nâat op 'e haigte. Mei trietig18) jier: uus fêuar wet toh fuule meer a'k mēēde. As se fiiuw en trietig binne: leet uus fêuar mar rōnne; die leet 'm nâat oē de kop praatie; die wet sem wol het 'r wol; iek hef alle respekt fōor him.

't Ken wol 's wier wēze. Den heeze him op 't lēst toh goo skêatten, wō 'k leeuwe.

T. v. d. K.

1) geschoten (hier: begrepen); 2) zou; 3) worden; 4) geraakte; 5) toen; 6) lachen; 7) dachten; 8) gezien; 9) klein; 10) kind; 11) schreide; 12) gaf; 13) vier; 14) vader; 15) onlangs; 16) tien; 17) beetje; 18) dertig.

zagen de uitgestrekte boomgaarden van de West-Friesche buren, de Bangert, en het lieflijke Wijdenes en alles was schoon.

De zomer is verstreken, het bloeisel zette vrucht en kwam tot volten wasdom.

En toen de tijd daar was om te oogsten, toen ook de bind- en zigtmachines door de graanvelden van de rijke Biermen reden achter het oude Liauckama — toen... werd het oorlog in Europa....

B....a.

Raadsagenda Leeuwarden

— Vergadering van de Raad der gemeente Leeuwarden op Woensdag 10 Jan. 1940, des namiddags half acht.

Punten van agenda o.m.:

Benoeming van twee leden van het bestuur van de Gem. Instelling voor Maatschappelijk Hulpbetoon, wegens periodieke aftreding van mevr. S. H. W. de Groot-Kuilar en den heer I. J. G. Hooring.

De aanbevelingen van B. en W. luiden als volgt:

Vacature mevr. de Groot-Kuilar: 1. Mevr. S. H. W. de Groot-Kuilar; 2. Mevr. H. M. Landstra-Bender; Vacature-Hooring: 1. I. J. G. Hooring; 2. J. IJtsma.

Alsvoeren van een voorged en een voorgedes van het Nieuwe Stads Weeshuis, wegens periodieke aftreding van den heer J. M. Kingma en mevr. W. C. Koopmans-Hubenet.

De aanbevelingen van hetbestuur luiden als volgt:

Vacature-Kingma: 1. J. M. Kingma; 2. dr. R. Kuperus; 3. J. Hamstra; Vacature-mevr. Koopmans-Hubenet: 1. Mevr. Koopmans-Hubenet; 2. Mevr. R. vd. Meer-Hornstra; 3. Mevr. M. Dorhout-Suyling.

Voorstel van B. en W. tot aankoop van twee perceelen weiland en tuingrond aan de Oude Lekkumerdijk.

Alsvoeren tot verhuuring van een terrein, gelegen ten Oosten van de Boomgaardstraat aan J. Bergsma.

Alsvoeren tot verstreking van gelden aan het bestuur der Vereen voor Chr. School-onderwijs voor het aanschaffen van een bordstelling ten behoeve van haar school aan de Willem Sprengerstraat.

Alsvoeren tot vaststelling van de driejaarlijksche afrekening, bedoeld bij art. 101. 8e lid. der L.O.-wet 1920 over de jaren 1933, 1934 en 1935.

Alsvoeren tot vaststelling van de bedragen ex. art. 102 3e lid der L.O.-wet 1920 aan de R.K. Schoolvereniging voor de vervolgcurcus over 1936 en aan de Vereen. voor Chr. Schoolonderwijs voor die over het tijdvak 1935 t.m. 1936.

Alsvoeren tot vaststelling van de uitkeeringen bedoeld in art. 104, 1e lid der L.O.-wet 1920 over het jaar 1938 ten behoeve der gemeenten Menaldumadeel en Heerenveen.

Alsvoeren tot vaststelling van partiele uitbreidingsplannen, met daarbij behorende bebouwingsvoorschriften, voor terreinen ten Zuiden van de Harlingerstraatweg en ten Noordoosten van de Robert Kochstraat.

Alsvoeren inzake het afbreken ten behoeve van wegvverbetering, van de brugwachterswoning staande op de hoek van de Westersingel en de Elizabethstraat.

Alsvoeren tot wijziging van de verordening houdende voorwaarden voor de levering van elektrische stroom door het gen. Electriciteitsbedrijf te Leeuwarden.

UIT DE PROVINCIE

Door het ijs gezakt.

RINSUMAGEEST, 6 Jan. Vrijdagmiddag zakte een zoon van den heer J. v. d. Gaalen, alhier, bij de z.g.n. Geestmerpijp door het ijs. De heer F. Kobus alhier, die het ongeval opmerkte, slaagde er met groote moeite in, den drenkeling, die reeds onder water lag, behouden op de wal te brengen. onpivan

Wielrijder door het ijs gezakt.

NOORDBERGUM, 5 Jan. Hedenmorgen reed een venter, afkomstig van Zwaagwesteinde, per rijwielt, waarop een koffer met koopwaar, langs de Zwemmer in de richting Bergumermeer Bij de Rijkshrug te Zwartkruis wilde hij onder deze brug door rijden, hetgeen hem echter niet gelukte. Met het rijwielt schoot hij plotseling naar de diepte. Op zijn hulpgeroep verscheen de heer A. Storm, hooftesverhuurder, die bij deze brug woont. Het mocht Storm gelukken den roekeloozen rijder op het droge te krijgen.

Uitvoering „Euphonia“.

DOKKUM, 5 Jan. Gisteravond gaf de muziekvereniging „Euphonia“ een concert in hotel „De Beurs“ alhier, o.l. van haar directeur Joh. Boesman.

Het programma dat een 9-tal nummers bevatte, werd in vlot tempo afgewerkt. Over 't geheel werd er goede muziek ten gehore gebracht, vooral de ouv. „Die schone Helena“, van Offenbach en „Lotosblumen“, een wals van E. Ohlen, werden verdienstelijk uitgevoerd. Jammer dat er zoo weinig publiek aanwezig was.

Het was een ware kunststond, die wat de muziek aangaat als geslaagd kan worden beschouwd.

Tooneel- en Muziekuitvoeringen.

HALLUM, 4 Jan. Maandag- en hedenavond gaf de muziekvereniging „Apollo“ haar jaarlijksche uitvoeringen. Opgevoerd werd een satire van I. C. Schultmaker: „De Wrâld wol forfelle wurde“.

Doordat het stuk en het mooie muziekprogramma wel in de emak vielen, slaagden de avonden, hoewel de belangstelling grooter had kunnen zijn.

Damclub Oostrum.

OOSTRUM, 5 Jan. De uitslag van de alhier gehouden competitie-damwedstrijd luidt:

Klasse I: K. Westra—J. v. d. Land 0—2 K. Mellena—S. Loonstra 2—0 Klasse II: G. Kaemier—P. S. Havinga 1—1 G. Kasemier—W. Plantinga 1—1

Damwedstrijd Menaldum—St. Jac. Par.

MENALDUM, 5 Januari. Door de damclubs Menaldum en St. Jac. Par. werd alhier een competitiewedstrijd gespeeld, welke gewonnen werd door Menaldum met 1½ tegen ½ punt. De gedailleerde uitslag is:

Menaldum—St. Jac. Par. F. Fokkema—A. Kuiken 1—1 R. Fokkema—M. Grund 0—2 J. Dokuma—C. Hiemstra ½—1½ W. Baarda—P. Posthumus 1—1 K. Bilkert—K. Bokma 2—0 Th. Gerbranda—H. F. Groeneveld 2—0 J. de Vries—F. Ganinga 2—0 M. Stapensea—J. Bokma 1—1 M. Zijlstra—W. de Jong 2—0

Afloop verkopen.

MURMERWOUDE, 6 Jan. Ten overstaan van notaris Keuning, te Dantumawoude, werd alhier in hotel „De Kruisweg“ finaal verkocht voor de erven van P. Klimstra: Een burgerhuise, staande aan de tramweg te Murmerwoude Kooper de heer D. Schaafsma, te Veenwouden, voor f2110.—.

FAILLISEMENTEN.

De rechtbank te Leeuwarden heeft failliet verklaard: T. Boomema Jr., innaker te Surhuisterveen en A. Abma, bakker te Harkema-Opeinde. Curator in beide zaken mr. J. B. J. Heijmeijer, aldaar.

De schuldverdringen in de faillissementen van Wiebe H. de Jong, drukker en uitgever, zaak drijvende onder de naam „Stoomdrukkerij Friesland“ te Balk, Philip Gokkes, manufacturier te Sneek en Sybe van den Berg, assuradeur te Sneek, moeten uiterlijk 20 Januari bij den curator, mr. J. H. Cornelie te Sneek, zijn ingediend.

De verificatievergaderingen zullen worden gehouden op Vrijdag 16 Febr. te 11.15 uur in het Paleis van Justitie te Leeuwarden.

PROVINCIALE STATEN

AANLEG VAN EEN WEG IN HET WATERSCHAP OLDELAMER.

Bij Statenbesluit van 1 Februari 1939, no. 10, werd aan het waterschap „Oldelamer“ een subsidie uit de provinciale kas toegekend voor de aanleg van een weg, groot 20 % der „bijkomende kosten“ tot ten hoogste f103.640. Volgens globale raming zou het totaal der kosten f183.000 bedragen. Nu een uitgewerkt plan van de weganleg is gereed gemaakt en een gespecificeerde begroeting is samengesteld, blijkt dat, mede ten gevolge van de prijsstijging in de laatste maanden, de raming tot f248.000 moet worden verhoogd. Het bestuur heeft daarom verzocht, het in uitzicht gestelde subsidie eveneens te verhoogen.

Blijkens het advies van den hoofdingenieur van de provinciale waterstaat moet volgens de thans opgemaakte nauwkeurige raming het bedrag der „bijkomende kosten“, waarin de provincie bijdraagt, op f114.950 gesteld worden.

Tegen inwilliging van het verzoek van het waterschapsbestuur bestaat bij Ged. Staten geen bezwaar. Zij stellen daarom voor, het in genoemd besluit vermelde maximum van f103.640 te vervangen door f114.950.

DE „FRIESLAND“ DE ORANJE-SLUZEN BINNENGEBRACHT.

De ijsbreker „Daniël Goedkoop“ heeft gistermiddag de „Friesland“, welke de vorige dag om 's morgens zes uur uit Lemmer was vertrokken, tussen Marken en Urk gevonden.

Omstreeks vier uur heeft de „Daniël Goedkoop“ de „Friesland“ de Oranjesluizen binnengebracht.

Beparel Uw tanden

met een heldere glans door ze te poetsen met

IVOROL

RADIO-PROGRAMMA

ZONDAG 7 JANUARI.

Hilversum I. 1875 en 414.4 m. 8.55 VARA. 10.00 VPRO. 12.00 AVRO. 5.00 VPRO. 5.30 VARA. 8.00—12.00 AVRO.

8.55 Gramof. 9.00 Ber. 9.05 Tuinbouwhal-uurtje. 9.30 Orgel. 9.40 Causerie. 9.59 Ber. 10.00 Voor de kinderen. 10.30 Doopsgez. kerkdienst. 12.00 Onze Weermacht. 12.25 Viool en orgel. 12.45 Ber. ANP. gramof. 1.00 Ensemble en sol. 1.30 Causerie. 1.50 Gram. 1.55 Declamatie. 2.00—2.25 Boekenhalfluur. 2.30 Orkest en sol. 3.15 Schilderijbespreking. 4.30 Dansorkest. 4.55 Sportnieuws ANP. 5.00 Gesprekken met luisteraars. 5.30 Voor de kinderen. 6.00 Concert. 6.30 Sportpraatje. 6.45 Sportn. ANP. 6.50 Schaaknieuws. 7.00 Kalender. 7.03 Schuldig of onschuldig? 7.28 Orkest. 8.00 Ber. ANP. meded. 8.20 Orkest. kleinkoor en sol. 8.50 Gramof. 9.20 Tooneel. 9.55 Orkest en sol. 11.00 Ber. ANP. hierna Dansorkest. 11.40—12.00 Gramofoon.

Hilversum II. 301.5 m. 8.30 NCRV. 9.30 KRO. 5.00 NCRV. 7.45—11.15 KRO.

8.30 Morgenwijding. 9.30 Gramof. 10.00 Hoogmis. 11.15 Gramof. 12.15 Causerie. 12.35 Gramof. 12.45 Ber. ANP. 1.00 Nieuwjaarswensch. 1.20 Gramof. 1.30 Concert. 2.00 Vraag en antwoord. 2.45 Gramof. 3.00 Kamerorkest en sol. 4.00 Ziektenof. 4.55 Gram. 5.00 Kerkkoor, orgel en gramof. 5.25 Gew. muziek. 5.50 Ned. Herv. kerkdienst. Hierna Gew. muziek. 7.45 Ber. 7.50 Gramof. 8.00 Ber. ANP. meded. 8.15 Vrolijk progr. 9.00 Prijsvraag-luisterspel. 9.20 Gramof. 9.30 Octet. 9.50 Orkest. 10.30 Ber. ANP. 10.40 Epiloo. 11.00—11.15 Esperantonieuws.

Engeland. 391 en 449 M. (Na 6.20 n.m. ook 342 M.).

11.40 Orkest. 12.20 Tooneel. 12.50 Piano 1.20 Ber. 1.30 Koperorkest. 2.00 Septet. 2.30 Voor tuinielhebbers. 2.50 Orkest. 3.50 Var. 4.20 Ber. 4.35 Causerie. 4.50 Revue. 5.35 Voor de kinderen. 6.20 Ber. 6.35 Causerie. 6.50 Orgel en harp. 7.20 Wedstrijd. 7.50 Concert. 8.15 Kerkdienst. 9.00 Liefdadighedsoproep. 9.05 Causerie. 9.20 Ber. 9.35 Koor, orkest en spreker. 10.35 Tooneel. 11.05 Epiloo. 11.15 Orkest. 11.55 Banjo-octet. 12.20—12.35 Berichten.

Radio-Paris. 1648 M.

12.05 Viool. 12.35 Piano. 1.05 Zang. 1.35 Viool. 2.00 Gramof. 2.05 Trio. 2.50 Variété 3.35 Kwintet en sol. 4.20 Zang. 4.35 Var. 4.50 Tooneel. 5.50 Symph.-concert. 7.40 Variété. 8.20 Tooneel. 9.05 Orkest en koor 10.20 Variété. 11.05 Trio. 11.35 en 12.05—12.20 Gramofoonmuziek.

Keulen. 456 M.

5.20 Havenconcert. 8.30 Gramof. 8.50 Gevar. progr. 9.50 Volksliederen. 10.20 Tooneel met muziek. 11.20 Koor, orkest en solist. 12.20 Populair progr. 1.15 Muzikaal tusschenspel. 1.35 Populair concert. 2.45 Muzikaal tusschenspel. 3.20 Verzoekconcert 7.35—11.20 Zie Deutschlandsender.

Brussel. 322 en 484 M.

322 M.: 9.20 Gramof. 10.20 Gevar. progr. 11.35 Orgel. 12.05 Gramof. 12.20 en 1.30—1.20 Orkest. 2.50 Gramof. 3.50 Orkest en sol. 5.50 Gramof. 6.35 Cello en piano. 7.20 en 7.45 Gramof. 8.20 Bont programma. 10.30 Gramof. 11.20—12.20 Jazzmuziek. 484 M.: 9.20 Gramof. 10.20 Belgisch progr. 11.20 Koor. 11.35 en 12.35 Gramof. 12.50 en 1.30 Orkest. 1.50—2.10 Gramof. 2.50 Operette. (4.20—4.35 en 5.15—5.35 Militair orkest). 6.15—6.20, 7.15 en 7.25 Gramof. 8.20 Voor soldaten. 8.50 Opera. 10.50 Dansorkest en sol. 11.50—12.20 Gramof.

Deutschlandsender. 1571 M.

7.35 Orkest, trio en sol. 9.20 Ber. 9.50

HANDELSREGISTER

Opgaven van hetgeen in het Handelsregister te Leeuwarden geregistreerd werd in de week van 30 Dec. 1939 t.e.m. 5 Jan. 1940.

Betekenis der afkortingen:
E.: eigenaar; Venn.: vennoot; Comm.: commissaris; Dir.: directeur; V.: vereffenaar; Best.: bestuurder; Proc.h.: procurator; M.E.: mede-eigenaar; Gevolm.: gevolmachtigde; L. R. v. Toez.: Lid v. d. Raad van Toezicht; Beh.: beheerder.

NIEUWE INSCRIFINGEN:

Fa. Nauta en De Jong, Harlingen, sleepbedrijf. Venn.: A. Nauta en D. de Jong. Agentuur en Commissiehandel Hans van Dijk, Sneek, handel in veevoerders en kunstmest. E.: H. van Dijk.

WIJZIGINGEN:

Bakkerij „Het Noorden“ N.V., Anjum. Statuten gewijzigd.
Maison Michel Gosee, St. Jacobi Par., fil., aardappelhandel. Uitgetr. beh. fil.: W. van Dijk.

Th. W. Nauta, Harlingen, smederij, herstelplaats v. motoren. Rechtsvorm der zaak gew. in venn. o. firma o.d. naam: Fa. Th. W. Nauta en Zn. Venn.: Th. W. en W. Nauta.
P. Sinnema, Engelm., aardappelhandel. Uitgetr. E.: P. Sinnema. Nieuwe E.: S. Sinnema, die de zaak o.d. eigen naam voortzet.

J. Cohen, Leeuwarden, handel in poetslappen en poetskatoenen, buitenl. agenturen. De handel in poetslappen wordt thans gedreven o.d. naam: Cohen's Poetslappenbedrijf.

N.V. Houthandel v.h. J. T. Meines, Harlingen. Naaml. venn. is in liquidatie getreden. Zaak wordt voortgezet door venn. o. firma o.d. naam: Firma Houthandel v.h. J. T. Meines. Venn.: J. L. van der Veen geb. Meines, R. O. van der Veen en D. Palstra.

OPHEFFINGEN:

Coöp. St. zuivelfabriek „Klimop“, Winsum. Fabriek opgeheven.

K. Postma, Leeuwarden, handel in bouwmaterialen en brandstoffen. V.: K. Postma, Amsterdam.

P. Laroo, Rauwerd, timmerbedrijf. V.: P. Laroo, Rauwerd.

Fabriek van Matrassen en Kussens „Reform“, Surhuistervveen. V.: K. de Haan, Surhuistervveen.

S. Bosma, Twijzel, granen en meelhandel. V.: S. Bosma, Veenhuizen.

RIJK BENADEELD MET EEN RIJWIELEN-LEVERANTIE

Zeer zware boete geëischt.

Vijftienghonderd gulden boete, sub tweeëntwintig dagen hechtenis heeft de officier van Justitie bij de rechtbank te Breda geëischt tegen den 43-jarigen rijwielhandelaar A. D. uit Geertuidenberg, die meende op door hem bij de aanvang der mobilisatie aan het Rijk geleverde rijwielen een extra winst te kunnen maken.

De verdachte had, naar de Tel. meldt, opdracht gekregen, ten dienste van de weermacht te leveren 206 met dynamo, lamp en pomp uitgeruste rijwielen. De catalogusprijs van deze rijwielen bedroeg in totaal f 18.053.40. Niettegenstaande in dit bedrag voor den leverancier reeds een winst van f 2700 was begrepen, legde hij er nog eens f 330.40 boven op en eischte hij betaling van een bedrag van f 18.383.40. Vanwege het departement van Defensie werd toen een aanklacht wegens prijsopdriving tegen hem ingediend.

Voor de rechtbank bekende verdachte de feiten, doch trachtte deze goed te praten met een beroep op de spoed der levering en de o.a. daardoor ontstane extra kosten aan arbeidsloon enz. De officier noemde het schandelijk, dat verdachte met een winst van f 2700 in enkele dagen tijds niet tevreden was. Maar het was voor het Rijk, aldus het O.M. en er kon dus nog wel wat bij.

De feiten werden als ernstig gekwalificeerd. Een gevoelige straf achtte de officier dan ook geboden.

De rechtbank zal 18 Januari a.s. uitspraak doen.

Waschvrouw: „Mevrouw, ik be rijp niet, wat u te klagen heeft! Dit tullen gordijn is toch heelmaal niet bedorven!“
Mevrouw: „Ja, maar toen ik het meesag, was het geen tullen gordijn, maar een beddeaken.“

FEUILLETON

IN DIPLOMATIEKE DIENST

ROMAN VAN JOHANN D. DEGREEF
(Nadruk verboden)

14

Raadselachtige smart.

Lord Hendon en Gordon sprongen ontsteld op en lady Allenby slaakte een verschrikten kreet. Alameerend rinkelde reeds de schel door het huis. En Gordon, sneebesloten, nam het meisje in zijn armen en droeg haar naar een divan in het andere vertrek.

„Een dokter“, riep lady Hendon angstig.

Gordon liep naar de telefoon en belde den dokter op, die slechts twee straten verder woonde. Gelukkig was hij thuis en hij verzekerde terstond te zullen komen. Toen Gordon weer binnen kwam, had lady Hendon reeds een flesche vlugzout te voorschijn gehaald en zijn tante was bezig de slapen van het bewusteloze meisje met eau de cologne te wassen. Hij wierp een medelijdenden blik op Margareth's verstijfd gelaat en voegde zich toen bij lord Hendon, die zenuwachtig heen en weer liep.

„Vreemd“, zei Gordon met gedempte stem. „Wat kan dat zijn? Zooveel leek zij nog zoo flink.“

Lord Hendon wierp hem een raadselachtigen blik toe: „Flink? Dat was slechts schijn. Beste vriend.“

„Zou u denken?“ vroeg Gordon.

„Zeer zeker“, antwoordde lord Hendon, terwijl hij voor hem ging staan, zoodat niemand hem beluisteren kon. „Het meisje maakt al sinds geruimen

tijd een crisis door, die zij zorgvuldig verborgen tracht te houden. En dat is de uitbarsting ervan.“

Hij knikte nadrukkelijk, alsof hij al ten twijfel aan zijn woorden bij Gordon wilde wegnemen. Deze was verwonderd. Hij had zeer goed opgemerkt, dat Margareth zenuwachtig was, telkens als hij haar ontmoette, of toevallig gadesloeg. Hij had dit echter toegeschreven aan de pijnlijke positie, waarin zij zich tegenover hem geplaatst moest voelen. Wat hij nu vernam, was echter iets nieuws. Welk leed of welke zorg woog het meisje zoo zwaar, dat het in staat was een crisis in haar leven te veroorzaken? Het was hem een raadsel; het zooveelste, dat Margareth Norman betroude....

„Heb u heelmaal geen vermoeden?“ begon hij.

Lord Hendon schudde krachtig het hoofd. „Niet het minste. En zelf wil zij zich niet uitlaten. Mijn vrouw heeft veel met haar op en heeft getracht haar aan het spreken te krijgen. Maar alle moeite was vruchteloos. We dachten, dat er moeilijkheden waren, die met Flemington in verband stonden. Maar dat denkbeeld hebben we losgelaten. Flemington aanbidt haar, maar ik geloof niet, dat zij iets van hem wil weten....“

Er werd gescheld en een ogenblik later werd de dokter aangekend. Lord Hendon trad hem haastig tegemoet.

„De patiënte ligt hiernaast, Hennyton.“

„Is Margareth, zij ligt in een slaauwte.“

„We zullen eens kijken“, zei de dokter bedaard, terwijl hij het vertrek verliet.

Lord Hendon en Gordon gingen zitten en wachtten zwijgend het resultaat van zijn onderzoek af. Weinige minuten later klonk er een lichte kreet uit het naastgelegen vertrek. En daarop liet de kalme stem van dokter Hennyton zich hooren.

„Wat is dat nu, meisje? Wie of wat heeft je zoo van streek gemaakt?“

De rustige klank van zijn stem had een averechtsche uitwerking. Margareth barste plotseling in wilde snikken los, die heel diep uit haar keel schenen op te wellen.

„Goed zoo, huilt de spanning er maar eens uit“, hernam de dokter vertroostend.

Het schreien klonk zoo hartverscheurend, dat Gordon het niet langer kon aanhooren. „Vindt u het goed, dat ik zoolang in de bibliotheek wacht, mylord?“ vroeg hij, diep getroffen.

Lord Hendon knikte en maakte een beweging om eveneens op te staan. Doch beiden bleven zij zittende, een wanhopige stem bleek hen verschrikt vastgekluiserd aan hun stoel.

„O, dokter, laat me toch liggen; ik wou, dat ik sterven kon!“

Die vertwijfelde klacht sneed Gordon door de ziel. Ontdaan keek hij lord Hendon aan, die daar even hulpeloos zat als hij. En intusschen deed de dokter opnieuw moeite, het meisje tot bedaren te brengen.

„Kom, kom, wees nu eens niet zoo wanhopig, meisje!“ vermaande hij schier moederlijk teeder. „Ik weet al lang, dat er iets aan scheelt. En ik heb opgemerkt, dat je een bijna bovenmenschenlijk geweld aandoelt, om gewoon te schijnen. Zou je zelfs 'n ouden vriend van lady Hendon niet in vrouwen kunnen nemen? Zeg nu eens wat er eigenlijk aan de hand is?“

„Neen, dat kan ik niet!“ riep het meisje snikkend uit.

„Willen wij liever weggaan. Margareth?“ liet lady Hendon zich hooren met een bewogen stem. „Je kunt toch dokter Hennyton wel toevertrouwen wat je zoo drukt?“

„Neen, ik kan het niet, mylady“, schreeke Margareth. „Ik kan er met

TE HUUR

Slaapkamer
voor één of twee personen, met of zonder pension. Hollanderdijk no. 3, vlak bij station.

Te huur voor klein gezin op 12 Mei a.s. nette
Burgerwoning,
Hobbeimastraat 34. Te bevr.
Hobbeimastraat 36, Hulzum.

TE KOOP

Te koop prima
Stofzuiger,
Vampyr, 127 volt, f 12,50.
Nieuwestad 10 boven, ijszhandel.

Te koop
Stofzuiger,
127 volt, 8,50, keukentafel 1,50, vier elken stoelen met leer 6,00, olielamp 2,50, oliekachel 2,00, nieuwe zwarte japon 3,75, maat 44, bontjasje 5,50, maat 48, elect. saloonlamp 3,00, twee winkel-lampen 7,50 (nieuw), nieuw model kinderwagen 6,00, nieuwe damesschoenen, maat 37, voor 1,50, springmatras, spiegels, schilderijen, mahonie keukenbuffet, waschkast, kamelets enz. Tevens opkopen van heele of gedeeltelijke inboedels en zolderopruimingen. A. v. Leeuwen, Groot Schavernek 11.

Te koop een paar prima Ruiters
Schaatsen,
Hollandsch tu. Moeten weg M. Rozema, Nieuwe Houtstraat 10.

Te koop een z.g.a.n. Godin
Haardkachel,
halve prijs. Vermeerstraat 65

Te koop een donkerblauwe
Melajemantel,
p.l.m. 10—12 jaar. Van Beverwijkstraat 33.

Te koop solide
Kachel
voor alle brandstof, met pijp f 5. Droevendal 31 boven.

Te koop
Divanbed,
voor spotprijs. Aytasteg 8 bij de Wirdumerdijk.

Te koop een paar nieuwe
Schaatseschoenen,
maat 43, van f 2,25 voor f 1,50. Over de Kelders 22.

Te koop 2 paar
Schaatsen,
zoo goed als nieuw, met leer Bornlastraat 93, Hulzum.

Te koop moole
Salonpathéfoon,
prima werk, met 30 platen, uiterste prijs 12 gld. Bijenhofstraat 8.

Te koop een paar dames- en een paar
Heerechaatsen,
als nieuw. Jac. Binckesstr. 53

Te koop zes elken
Stoelen,
twee rookfauteuils, schildereijen, spiegels, petroleumkachel, 2 vloerkleden, huiskachel en wat kleingood, tweepersoons ledikant met twee nieuwe stroommatrassen. Bisschopstraat 23.

Te koop een Philips
Radiotoestel
met accu, en koperen petroleumlamp. Te bevragen Zaailand no. 52.

Te koop ongeveer 200 pond
Heidehoning,
uit eigen bedrijf, verpakt in jamptonnen. Brieven onder no. 661 bureau dezex.

Prima
Luidspreker
te koop. H. v. d. Wal, 30 Klanderijdwarsstraat 19.

Te koop beste
Werkklets,
in origineele lak, goed in orde, loopt heel licht, compleet met beste lamp en achterlicht, prijs f 15. H. Uilenburg, Eewal 72, Tel. 6054.

DIVERSEN

Gezond, voordeelig,
versterkend, ouderwetse Friesche nagelkaas 16. Speciale kaashandel Span Breedstraat. Enorme keuze. Zoetemelksche kaas.

Museum Princessehof,
Zondags 1—4 uur geopend a 10 cts. p. p.

Ruime voorraad platen
Rubber,
croupous zoollader, klompleder, schoenspijkers, gummi-hakken enz. Kleine Kerkstraat 16—18, Leeuwarden.

Rubberverklaarzen
f 3,50—6,50, elk paar garant. Zichtzendingen door Friesland. Meijer's lederhandel, Kleine Kerkstraat, Leeuwarden.

Schaatsriemen
10, hakleren 10, teenleren 10, Hollands montuur 20—25. Wederverkopers hoogste korting. Schaatsen 1,25—3,25 Meijer's lederhandel, Kleine Kerkstraat 16—18, Leeuwarden, Telefoon 6409.

Schoenklompen,
klompleeslag, klompsokken, knielappen, klomplaatzen, werkschoenen. Meijer's lederhandel, Kleine Kerkstr. 16—18, Leeuwarden. En gros en detail.

Schaatsenkoopjes!
Nog eenige paren voor een krats, nieuw en gebruikt, met leerwerk. Kl. Rinsma, Oldegallieën 14.

Planeetkundige
geeft dagelijks consult. Alleen dames. Ook Zondags. Gallieër Kerkstraat 2, zijstraat Droevendal.

Amerikaansche Petroleum
afgehaald 9 ct. per l. Gasolie scherp concurrerend. A. Dijkstra, Eebuurt 16.

Haytekmoal's klachte
oor de strange winter, achtentwintig achtrijgige fersen, 10 sinten. Boekhandel Nieuwenhuis, Ljouwert.

J. K. v. d. Zee,
gedipl. horlogemaker, Leeuwerikstraat 154 (voorheen Tuinen) heeft reparatie-inrichting uurwerken. Ook v. goudsmiden. Solied. Blijijk.

Planeetkundige
geeft lie dagen volledig consult. Ook Zondags. Noorder-singel no. 8 ben., alhier.

Ophalen van ladders
in kousen, het goedkoopste adres mej. A. v. d. Wal, Kl. Hoogstraat 1.

Schaakmat!!!
zet het eens koopje het andere koopje bij Uilenburg, Eewal 72, Tel. 6054. Ziet etalage! Er is vast iets voor u bij.

Goedkoopste Handelsdrukkerij
M. v. d. Boom, Kl. Kerkstr. 26, Leeuwarden.

Huurt bij ons uw nieuwste Philips Radio
voor f 1 per week, in de prijs is inbegrepen het onderhoud en lampenrisico, na ruim 2 jaar uw eigendom. Plaatsing door geheel Noord-Nederland. Vraag inlichtingen bij Radio-Techn. bedrijf Th. v. d. Akker, Beljersstraat 6, Telef. 4305, Leeuwarden.

Clubje,
Op ons bekend Woensdagmiddagclubje is weer plaats voor eenige jonge meisjes om naaien en knippen te leeren, tegen verlaagd tarief. Lesuren 2—4 uur. Modevakschool Raadhuisstraat 10. Rie van Keulen, gedipl. leerares.

Zeldzame Meubelkoopjes!
4 stoelen, 2 fauteuils, op vee-ren, uitneembare zitting, anders f 36,50 nu f 28,50. Alleen bij Kuipers, Wortelhaven 25 t.o. belastingkantoor.

Voor de boterham,
Schouderham 20 ct. per ons en verder andere fijne vleeschwaren, alleen eerste soort. De beste kaas tegen lage prijzen. Beleefd aanbevelend J. Fetter, Spanjaardslaan 38 hoek Bleekerstraat.

Driedeelige Kachelrekken
62 cent, wringerbokken, wringers, linnenrekken, stoven, waschschamels, droogspinnen, alles handwerk. — Rauwerda, Westerplantage 12.

Klompren,
klompschoenen, klompsokken, Heven rubberlaarzen de beste soort, laagste prijzen. Rauwerda, Westerplantage 12, Telefoon 6329.

Moeders!
Geeft uw kinderen onze Levikal (levertraan met licht verteerbare kalk) per fles 60 cts. Alleen Drogistertij „Prinsen“, Tuinen 13.

Afdoend Haarmiddel
tegen kale plekken, haaruitval en roos en voor golvend haar, te krijgen bij Appel-doon, Lekkumerweg 40 f rood, en drog. Frisia, Troel-straweg 15, Telef. 5139, Leeuwarden.

Inlichtingen-bureau, afd. Leeuwarden Nieuw-Malth. Bond. Fonteinstraat 29. bewuste gebeurtenis. Gratis inlichtingen: Dondagsavonds van 3—10 uur. Vrijdagmiddags van 2—4 en verder schriftelijk. Bibliotheek beschikbaar.

Neemt geen risico!
Lunchworst, Gidersche worst, droge worst, eigen fabriek. Een delicatessen. Aanbevelend slagerij Jacob Dijkstra, Spanjaardslaan 136 Telef. 6429.

Ruiter Schaatsen
f 3,25, alle maten, nieuwe houten f 1,40 per paar. A. de Vries, Goutum.

Schaatsen,
leerwerk, rijsbezems, bezem-rijs, batsen en sneeuwshoppen. In alle prijzen. Rauwerda, Westerplantage 12, Telef. 6329.

Planeetkundige
mej. A. Lubbers, Groot Kerkstraat 1. Vanaf 1 gulden

Klompren
vanaf 10 cent. Schoenklompen vanaf 100 ct., klompsokken vanaf 35 cent. „De kleine winst“, Oldegallieën 14.

CLICHÉ'S NOORD-NEDERL. CLICHEFABRIEK DE BESTE
HOORDERHAVEN N.Z. 63
TEL 3006-GRONINGEN